

Jurnalul Oficial al Uniunii Europene

C 204

Ediția în limba română

Comunicări și informări

Anul 57

1 iulie 2014

Cuprins

IV *Informări*

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

Comisia Europeană

2014/C 204/01

Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014-2020 1

RO

IV

(Informări)

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI
ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

COMISIA EUROPEANĂ

Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în
zonele rurale pentru perioada 2014-2020

(2014/C 204/01)

CUPRINS

	<i>Pagina</i>
PARTEA I. DISPOZIȚII COMUNE	4
Capitolul 1. Introducere	4
Capitolul 2. Domeniul de aplicare și definiții	7
2.1. Efectul PAC și al politicii de dezvoltare rurală asupra domeniului de aplicare	7
2.2. Domeniul de aplicare	8
2.3. Norme orizontale și instrumente de ajutor aplicabile în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale	10
2.4. Definiții	11
2.5. Ajutoarele notificabile	17
Capitolul 3. Principiile comune de evaluare	18
3.1. Contribuția la un obiectiv de interes comun	19
3.2. Necesitatea intervenției statului	20
3.3. Caracterul adecvat al ajutoarelor	21
3.4. Efectul stimulat și necesitatea ajutoarelor	22
3.5. Proportionalitatea ajutoarelor	24
3.6. Evitarea efectelor negative nejustificate asupra concurenței și a schimburilor comerciale	27
3.7. Transparență	29
PARTEA II. CATEGORIILE DE AJUTOARE	30
Capitolul 1. Ajutoarele în favoarea întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare, al prelucrării și al comercializării de produse agricole	30
1.1. Măsuri de dezvoltare rurală	30
1.1.1. Ajutoarele pentru investiții	30
1.1.1.1. Ajutoarele pentru investiții în active corporale și necorporale în exploatații agricole care au legătură cu producția agricolă primară	30
1.1.1.2. Ajutoarele pentru investiții care vizează conservarea patrimoniului cultural și natural aflat în cadrul exploatațiilor agricole	35
1.1.1.3. Ajutoarele pentru investiții privind mutarea clădirilor fermei	35
1.1.1.4. Ajutoarele pentru investiții în legătură cu prelucrarea și comercializarea de produse agricole	36

1.1.2.	Ajutoarele la înființare pentru tinerii fermieri și pentru dezvoltarea fermelor mici	37
1.1.3.	Ajutoarele pentru transferul exploatațiilor agricole	38
1.1.4.	Ajutoarele la înființare destinate grupurilor și organizațiilor de producători din sectorul agricol	39
1.1.5.	Ajutoarele pentru angajamente în materie de agromediu și climă și pentru angajamente în materie de bunăstare a animalelor	40
1.1.5.1.	Ajutoarele pentru angajamente în materie de agromediu și climă	40
1.1.5.2.	Ajutoarele pentru angajamente în materie de bunăstare a animalelor	42
1.1.6.	Ajutoarele pentru dezavantaje legate de zonele Natura 2000 și de Directiva-cadru privind apa	43
1.1.7.	Ajutoarele pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice	44
1.1.8.	Ajutoarele pentru agricultura ecologică	46
1.1.9.	Ajutoarele destinate producătorilor de produse agricole care participă la sisteme de calitate	47
1.1.10.	Ajutoarele pentru acordarea de asistență tehnică în sectorul agricol	48
1.1.10.1.	Ajutoarele pentru acțiuni de transfer de cunoștințe și de informare	48
1.1.10.2.	Ajutoarele pentru servicii de consiliere	49
1.1.10.3.	Ajutoarele pentru servicii de înlocuire în ferme	50
1.1.11.	Ajutoarele pentru cooperare în sectorul agricol	51
1.2.	Gestionarea riscurilor și a crizelor	52
1.2.1.	Ajutoarele pentru compensarea pagubelor provocate producției agricole sau mijloacelor de producție agricolă și pentru prevenirea pagubelor	53
1.2.1.1.	Ajutoarele pentru repararea pagubelor provocate de calamități naturale sau de evenimente excepționale	53
1.2.1.2.	Ajutoarele pentru compensarea pagubelor provocate de un fenomen meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unei calamități naturale	55
1.2.1.3.	Ajutoarele pentru costurile aferente prevenirii apariției, controlului și eradicării bolilor animalelor și organismelor dăunătoare plantelor și ajutoarele pentru repararea pagubelor provocate de bolile animalelor și organismelor dăunătoare plantelor	56
1.2.1.4.	Ajutoarele pentru animale moarte	58
1.2.1.5.	Ajutoarele destinate compensării pagubelor provocate de animale protejate	59
1.2.1.6.	Ajutoarele pentru plata primelor de asigurare	60
1.2.1.7.	Ajutoarele pentru contribuții financiare la fonduri mutuale	61
1.2.2.	Ajutoarele pentru închiderea capacității de producție	62
1.2.2.1.	Închiderea capacității din motive de sănătate a animalelor, de sănătate a plantelor sau de sănătate umană ori din motive de ordin sanitar, etic sau de mediu	62
1.2.2.2.	Închiderea capacității din alte motive	63
1.3.	Alte tipuri de ajutoare în sectorul agricol	64
1.3.1.	Ajutoarele pentru sectorul creșterii animalelor	64
1.3.2.	Ajutoarele pentru măsuri de promovare a produselor agricole	65
1.3.3.	Ajutoarele pentru regiunile ultraperiferice și insulele mici din Marea Egee	67
1.3.4.	Ajutoarele pentru consolidarea terenurilor agricole	68
1.3.5.	Ajutoarele pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate	68
1.3.6.	Ajutoarele pentru cercetare și dezvoltare în sectorul agricol	69

Capitolul 2. Ajutoarele pentru sectorul forestier care sunt cofinanțate de FEADR, sunt acordate ca finanțare națională suplimentară măsurilor cofinanțate respective sau sunt acordate ca simple ajutoare de stat	70
2.1. Investițiile în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor	71
2.1.1. Ajutoarele pentru împădurire și crearea de suprafețe împădurite	72
2.1.2. Ajutoarele pentru înființarea de sisteme agrosilvice	73
2.1.3. Ajutoarele pentru prevenirea și repararea pagubelor provocate pădurilor de incendii forestiere, de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unei calamități naturale, de alte fenomene meteorologice nefavorabile, de infestări ale plantelor cu organisme dăunătoare și de evenimente catastrofale	74
2.1.4. Ajutoarele pentru investiții care îmbunătățesc reziliența și valoarea de mediu a ecosistemelor forestiere	75
2.1.5. Ajutoarele pentru investiții în tehnologii forestiere și în prelucrarea, mobilizarea și comercializarea de produse forestiere	75
2.1.6. Ajutoarele pentru investiții în infrastructură care au legătură cu dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea sectorului forestier	76
2.2. Ajutoarele pentru dezavantaje legate de zonele forestiere Natura 2000	77
2.3. Ajutoarele pentru servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor	77
2.4. Ajutoarele pentru acțiuni de transfer de cunoștințe și de informare în sectorul forestier	79
2.5. Ajutoarele pentru servicii de consiliere în sectorul forestier	79
2.6. Ajutoarele pentru cooperare în sectorul forestier	79
2.7. Ajutoarele la înființare destinate grupurilor și organizațiilor de producători din sectorul forestier	80
2.8. Alte ajutoare pentru sectorul forestier cu obiective în materie de ecologie, protecție și recreere	81
2.8.1. Ajutoarele pentru măsuri forestiere și intervenții specifice al căror obiectiv principal este să contribuie la menținerea sau la refacerea ecosistemului forestier și a biodiversității sau a peisajului tradițional	81
2.8.2. Ajutoarele pentru menținerea și îmbunătățirea calității solului în păduri și pentru asigurarea unei creșteri echilibrate și sănătoase a arborilor în sectorul forestier	81
2.8.3. Refacerea și întreținerea căilor naturale, ale elementelor și caracteristicilor peisajelor și ale habitatelor naturale ale animalelor în sectorul forestier	82
2.8.4. Ajutoare pentru întreținerea drumurilor pentru prevenirea incendiilor forestiere	82
2.8.5. Ajutoarele destinate reparării pagubelor provocate în păduri de animale reglementate prin lege	82
2.8.6. Ajutoarele pentru crearea de planuri de gestionare a pădurilor	83
2.9. Ajutoarele din sectorul forestier aliniate la măsurile de ajutor din sectorul agricol	83
2.9.1. Ajutoare pentru cercetare și dezvoltare în sectorul forestier	84
2.9.2. Ajutoare pentru consolidarea terenurilor forestiere	85
Capitolul 3. Ajutoare în zonele rurale care sunt cofinanțate de FEADR sau acordate ca finanțare națională suplimentară pentru măsurile cofinanțate respective	85
3.1. Ajutoarele pentru investiții care vizează prelucrarea de produse agricole în produse neagricole și producția de bumbac sau pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole	86
3.2. Ajutoarele pentru servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale	87
3.3. Ajutoare la înființarea întreprinderilor care desfășoară activități neagricole în zonele rurale ...	88
3.4. Ajutoarele pentru angajamentele în materie de agromediu și climă destinate altor gestionari de terenuri și întreprinderilor care nu își desfășoară activitatea în sectorul agricol	89

3.5.	Ajutoare acordate altor gestionari de terenuri pentru dezavantaje legate de zonele Natura 2000	89
3.6.	Ajutoarele pentru transfer de cunoștințe și acțiuni de informare în zonele rurale	90
3.7.	Ajutoarele pentru servicii de consiliere în zonele rurale	90
3.8.	Ajutoare destinate fermierilor activi care participă pentru prima dată la sisteme de calitate pentru bumbac și produse alimentare	91
3.9.	Ajutoarele pentru activități de informare și de promovare privind bumbacul și produsele alimentare care fac obiectul unui sistem de calitate	92
3.10.	Ajutoarele pentru cooperare în zonele rurale	92
3.11.	Ajutoarele pentru înființarea de fonduri mutuale	94
PARTEA A TREIA.	ASPECTE PROCEDURALE	95
1.	Durata și evaluarea schemelor de ajutor	95
2.	Clauză de revizuire	96
3.	Raportare și monitorizare	96
4.	Aplicarea prezentelor orientări	96
5.	Propuneri pentru măsuri adecvate	97
6.	Expirare	97

PARTEA I. DISPOZIȚII COMUNE

Capitolul 1. Introducere

- (1) În conformitate cu articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (denumit în continuare „tratatul”), „cu excepția derogărilor prevăzute de tratate, sunt incompatibile cu piața internă ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre”.
- (2) Cu toate acestea, în pofida acestei interdicții generale, ajutoarele de stat pot fi necesare pentru a remedia disfuncționalitățile pieței, astfel încât să se asigure o economie funcțională și echitabilă. În consecință, tratatul permite acordarea de ajutoare de stat în ceea ce privește mai multe obiective în materie de politică. În mod special relevante pentru sectoarele agricol și forestier, în primul rând în conformitate cu articolul 107 alineatul (2) litera (b) din tratat, ajutoarele destinate reparării pagubelor provocate de calamități naturale sau de alte evenimente extraordinare sunt compatibile cu piața internă. În al doilea rând, în baza articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat, Comisia poate considera ajutoarele de stat destinate să promoveze dezvoltarea economică a sectoarelor agricol și forestier și a zonelor rurale ca fiind compatibile cu piața internă, cu condiția ca acestea să nu modifice în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale.
- (3) În plus, din cauza specificității sectorului agricol, articolul 42 din tratat prevede că normele privind concurența se aplică producției și comercializării produselor agricole numai în măsura stabilită de Parlamentul European și de Consiliu.
- (4) În prezentele orientări, Comisia stabilește condițiile și criteriile în temeiul cărora ajutoarele acordate sectoarelor agricol și forestier și pentru zonele rurale vor fi considerate compatibile cu piața internă, precum și criteriile de identificare a zonelor care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) din tratat. În ceea ce privește ajutoarele acordate în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (b), Comisia precizează, în prezentele orientări, condițiile care vor fi verificate pentru a se stabili dacă o măsură care constituie ajutor destinat reparării pagubelor provocate de calamități naturale sau de alte evenimente extraordinare face într-adevăr obiectul prevederilor respectivului articol.

- (5) Ajutoarele de stat pentru promovarea dezvoltării economice a sectoarelor agricol și forestier și a zonelor rurale se înscriu în contextul mai larg al politicii agricole comune (denumită în continuare „PAC”). În cadrul PAC, Uniunea oferă sprijin financiar sectoarelor agricol și forestier și pentru zonele rurale. Întrucât efectele economice ale ajutoarelor de stat nu variază în funcție de tipul de finanțare, și anume, finanțare (chiar parțială) de către Uniune sau finanțare integrală de către statul membru, Comisia consideră că ar trebui, în principiu, să se asigure consecvența și coerența între politica sa în materie de control al ajutoarelor de stat și sprijinul care este acordat în cadrul politicii agricole comune a Uniunii. În consecință, utilizarea ajutoarelor de stat poate fi justificată numai dacă se respectă obiectivele acestei politici și, în special, obiectivele subiacente ale reformei PAC în perspectiva anului 2020⁽¹⁾. Prin urmare, atunci când Comisia aplică și interpretează normele prezentelor orientări în cazul unor anumite scheme de ajutoare, aceasta ia în considerare normele și politicile PAC.
- (6) Următoarele instrumente europene sunt în mod special relevante pentru aspectele referitoare la ajutoarele de stat acordate în cadrul PAC:
- (a) Regulamentul (CE) nr. 3/2008 al Consiliului din 17 decembrie 2007 privind acțiunile de informare și promovare pentru produsele agricole pe piața internă și în țările terțe⁽²⁾, sau orice regulament care îl înlocuiește, care reglementează măsurile de informare și de promovare cu privire la produsele agricole și la metoda de producere a acestora, precum și cu privire la produsele alimentare pe bază de produse agricole care sunt puse în aplicare în cadrul pieței interne sau în țările terțe;
- (b) Regulamentul (UE) nr. 228/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 martie 2013 privind măsurile specifice din domeniul agriculturii în favoarea regiunilor ultraperiferice ale Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 247/2006 al Consiliului⁽³⁾ și Regulamentul (UE) nr. 229/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 martie 2013 privind măsurile specifice din domeniul agriculturii în favoarea insulelor mici din Marea Egee și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1405/2006 al Consiliului⁽⁴⁾. În temeiul acestor regulamente, programele de sprijin pot fi create astfel încât să ia în considerare handicapurile geografice și economice ale acestor regiuni;
- (c) Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului⁽⁵⁾;
- (d) Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului⁽⁶⁾, care are ca obiectiv promovarea dezvoltării rurale durabile în întreaga Uniune, venind în completarea celorlalte instrumente ale PAC (cum ar fi plățile directe și măsurile de piață). Acesta contribuie la dezvoltarea în Uniune a unui sector agricol mai echilibrat din punct de vedere teritorial și al mediului, care protejează climatul și este rezilient, competitiv și inovator, precum și la dezvoltarea teritoriilor rurale;
- (e) Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului⁽⁷⁾.
- (f) Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului⁽⁸⁾, care reglementează plățile directe acordate direct fermierilor sub formă de ajutor pentru venitul de bază în cadrul anumitor scheme de sprijin;

⁽¹⁾ Mai multe informații privind reforma CAP sunt disponibile la adresa: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/index_en.htm

⁽²⁾ JO L 3, 5.1.2008, p. 1.

⁽³⁾ JO L 78, 20.3.2013, p. 23.

⁽⁴⁾ JO L 78, 20.3.2013, p. 41.

⁽⁵⁾ JO L 347, 20.12.2013, p. 320.

⁽⁶⁾ JO L 347, 20.12.2013, p. 487.

⁽⁷⁾ JO L 347, 20.12.2013, p. 549.

⁽⁸⁾ JO L 347, 20.12.2013, p. 608.

- (g) Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului⁽⁹⁾, care stabilește normele comune pentru piețele agricole. În special, aceste norme vizează intervenția publică pe piețe, cotele și schemele de ajutoare, standardele de comercializare și de producție și schimburile comerciale cu țările terțe.
- (7) PAC se bazează pe doi piloni: primul pilon este format din instrumentele care se referă la funcționarea piețelor agricole și a lanțului de aprovizionare cu alimente [Regulamentul (UE) nr. 1308/2013, Regulamentul (CE) nr. 3/2008, Regulamentul (UE) nr. 228/2013 și Regulamentul (UE) nr. 229/2013] și la plățile directe [Regulamentul (UE) nr. 1307/2013], condiționate de cerințele legale în materie de gestionare și de bunele condiții agricole și de mediu. Combinate, aceste măsuri oferă fermierilor din Uniune un nivel fundamental de sprijin, creând baza pentru menținerea caracterului durabil al agriculturii în întreaga Uniune. Măsurile din cadrul primului pilon sunt obligatorii pentru statele membre și, cu foarte puține excepții, nu există cofinanțare. Acest fapt asigură aplicarea unei politici comune în cadrul pieței interne. Al doilea pilon al PAC este politica de dezvoltare rurală, care este reglementată de Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 și care are drept obiectiv îmbunătățirea competitivității agriculturii, a gestionării durabile a resurselor naturale și a acțiunilor în materie de combatere a schimbărilor climatice și dezvoltarea teritorială echilibrată a zonelor rurale. Măsurile de dezvoltare rurală sunt în cea mai mare parte voluntare, de natură contractuală, cofinanțate, puse în aplicare în contextul unui cadru strategic și implementate prin intermediul unor programe de dezvoltare rurală conforme priorităților Uniunii în ceea ce privește dezvoltarea rurală la nivel național, regional și local.
- (8) În conformitate cu articolul 39 alineatul (1) din tratat, PAC are ca obiective creșterea productivității agriculturii, asigurarea unui nivel de trai echitabil pentru populația agricolă, stabilizarea piețelor și garantarea siguranței aprovizionărilor care să ajungă la consumator la prețuri rezonabile. În conformitate cu articolul 39 alineatul (2) din tratat, în elaborarea PAC și a metodelor speciale pentru aplicarea acesteia trebuie să se aibă în vedere caracterul special al activității agricole care rezultă din structura socială a agriculturii și din discrepanțele structurale și naturale existente între diferitele regiuni agricole, necesitatea de a opera treptat modificări adecvate și faptul că agricultura este un sector strâns legat de ansamblul economiei.
- (9) Agricultura trebuie să se adapteze la noile realități și să facă față unor provocări în ceea ce privește securitatea alimentară, mediul, schimbările climatice și menținerea vitalității economiei rurale. Pentru a răspunde acestor provocări majore, în comunicarea privind PAC în perspectiva anului 2020⁽¹⁰⁾, Comisia a evidențiat următoarele obiective ale PAC 2014-2020: (1) producția alimentară fiabilă, (2) gestionarea durabilă a resurselor naturale și acțiuni climatice, și (3) dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (10) În calitatea sa de componentă a PAC, politica de dezvoltare rurală 2014-2020 contribuie la realizarea următoarelor obiective: (1) favorizarea competitivității agriculturii, (2) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice, și (3) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea locurilor de muncă. Aceste obiective ale dezvoltării rurale se realizează prin intermediul următoarelor priorități ale Uniunii în materie de dezvoltare rurală: (1) încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale, (2) creșterea viabilității fermelor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor, (3) promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv prelucrarea și comercializarea de produse agricole, bunăstarea animalelor și gestionarea riscurilor în agricultură (4) refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură, (5) promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezilientă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și forestier, și (6) promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale⁽¹¹⁾.

⁽⁹⁾ JO L 347, 20.12.2013, p. 671.

⁽¹⁰⁾ Comunicarea Comisiei din 18 noiembrie 2010 către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor. PAC în perspectiva anului 2020: Cum răspundem provocărilor viitorului legate de alimentație, resurse naturale și teritorii [COM(2010) 672 final].

⁽¹¹⁾ Conform definiției de la articolele 4 și 5 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013.

- (11) Obiectivele PAC, intră, de asemenea, în domeniul de aplicare al obiectivelor stabilite în Comunicarea Comisiei din 3 martie 2010 intitulată „Europa 2020 – O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii”⁽¹²⁾ și în inițiativa sa emblematică pentru o Europă eficientă din punct de vedere energetic⁽¹³⁾, care stabilește obiective în domenii precum competitivitatea, clima, energia și biodiversitatea.
- (12) Politica privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale trebuie, de asemenea, să fie integrată în cadrul inițiativei generale a Comisiei privind modernizarea ajutoarelor de stat. În comunicarea sa privind modernizarea ajutoarelor de stat⁽¹⁴⁾, Comisia a anunțat trei obiective care urmează să fie urmărite prin intermediul modernizării controlului ajutoarelor de stat: (1) încurajarea creșterii durabile, inteligente și favorabile incluziunii pe o piață internă competitivă; (2) concentrarea controlului *ex ante* efectuat de Comisie asupra cazurilor cu cel mai mare impact asupra pieței interne, consolidând, în același timp, cooperarea cu Statele Membre în materie de aplicare a normelor privind ajutoarele de stat; și (3) eficientizarea prin simplificare a normelor și accelerarea procesului decizional. În special, comunicarea a invitat la adoptarea unei abordări comune în ceea ce privește revizuirea diferitelor orientări și cadre, având în vedere consolidarea pieței interne, promovarea unei eficacități sporite a cheltuielilor publice printr-o mai bună contribuție a ajutoarelor de stat la obiectivele de interes comun, o analiză mai riguroasă a efectului stimulator, în vederea limitării la minimum a ajutoarelor și a evitării potențialelor efecte negative ale ajutoarelor asupra concurenței și a schimburilor comerciale. Condițiile privind compatibilitatea stabilite în prezentele orientări se bazează pe aceste principii comune de evaluare și se aplică schemelor de ajutoare și ajutoarelor individuale notificabile.

Capitolul 2. Domeniul de aplicare și definiții

2.1. Efectul PAC și al politicii de dezvoltare rurală asupra domeniului de aplicare

- (13) În conformitate cu articolul 42 din tratat, în cazul produselor agricole enumerate în anexa I la tratat, normele privind ajutoarele de stat prevăzute la articolele 107-109 din tratat se aplică numai în măsura stabilită de Parlamentul European și de Consiliu.
- (14) Ca regulă generală, în conformitate cu articolul 211 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 unică, normele privind ajutoarele de stat sunt aplicabile producției și comerțului cu produse agricole. Cu toate acestea, există numeroase derogări de la acest principiu general care sunt prevăzute, printre altele, la articolul 211 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013, la articolul 13 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013, la articolul 13 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 3/2008, la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 228/2013 și la articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 229/2013.
- (15) În ceea ce privește sprijinul pentru dezvoltare rurală, principiul general al aplicabilității normelor privind ajutoarele de stat în contextul respectiv este prevăzut la articolul 81 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013. Articolul 81 alineatul (2) și articolul 82 din regulamentul menționat prevăd că normele privind ajutoarele de stat nu se aplică în cazul plăților efectuate de statele membre în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 și în conformitate cu acesta, și nici în cazul finanțării naționale suplimentare care se încadrează în domeniul de aplicare al articolului 42 din tratat.
- (16) Prin urmare, normele privind ajutoarele de stat nu se aplică nici cofinanțării sprijinului pentru dezvoltare rurală (atât în cazul componentei FEADR, cât și al componentei naționale), și nici finanțării naționale suplimentare care se adaugă sprijinului respectiv, cu condiția ca măsura în cauză să aibă legătură cu o activitate agricolă care se încadrează în domeniul de aplicare al articolului 42 din tratat și face parte din programul de dezvoltare rurală.
- (17) Cu toate acestea, normele privind ajutoarele de stat se aplică pe deplin atât tuturor măsurilor de ajutor cofinanțate (atât în cazul componentei FEADR, cât și al componentei naționale), cât și finanțării naționale suplimentare pentru măsurile care nu se încadrează în domeniul de aplicare al articolului 42 din tratat, prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, în următoarele cazuri: (a) măsuri care sprijină activități în zonele rurale și (b) măsuri în sectorul forestier.
- (18) În cazul în care un stat membru intenționează să finanțeze exclusiv din fonduri naționale (adică fără nicio cofinanțare din FEADR) o măsură care este concepută în mare parte în conformitate cu condițiile unei anumite măsuri de dezvoltare rurală („măsură similară unei măsuri de dezvoltare rurală”), normele privind ajutoarele de stat se aplică pe deplin, indiferent dacă măsura se încadrează sau nu în domeniul de aplicare al articolului 42 din tratat.

⁽¹²⁾ COM(2010) 2020 final.

⁽¹³⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor [COM(2011) 21 final].

⁽¹⁴⁾ COM(2012) 209, 8.5.2012.

2.2. Domeniul de aplicare

- (19) Comisia va aplica prezentele orientări schemelor de ajutoare și ajutoarelor individuale.
- (20) Prezentele orientări se aplică ajutoarelor de stat pentru producția agricolă primară, pentru prelucrarea produselor agricole care are ca rezultat un alt produs agricol și pentru comercializarea de produse agricole.
- (21) Pe baza considerațiilor generale prezentate în partea I secțiunea 2.1 din prezentele orientări, în vederea asigurării coerenței cu politica de dezvoltare rurală și a realizării simplificării în vederea asigurării conformității cu normele privind ajutoarele de stat, este oportun să se includă în prezentele orientări și anumite măsuri de dezvoltare rurală care nu se încadrează în domeniul de aplicare al articolului 42 din tratat, care sunt fie cofinanțate prin FEADR, fie prin finanțare națională suplimentară, sau măsuri similare unor măsuri de dezvoltare rurală finanțate exclusiv prin intermediul fondurilor naționale. Prin urmare, pe lângă sectorul agricol, prezentele orientări stabilesc criteriile de compatibilitate aplicabile ajutoarelor de stat pentru sectorul forestier și ajutoarelor pentru întreprinderi care își desfășoară activitatea în zonele rurale care, în caz contrar, nu se încadrează în domeniul de aplicare al articolului 42 din tratat.
- (22) Atunci când analizează ajutoarele de stat și compatibilitatea lor cu principiile generale privind ajutoarele de stat, Comisia ia în considerare, în măsura posibilului, condițiile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, în dispozițiile de punere în aplicare ale acestuia și în actul delegat.
- (23) Având în vedere considerațiile de mai sus, prezentele orientări acoperă următoarele categorii de ajutoare:
- (a) măsuri în sectorul agricol, finanțate exclusiv din fonduri naționale, care constau în:
- (i) măsuri similare unor măsuri de dezvoltare rurală care nu se încadrează într-un program de dezvoltare rurală (partea II secțiunea 1.1 din prezentele orientări);
  - (ii) alte măsuri care nu fac obiectul Regulamentului (UE) nr. 1305/2013, cum ar fi anumite măsuri de gestionare a riscurilor și a crizelor, ajutoarele pentru sectorul creșterii animalelor și anumite măsuri de promovare (partea II secțiunile 1.2 și 1.3 din prezentele orientări);
- (b) ajutoare pentru sectorul forestier, care pot fi:
- (i) acordate sub forma unei componente a unui program de dezvoltare rurală sau ca finanțare națională suplimentară a unei astfel de măsuri de dezvoltare rurală (partea II secțiunile 2.1-2.7 din prezentele orientări);
  - (ii) finanțate exclusiv prin intermediul fondurilor naționale, sub forma
    - unei măsuri similare măsurilor de dezvoltare pentru sectorul forestier prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 și acordate în conformitate cu condițiile prevăzute de prezentele orientări (partea II secțiunile 2.1-2.7 din prezentele orientări);
    - alte ajutoare pentru sectorul forestier cu obiective ecologice, de protecție și de recreere (partea II secțiunea 2.8 din prezentele orientări);
    - ajutoare pentru sectorul forestier alinate măsurilor de ajutoare pentru sectorul agricol (partea II secțiunea 2.9 din prezentele orientări);
- (c) ajutoare pentru întreprinderi care își desfășoară activitatea în zone rurale, care pot fi acordate ca:
- (i) o măsură de ajutor inclusă într-un program de dezvoltare rurală, cofinanțată din FEADR în temeiul și în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, în cazul în care măsura de ajutor de stat notificabilă este identică cu măsura din programul de dezvoltare rurală (partea II capitolul 3 din prezentele orientări); sau

- (ii) finanțare națională suplimentară privind o măsură în cadrul unui program de dezvoltare rurală (partea II secțiunea 3 din prezentele orientări).
- (24) Ajutorul pentru dezvoltare locală LEADER menționat la articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și la articolele 42-45 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, care implică proiecte individuale concepute și executate de parteneriate locale pentru rezolvarea unor probleme locale specifice, poate face obiectul prezentelor orientări în măsura în care îndeplinește condițiile aferente măsurilor conexe de dezvoltare rurală prevăzute în prezentele orientări.
- (25) În principiu, prezentele orientări se aplică ajutoarelor pentru IMM-uri și pentru întreprinderi mari. Întreprinderile mari au tendința de a resimți în mai mică măsură decât IMM-urile efectele disfuncționalităților pieței. În plus, este mai probabil ca întreprinderile mari din sectoarele agricol și forestier și din zonele rurale să fie actori importanți pe piață și, în consecință, în cazuri specifice, ajutoarele acordate întreprinderilor mari pot denatura în mod special concurența și schimburile comerciale din cadrul pieței interne. Întrucât ajutoarele pentru întreprinderi mari din sectoarele agricol și forestier și din zonele rurale și pentru alte întreprinderi mari pot în mod potențial să denatureze în mod similar concurența, normele privind ajutoarele de stat pentru întreprinderi mari prevăzute în prezentele orientări ar trebui să fie armonizate cu normele generale privind ajutoarele de stat și ar trebui supuse principiilor comune de evaluare, astfel cum sunt stabilite în partea I capitolul 3 din prezentele orientări. Fără a se aduce atingere respectivelor principii comune de evaluare, în ceea ce privește măsurile de dezvoltare rurală, din motive de consecvență și coerență cu politica de dezvoltare rurală, normele privind ajutoarele de stat pentru întreprinderi mari ar trebui să fie aliniate la normele relevante ale Regulamentului (UE) nr. 1305/2013. În ceea ce privește măsurile de ajutor pentru sectorul creșterii animalelor, care nu se înscriu în domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) nr. 1305/2013, Comisia își menține politica anterioară conform căreia întreprinderile mari ar trebui să fie în măsură să finanțeze ele însele costurile aferente acestor măsuri. Prin urmare, ajutoarele pentru sectorul creșterii animalelor ar trebui să fie limitate la IMM-uri.
- (26) Întreprinderile în dificultate⁽¹⁵⁾ sunt în principiu excluse din domeniul de aplicare al prezentelor orientări. Comisia consideră că atunci când o întreprindere se află în dificultate financiară, având în vedere faptul că însăși existența sa este în pericol, aceasta nu poate fi considerată un vehicul adecvat pentru promovarea altor obiective în materie de politică publică până când nu se asigură viabilitatea sa. Prin urmare, în cazul în care beneficiarul ajutorului se află în dificultate financiară, în sensul descris la punctul (35) subpunctul 15, ajutoarele vor fi evaluate în conformitate cu Liniile directe privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate⁽¹⁶⁾, astfel cum au fost modificate sau înlocuite. Acest principiu nu se aplică ajutoarelor compensatorii pentru pagubele provocate de calamități naturale și de alte evenimente extraordinare, menționate în partea II secțiunile 1.2.1.1 și 2.1.3 din prezentele orientări, care sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (b) din tratat. În cazul în care dificultatea financiară a unei întreprinderi active în sectoarele agricol și forestier a fost cauzată de un eveniment de risc prevăzut în partea II secțiunile 1.2.1.2, 1.2.1.3, 1.2.1.5, 2.1.3 sau 2.8.5 din prezentele orientări, ajutoarele pentru compensarea sau repararea pagubelor provocate de astfel de evenimente de risc și pentru acoperirea costurilor de eradicare a infestării plantelor cu organisme dăunătoare pot fi acordate în conformitate cu prezentele orientări și pot fi considerate în continuare compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat. În plus, din motive de protejare a sănătății publice și ținând seama de situațiile de urgență, nu ar trebui făcută nicio distincție, în anumite condiții, în ceea ce privește situația economică a unei întreprinderi, pentru acordarea de ajutoare pentru eliminarea și distrugerea animalelor moarte în temeiul în secțiunii 1.2.1.4 și de ajutoare pentru măsurile de eradicare în cazul bolilor animalelor menționate în secțiunea 1.2.1.3 punctul (375) litera (c).
- (27) În evaluarea ajutoarelor acordate unei întreprinderi care face obiectul unui ordin de recuperare neexecutat în urma unei decizii anterioare a Comisiei de declarare a unui ajutor ilegal și incompatibil cu piața internă, Comisia va lua în considerare cuantumul ajutorului care nu a fost încă recuperat⁽¹⁷⁾. Această dispoziție nu se aplică ajutoarelor pentru repararea pagubelor provocate de calamități naturale în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (b) din tratat.

⁽¹⁵⁾ A se vedea definiția întreprinderii în dificultate de la punctul (35) subpunctul 15.

⁽¹⁶⁾ JO C 244, 1.10.2004, p. 2. Prolungite prin JO C 156, 9.7.2009, p. 3 și JO C 296, 2.10.2012, p. 3.

⁽¹⁷⁾ A se vedea în această privință cauzele conexe T-244/93 și T-486/93, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH/Comisia, Rec., 1995, p. II-02265.

- (28) Comisia nu va autoriza ajutoarele pentru activități conexe exportului către țări terțe sau către state membre care ar fi legate în mod direct de cantitățile exportate, ajutoarele condiționate de utilizarea produselor naționale în detrimentul produselor importate sau ajutoarele pentru înființarea și funcționarea unei rețele de distribuție sau pentru acoperirea oricăror alte cheltuieli conexe activităților de export. Ajutoarele pentru acoperirea costurilor aferente participării la târguri comerciale sau studiilor ori serviciilor de consultanță necesare pentru lansarea unui produs nou sau a unui produs existent pe o piață nouă nu constituie, în principiu, ajutoare pentru export.
- (29) Se reamintește statelor membre faptul că sistemul de finanțare, de exemplu prin taxe parafiscale, ar trebui să fie notificat atunci când acesta face parte integrantă din măsura de ajutor (a se vedea punctele 41-44 din cauza T-275/11)⁽¹⁸⁾.
- (30) Comisia va evalua, de la caz la caz și în mod direct, în temeiul articolului 107 alineatul (3) din tratat, orice măsură de ajutor care nu face obiectul prezentelor orientări sau al oricărei norme relevante privind ajutoarele de stat, ținând seama de normele stabilite la articolele 107, 108 și 109 din tratat, de PAC și, prin analogie, de prezentele orientări, în măsura posibilului. Statele membre care notifică ajutoare pentru care nu fac obiectul prezentelor orientări vor trebui să demonstreze faptul că ajutoarele de stat în cauză îndeplinesc principiile comune de evaluare, stabilite în partea I capitoul 3 din prezentele orientări. Comisia va aproba măsurile respective numai în cazul în care contribuția pozitivă la dezvoltarea sectorului depășește în mod clar riscurile de denaturare a concurenței în cadrul pieței interne și de afectare a schimburilor comerciale dintre statele membre.

2.3. Norme orizontale și instrumente de ajutor aplicabile în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale

- (31) În principiu, pentru eficientizarea prin simplificare a normelor privind ajutoarele de stat și având în vedere similitudinile dintre întreprinderile active în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale și alte întreprinderi, instrumentele generale privind ajutoarele de stat care stabilesc criteriile de compatibilitate a ajutoarelor sunt aplicabile sectoarelor acoperite de prezentele orientări. Acestea privesc în special Liniile directe privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate, Cadrul pentru ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare⁽¹⁹⁾ astfel cum a fost modificat sau înlocuit, Orientările privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020⁽²⁰⁾ astfel cum au fost modificate sau înlocuite, Orientările UE pentru aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor de comunicații în bandă largă⁽²¹⁾ astfel cum au fost modificate sau înlocuite, Orientările privind ajutoarele de stat pentru promovarea investițiilor de finanțare de risc⁽²²⁾ astfel cum au fost modificate sau înlocuite, Comunicarea Comisiei – Criterii pentru analiza compatibilității ajutoarelor de stat pentru formare care fac obiectul notificării individuale⁽²³⁾ astfel cum a fost modificată sau înlocuită, Comunicarea Comisiei – Criterii pentru analiza compatibilității ajutoarelor de stat pentru încadrarea în muncă a lucrătorilor defavorizați și a celor cu handicap, care fac obiectul notificării individuale⁽²⁴⁾ astfel cum a fost modificată sau înlocuită și instrumentele referitoare la serviciile de interes economic general⁽²⁵⁾.

⁽¹⁸⁾ Cauza T-275/11 *Télévision française 1 (TF1) c. Comisia* [2013] Rec. ; A se vedea, *inter alia*, Cauza C-174/02 *Streekgewest Westelijk Noord-Brabant* [2005], Rec. I-85; Cauza C-526/04 *Laboratoires Boiron* [2006] Rec. I-7529; Cauzele conexe C-78/90, C-79/90, C-80/90, C-81/90, C-82/90 et C-83/90 *Compagnie commerciale de l'Ouest c. Receveur principal des douanes de La Pallice-Port* [1992], Rec. I-1847; Cauza C-234/99 *Niels Nygård/Svineafgiftsfonden, și Ministeriet for Fødevarer* [2002] Rec. I-3657.

⁽¹⁹⁾ JO C 198, 27.6.2014, p. 1.

⁽²⁰⁾ Textul, astfel cum a fost adoptat la 9.4.2014 este disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/competition/sectors/energy/legislation_en.html

⁽²¹⁾ JO C 25, 26.1.2013, p. 1.

⁽²²⁾ JO C 19, 22.1.2014, p. 4.

⁽²³⁾ JO C 188, 11.8.2009, p. 1.

⁽²⁴⁾ JO C 188, 11.8.2009, p. 6.

⁽²⁵⁾ A se vedea Decizia Comisiei din 20 decembrie 2011 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general (JO L 7, 11.1.2012, p. 3) și Cadrul Uniunii Europene pentru ajutoarele de stat sub forma compensațiilor pentru obligația de serviciu public (JO C 8, 11.1.2012, p. 15)

- (32) Instrumentele orizontale de mai sus se aplică producției, prelucrării și comercializării produselor agricole, dacă prezentele orientări nu prevăd norme specifice. Prezentele orientări se referă la anumite măsuri de ajutor pentru protecția mediului, cum ar fi ajutorul pentru angajamentele în materie de agromediu și climă și bunăstarea animalelor (partea II secțiunea 1.1.5), ajutoarele pentru dezavantajele legate de zonele Natura 2000 și de Directiva-cadru privind apa⁽²⁶⁾ (partea II secțiunea 1.1.6) și ajutoarele pentru agricultura ecologică (partea II secțiunea 1.1.8). Ajutoarele pentru investiții în scopul îndeplinirii unor obiective de mediu în domeniul producției agricole primare sunt evaluate în conformitate cu normele prevăzute în partea II secțiunea 1.1.1.1 din prezentele orientări. Ajutoarele pentru protecția mediului pentru întreprinderile active în prelucrarea și comercializarea produselor agricole vor fi declarate compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat, în cazul în care îndeplinesc condițiile din Orientările privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020. Ajutoarele pentru investiții în economisirea de energie, biocarburant și energiile regenerabile sunt excluse din domeniul de aplicare al capitolelor 2 și 3 din partea II a prezentelor orientări, aceste ajutoare trebuind să fie acordate în conformitate cu Orientările privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020, dacă nu sunt exceptate de la obligația de notificare. Cu toate acestea, ajutoarele pentru investiții aferente producției primare de produse agricole legate de producția de energie din surse regenerabile sau producția de biocombustibili pe exploatații pot face obiectul prezentelor orientări, cu condiția ca producția să nu depășească consumul mediu anual de combustibili sau de energie din exploatarea agricolă în cauză (secțiunea 1.1.1.1).
- (33) Orientările privind ajutoarele de stat regionale aferente perioadei 2014-2020⁽²⁷⁾ nu se aplică ajutoarelor pentru producția de produse agricole primare date fiind caracteristicile specifice ale sectorului. Acestea se aplică însă prelucrării și comercializării de produse agricole în limitele stabilite în prezentele orientări.
- (34) Atât normele generale privind ajutoarele de stat, cât și dispozițiile mai specifice ale prezentelor orientări se pot aplica întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul forestier sau în zonele rurale. După caz, ajutoarele pentru întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul forestier sau în zonele rurale pot fi, de asemenea, considerate compatibile în condițiile stabilite în normele generale ale Uniunii privind ajutoarele de stat și în conformitate cu acestea (în special cu Orientările privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2014-2020, cu Cadrul pentru ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare și cu Orientările privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020).

2.4. Definiții

(35) În sensul prezentelor orientări:

1. „ajutoare” înseamnă orice măsură care îndeplinește toate criteriile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din tratat;
2. „sector agricol” înseamnă toate întreprinderile care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare, al prelucrării și al comercializării de produse agricole;
3. „produse agricole” înseamnă produsele enumerate în anexa I la tratat, cu excepția produselor pescărești și de acvacultură enumerate în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁸⁾;
4. „schemă de ajutoare” înseamnă orice act pe baza căruia, fără să fie nevoie de măsuri de punere în aplicare suplimentare, pot fi acordate ajutoare individuale întreprinderilor definite în cadrul actului într-un mod general și abstract, precum și orice act pe baza căruia pot fi acordate ajutoare care nu sunt legate de un proiect specific, uneia sau mai multor întreprinderi, pentru o perioadă nedefinită de timp și/sau într-un cuantum nedefinit;

⁽²⁶⁾ Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei („Directiva-cadru privind apa”) (JO L 327, 22.12.2000, p. 1.)

⁽²⁷⁾ JO C 209, 23.7.2013, p. 1.

⁽²⁸⁾ Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1184/2006 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului, JO L 354, 28.12.2013, p. 1.

5. „regiuni ultraperiferice” înseamnă regiunile menționate la articolul 349 primul paragraf din tratat;
6. „insule mici din Marea Egee” înseamnă insulele mici menționate la articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 229/2013 ⁽²⁹⁾;
7. „program de dezvoltare rurală” înseamnă un program de dezvoltare rurală astfel cum se prevede la articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013;
8. „activitate agricolă” înseamnă producția, prelucrarea și comercializarea de produse agricole;
9. „pădure” înseamnă un teren care se întinde pe mai mult de 0,5 hectare, cu arbori mai înalți de 5 metri și cu un coronament de peste 10 % sau cu arbori care pot atinge aceste praguri *in situ*; sunt excluse terenurile utilizate în mod predominant în scopuri agricole sau urbane. Un stat membru sau o regiune poate opta pentru aplicarea altei definiții a pădurii, pe baza legislației naționale în vigoare sau a sistemului național de inventariere existent. Statele membre sau regiunile trebuie să furnizeze definiția în notificare, iar atunci când se referă la o măsură de dezvoltare rurală, definiția ar trebui să fie furnizată în cadrul programului de dezvoltare rurală;
10. „producție agricolă primară” înseamnă producția de produse ale solului și ale creșterii animalelor, enumerate în anexa I la tratat, fără a se mai efectua o altă operațiune de modificare a naturii produselor respective;
11. „prelucrarea produselor agricole” înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este, de asemenea, un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în cadrul fermelor care sunt necesare în vederea pregătirii unui produs animal sau vegetal pentru prima vânzare;
12. „comercializarea produselor agricole” înseamnă deținerea sau expunerea unui produs agricol în vederea vânzării, a punerii în vânzare, a livrării sau a oricărei alte forme de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări de către un producător primar către revânzătorii sau prelucrătorii și a oricărei alte activități de pregătire a produsului pentru această primă vânzare; o vânzare efectuată de un producător primar către consumatorii finali este considerată comercializare de produse agricole în cazul în care se desfășoară în spații separate, rezervate acestui scop;
13. „IMM-uri” sau „microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii” înseamnă întreprinderi care îndeplinesc criteriile prevăzute în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 702/2014 al Comisiei ⁽³⁰⁾;
14. „întreprinderi mari” înseamnă întreprinderile care nu îndeplinesc criteriile prevăzute în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 702/2014 al Comisiei;
15. „întreprindere în dificultate” înseamnă o întreprindere care se află în cel puțin una din situațiile următoare:
  - (a) în cazul societăților cu răspundere limitată (altele decât IMM-uri care sunt înființate de mai puțin de trei ani), în care mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăți menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și al Consiliului ⁽³¹⁾, iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar;
  - (b) în cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății (altele decât IMM-uri care sunt înființate de mai puțin de trei ani), în care mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății” se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE;

⁽²⁹⁾ Regulamentul (UE) nr. 229/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 martie 2013 privind măsurile specifice din domeniul agriculturii în favoarea insulelor mici din Marea Egee și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1405/2006 al Consiliului (JO L 78, 20.3.2013, p. 41).

⁽³⁰⁾ Regulamentul (UE) nr. 702/2014 al Comisiei din 25 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1857/2006 al Comisiei (JO L 193, 1.7.2014, p. 1).

⁽³¹⁾ Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului (JO L 182, 29.6.2013, p. 19).

- (c) atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi;
- (d) atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare;
- (e) în cazul unei întreprinderi care nu este un IMM, atunci când, în ultimii doi ani:
- (i) raportul datorii/capitaluri proprii al întreprinderii este mai mare de 7,5; precum și
  - (ii) capacitatea de acoperire a dobânzilor calculată pe baza EBITDA se situează sub valoarea 1,0;
16. „exploatație agricolă” înseamnă o unitate care cuprinde terenurile, spațiile și instalațiile utilizate pentru producția agricolă primară;
17. „intensitatea ajutorului” înseamnă quantumul brut al ajutorului exprimat ca procent din costurile eligibile, înainte de deducerea impozitelor sau a altor taxe;
18. „ajutor individual” înseamnă un ajutor ad-hoc și acordarea de ajutoare unor beneficiari individuali pe baza unei scheme de ajutoare;
19. „ajutor ad-hoc” înseamnă ajutorul care nu este acordat pe baza unei scheme de ajutoare;
20. „echivalent subvenție brută” înseamnă quantumul ajutorului în cazul în care acesta ar fi acordat sub formă de subvenție beneficiarului, înainte de orice deducere de impozit sau de alte taxe;
21. „data acordării ajutorului” înseamnă data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în temeiul regimului juridic național aplicabil;
22. „grup și organizație de producători” înseamnă un grup înființat sau o organizație înființată în scopul:
- (a) adaptării producției și a produselor producătorilor care sunt membri ai respectivelor grupuri sau organizații de producători la cerințele pieței; sau
  - (b) al introducerii în comun a mărfurilor pe piață, inclusiv pregătirea pentru vânzare, centralizarea vânzărilor și aprovizionarea angrosiștilor; sau
  - (c) stabilirii unor norme comune privind informarea asupra producției, acordând o atenție deosebită recoltării și disponibilității; sau
  - (d) al altor activități care pot fi desfășurate de grupuri sau de organizații de producători, cum ar fi dezvoltarea competențelor în materie de antreprenariat și comercializare, precum și organizarea și facilitarea proceselor de inovare;
23. „avans rambursabil” reprezintă un împrumut pentru un proiect, care este plătit în una sau mai multe tranșe și ale cărui condiții de rambursare depind de rezultatul proiectului;
24. „organisme dăunătoare plantelor” înseamnă organisme dăunătoare, astfel cum sunt definite la articolul 2 alineatul (1) litera (e) din Directiva 2000/29/CE a Consiliului⁽³²⁾;
25. „începerea proiectului sau a activității” înseamnă, în funcție de care are loc primul, fie începerea activităților sau a lucrărilor de construcție privind investiția, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de a comanda echipamente sau de a contracta servicii, fie orice alt angajament prin care proiectul sau activitatea devine ireversibilă; nu se consideră că achiziționarea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și efectuarea studiilor de fezabilitate, marchează începerea lucrărilor sau a activității. Se consideră că achiziționarea de terenuri prevăzută la punctul (144) litera (a) a doua teză, la punctul (502) litera (a) a doua teză și la punctul (635) litera (a), în cazul în care costurile eligibile pentru achiziționarea terenurilor sunt egale cu 100 % din costurile de investiție eligibile, marchează începerea lucrărilor la proiect sau a activității;
26. „versiune ulterioară a unei scheme fiscale” înseamnă o schemă sub forma unor avantaje fiscale, care constituie o versiune modificată a unei scheme existente anterior sub formă de avantaje fiscale și care o înlocuiește pe aceasta din urmă;

⁽³²⁾ Directiva 2000/29/CE a Consiliului din 8 mai 2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii în Comunitate a unor organisme dăunătoare plantelor sau produselor vegetale și împotriva răspândirii lor în Comunitate (JO L 169, 10.7.2000, p. 1).

27. „animale moarte” înseamnă animalele ucise prin eutanasiu, cu sau fără diagnostic exact, ori care au murit, inclusiv animalele născute moarte sau nenăscute, în cadrul unei ferme sau în orice alt spațiu ori în timpul transportului, dar care nu au fost sacrificate pentru consumul uman;
28. „animal protejat” înseamnă orice animal protejat fie de legislația Uniunii, fie de legislația națională;
29. „tânăr fermier” înseamnă o persoană cu vârsta de până la 40 de ani la data depunerii cererii de ajutor, care deține competențele și calificările profesionale adecvate și care se stabilește pentru prima dată într-o exploatare agricolă ca șef al respectivei exploatare;
30. „proiect mare de investiții” înseamnă o investiție în zonele rurale, după cum este menționat în partea II capitolul 3 din prezentele orientări, cu costuri eligibile care depășesc 50 de milioane EUR, calculate la prețurile și la cursul de schimb în vigoare la data acordării ajutorului;
31. „cuanțumul ajustat al ajutoarelor” înseamnă cuanțumul maxim permis al ajutoarelor pentru un proiect mare de investiții, calculat conform formulei: cuanțumul maxim al ajutorului = $R \times (50 + 0,50 \times B + 0,34 \times C)$, unde R este intensitatea maximă a ajutorului aplicabilă în zona respectivă, excluzând intensitatea crescută a ajutorului pentru IMM-uri. B este partea din costurile eligibile cuprinsă între 50 de milioane EUR și 100 de milioane EUR; C este partea din costurile eligibile mai mare de 100 de milioane EUR;
32. „active corporale” înseamnă active precum terenuri, clădiri și instalații, utilaje și echipamente;
33. „active necorporale” înseamnă active care nu au o concretizare fizică sau financiară precum brevete, licențe, know-how sau alte drepturi de proprietate intelectuală;
34. „fenomen meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unei calamități naturale” înseamnă condiții meteorologice nefavorabile cum sunt înghețul, furtunile și grindina, gheața, ploile torențiale sau seceta severă care distrug mai mult de 30 % din producția medie calculată pe baza a trei ani precedenți sau în funcție de o medie pe trei ani bazată pe cei cinci ani precedenți, valoarea cea mai mare și valoarea cea mai mică fiind excluse;
35. „alte fenomene meteorologice nefavorabile” înseamnă condiții meteorologice nefavorabile care nu îndeplinesc condițiile de la punctul (35) subpunctul 34 din prezentele orientări;
36. „incident de mediu” înseamnă apariția unui caz specific de poluare, de contaminare sau de degradare în ceea ce privește calitatea mediului, legată de un eveniment specific și limitată din punct de vedere geografic, care distruge peste 30 % din producția anuală medie a întreprinderii active în sectorul agricol în cei trei ani precedenți sau din media pe trei ani bazată pe cei cinci ani precedenți, valoarea cea mai mare și valoarea cea mai mică fiind excluse. Sunt excluse riscurile generale de mediu care nu sunt legate de un eveniment specific, cum ar fi schimbările climatice sau poluarea atmosferică;
37. „eveniment catastrofal” înseamnă un eveniment neprevăzut de natură biotică sau abiotică, provocat de acțiunea oamenilor, care generează perturbări importante ale structurilor forestiere, cauzând, în cele din urmă, importante pagube economice sectorului forestier;
38. „standarde ale Uniunii” înseamnă standardele obligatorii prevăzute de legislația Uniunii care stabilesc nivelul care trebuie să fie atins de fiecare întreprindere în parte, în special în ceea ce privește mediul, igiena și bunăstarea animalelor; în consecință, standardele sau obiectivele stabilite la nivelul Uniunii care sunt obligatorii din punct de vedere juridic pentru statele membre, însă nu și pentru întreprinderile individuale, nu sunt considerate a fi standarde ale Uniunii;
39. „investiție neproductivă” înseamnă o investiție care nu generează o creștere semnificativă a valorii sau a rentabilității exploatare;
40. „investiții în scopul respectării unui standard al Uniunii” înseamnă investițiile efectuate pentru respectarea unui standard al Uniunii după expirarea perioadei de tranziție prevăzute de legislația Uniunii;
41. „consiliere” înseamnă servicii complete de consiliere acordate în cadrul unui singur contract;
42. „registru genealogic” înseamnă orice inventar, registru, fișier sau suport de stocare a datelor:
  - (a) care este ținut de o organizație sau de o asociație a crescătorilor recunoscută oficial de un stat membru în care a fost constituită organizația sau asociația crescătorilor; precum și
  - (b) în care sunt înscrise sau înregistrate animalele de reproducție de rasă pură, dintr-o anumită rasă, cu menționarea ascendenților lor;
43. „fermier activ” înseamnă un fermier activ în sensul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013;

44. „regiuni mai puțin dezvoltate” înseamnă regiunile în care produsul intern brut (PIB-ul) pe cap de locuitor este mai mic de 75 % din PIB-ul mediu al UE-27;
45. „UE-25” înseamnă cele 25 de state membre ale Uniunii care erau state membre ale Uniunii în mai 2005;
46. „UE-27” înseamnă cele 27 de state membre ale Uniunii care erau state membre ale Uniunii în ianuarie 2007;
47. „lucrări de investiții” înseamnă lucrări executate de fermier personal sau de angajați ai acestuia, care creează un activ;
48. „infrastructură la scară redusă” înseamnă o infrastructură ale cărei costuri eligibile sunt limitate la 2 milioane EUR;
49. „biocombustibil de origine alimentară” înseamnă biocombustibil produs din cereale și alte culturi bogate în amidon, culturi de plante zaharoase și de plante oleaginoase, astfel cum este definit în propunerea Comisiei de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 98/70/CE privind calitatea benzinei și a motorinei și de modificare a Directivei 2009/28/CE privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile⁽³³⁾;
50. „suprafață agricolă” înseamnă orice suprafață de teren arabil, de pășune permanentă și de fâneață permanentă sau cultivată cu culturi permanente, astfel cum este definită la articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013;
51. „alt gestionar de terenuri” înseamnă o întreprindere care administrează terenuri, dar nu este o întreprindere care își desfășoară activitatea în sectorul agricol;
52. „cost de tranzacție” înseamnă un cost suplimentar aferent îndeplinirii unui angajament, dar care nu este direct imputabil punerii în aplicare a acestuia sau nu este inclus în costurile sau în pierderile de venit care sunt compensate în mod direct și care poate fi calculat pe baza unui cost standard;
53. în sensul conservării resurselor genetice în agricultură și în silvicultură:
  - (a) „conservare *in situ*”: în agricultură, înseamnă conservarea materialului genetic în ecosistemul său și în mediul său natural, precum și menținerea și reconstituirea populațiilor viabile, în mediul lor natural pentru speciile sau rasele sălbatice ori în mediul agricol în care acestea și-au dezvoltat caracteristicile distinctive pentru rasele de animale de crescătorie sau speciile vegetale cultivate;
  - (b) „conservare *in situ*”: în silvicultură, înseamnă conservarea materialului genetic în ecosistemul său și în mediul său natural, precum și menținerea și reconstituirea populațiilor de specii viabile în mediul lor natural;
  - (c) „conservare în exploatarea agricole sau forestiere”: înseamnă conservarea *in situ* și dezvoltarea la nivelul exploatarea agricole sau forestiere;
  - (d) „conservare *ex situ*”: înseamnă conservarea materialului genetic agricol sau forestier în afara mediului său natural;
  - (e) „colectare *ex situ*”: înseamnă colectarea materialului genetic agricol sau forestier conservat în afara mediului său natural;
54. „produse alimentare” înseamnă produsele alimentare care nu sunt produse agricole și care sunt enumerate în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului⁽³⁴⁾.
55. „costuri fixe care rezultă din participarea la un sistem de calitate” înseamnă costurile aferente aderării la un sistem de calitate care beneficiază de sprijin și cotizația anuală de participare la sistemul de calitate respectiv, inclusiv, dacă este necesar, cheltuielile aferente controalelor care trebuie efectuate pentru verificarea respectării caietului de sarcini al sistemului de calitate;
56. „lanț scurt de aprovizionare” înseamnă un lanț de aprovizionare care implică un număr limitat de operatori economici angajați în activități de cooperare și de dezvoltare economică locală, precum și relații geografice și sociale strânse între producători, prelucrători și consumatori;

⁽³³⁾ COM (2012) 595, 17.10.2012.

⁽³⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare (JO L 343, 14.12.2012, p. 1).

57. „membru al unei gospodării agricole” înseamnă o persoană fizică sau juridică ori un grup de persoane fizice sau juridice, oricare ar fi statutul juridic al grupului și al membrilor acestuia în temeiul dreptului național, cu excepția lucrătorilor agricoli. În cazul în care se consideră că o persoană juridică sau un grup de persoane juridice este membru al gospodăriei agricole, membrul respectiv trebuie să desfășoare o activitate agricolă în cadrul fermei în momentul depunerii cererii de ajutor;
58. „cluster” înseamnă o grupare de întreprinderi independente, inclusiv întreprinderi nou-înființate, întreprinderi mici, mijlocii și mari, precum și organisme consultative și/sau organizații de cercetare, menită să stimuleze activitatea economică/inovatoare prin promovarea interacțiunilor intensive, a utilizării în comun a facilităților și a schimbului de cunoștințe și expertiză, precum și a contribuției în mod eficient la transferul de cunoștințe, la interconectare și la diseminarea informațiilor în rândul întreprinderilor din cluster;
59. „mic operator” înseamnă o microîntreprindere, astfel cum este definită în Recomandarea 2003/361 a Comisiei⁽³⁵⁾, sau o persoană fizică care nu este implicată în activități economice în momentul în care solicită ajutoare;
60. „piețe locale” înseamnă:
- (a) piețe într-o rază de 75 km față de ferma de origine a produsului, rază în cadrul căreia trebuie să aibă loc activitățile de prelucrare și de vânzare către consumatorul final; sau
  - (b) piețe în privința cărora programul de dezvoltare rurală în cauză stabilește o rază kilometrică față de ferma de origine a produsului, rază în cadrul căreia trebuie să aibă loc activitățile de prelucrare și de vânzare către consumatorul final; sau
  - (c) piețe în privința cărora programul de dezvoltare rurală în cauză stabilește o definiție alternativă convingătoare;
61. „costuri ale testelor de encefalopatie spongiformă transmisibilă (EST) și encefalopatie spongiformă bovină (ESB)” înseamnă toate costurile, inclusiv cele aferente kiturilor de testare și prelevării, transportului, examinării, depozitării și distrugerii eşantioanelor, prelevarea de probe și testarea de laborator necesare în conformitate cu capitolul C din anexa X la Regulamentul (CE) nr. 999/2001 al Parlamentului European și al Consiliului⁽³⁶⁾;
62. „organism de cercetare și de diseminare a cunoștințelor” înseamnă o entitate (cum ar fi universitățile sau institutele de cercetare, agențiile de transfer de tehnologie, intermediarii în domeniul inovării, entitățile colaborative fizice sau virtuale orientate spre cercetare), oricare ar fi statutul său juridic (organizație de drept public sau de drept privat) sau modalitatea sa de finanțare, al cărei obiectiv principal este de a efectua în mod independent activități de cercetare fundamentală, de cercetare industrială sau de dezvoltare experimentală, astfel cum sunt definite în Cadrul pentru ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare, sau de a disemina la scară largă rezultatele unor astfel de activități prin predare, publicare sau transfer de cunoștințe. În cazul în care o astfel de entitate desfășoară și activități economice, finanțarea, costurile și veniturile activităților economice trebuie să fie contabilizate separat. Întreprinderile care pot exercita influență asupra unei astfel de entități, de exemplu, în calitate de acționari sau de membri, nu pot beneficia de acces preferențial la capacitățile de cercetare ale acesteia sau la rezultatele generate de aceasta;
63. „concurență deplină” înseamnă o situație în care condițiile tranzacției dintre părțile contractante nu diferă de cele care ar fi prevăzute între întreprinderi independente și nu conțin niciun element de coluziune. Se consideră că instituirea unei proceduri de atribuire deschise, transparente și necondiționale pentru tranzacția în cauză îndeplinește principiul concurenței depline;
64. „gestionare durabilă a pădurilor” înseamnă folosirea pădurilor și a terenurilor forestiere într-un mod și într-un ritm care să le mențină biodiversitatea, productivitatea, capacitatea de regenerare, vitalitatea și potențialul de a îndeplini, acum și în viitor, funcții ecologice, economice și sociale relevante la nivel local, național și global și care să nu producă daune altor ecosisteme;
65. „sisteme agrosilvice” înseamnă sistemele de utilizare a terenurilor care asociază silvicultura și agricultura pe aceleași suprafețe;

⁽³⁵⁾ Recomandarea Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 124, 20.5.2003, p. 36).

⁽³⁶⁾ Regulamentul (CE) nr. 999/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2001 de stabilire a unor regulamente pentru prevenirea, controlul și eradicarea anumitor forme transmisibile de encefalopatie spongiformă (JO L 147, 31.5.2001, p. 1).

66. „arbori cu creștere rapidă” înseamnă specii forestiere cu ciclul scurt de producție, arborii fiind cultivați cu o perioadă de rotație cuprinsă între 8 și 20 de ani;
67. „arbori cu ciclul scurt de producție” înseamnă speciile de arbori încadrate la codul NC 0602 90 41 care urmează să fie definite de statele membre, care constau în culturi lemnoase perene ai căror portaltoi sau butași rămân în sol după recoltare, iar în următorul sezon răsar lăstari noi și al căror ciclu maxim de recoltare urmează să fie stabilit de statele membre, astfel cum se prevede la articolul 4 alineatul (1) litera (k) din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013;
68. „zone slab populate” înseamnă zonele acceptate de către Comisie cu acest statut în deciziile individuale referitoare la hărțile ajutoarelor regionale pentru perioada 1 iulie 2014-31 decembrie 2020;
69. „zone «a»” înseamnă zonele desemnate într-o hartă a ajutoarelor regionale aprobată pentru perioada 1 iulie 2014-31 decembrie 2020, în aplicarea prevederilor articolului 107 alineatul (3) litera (a) din tratat;
70. „zone «c»” înseamnă zonele desemnate într-o hartă a ajutoarelor regionale aprobată pentru perioada 1 iulie 2014-31 decembrie 2020, în aplicarea prevederilor articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat;
71. „regiune NUTS 3” înseamnă o unitate teritorială corespunzătoare nivelului 3 din Nomenclatorul unităților teritoriale de statistică în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁷⁾;
72. „zone «c» nepredefinite” înseamnă zonele pe care un stat membru le desemnează în mod discreționar ca zone „C”, cu condiția ca statul membru să demonstreze că aceste zone îndeplinesc anumite criterii socioeconomice și că aceste zone sunt desemnate într-o hartă a ajutoarelor regionale aprobată pentru perioada 1 iulie 2014-31 decembrie 2020, în aplicarea prevederilor articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat;
73. „foste zone «a»” înseamnă zonele desemnate ca zone „a” într-o hartă regională aprobată pentru perioada 1 ianuarie 2011-30 iunie 2014;
74. „hartă a ajutoarelor regionale” înseamnă lista zonelor desemnate de un stat membru conform condițiilor prevăzute de Orientările privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2014-2020 și aprobată de Comisie;
75. „prelucrarea produselor agricole în produse neagricole” înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol și care are drept rezultat un produs care nu este un produs agricol;
76. „plan de evaluare” înseamnă un document care conține cel puțin următoarele elemente minime: obiectivele schemei de ajutoare care va fi evaluată; întrebările din cadrul evaluării; indicatorii de rezultat; metodologia avută în vedere pentru efectuarea evaluării; cerințele privind colectarea datelor; calendarul propus al evaluării, inclusiv data prezentării raportului final de evaluare; descrierea organismului independent care efectuează evaluarea sau a criteriilor care vor fi utilizate pentru selectarea acestuia și modalitățile prin care se asigură că evaluarea devine publică.

2.5. Ajutoarele notificabile

- (36) În cazul în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din tratat, statele membre trebuie să notifice Comisiei ajutoarele acordate în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale în temeiul articolului 108 alineatul (3) din tratat și nu pun în aplicare măsura propusă înainte de pronunțarea unei decizii finale în cadrul acestei proceduri, cu excepția măsurilor care îndeplinesc condițiile prevăzute de un regulament de exceptare pe categorii.
- (37) Ajutoarele individuale acordate pe baza unei scheme de ajutoare fac în continuare obiectul obligației de notificare în temeiul articolului 108 alineatul (3) din tratat, în cazul în care ajutoarele depășesc următoarele praguri de notificare:
  - (a) pentru ajutoarele individuale pentru investiții privind prelucrarea produselor agricole și comercializarea acestora în conformitate cu partea II secțiunea 1.1.1.4 din prezentele orientări: costurile eligibile mai mari de 25 milioane EUR sau în cazul în care echivalentul-subvenție brut depășește 12 milioane EUR;

⁽³⁷⁾ Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 mai 2003 privind instituirea unui nomenclator comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS) (JO L 154, 21.6.2003, p. 1).

- (b) pentru ajutoarele pentru campaniile de promovare în conformitate cu partea II secțiunea 1.3.2 din prezentele orientări: campaniile de promovare cu un buget anual de peste 5 milioane EUR;
- (c) pentru ajutoarele individuale pentru investiții acordate în conformitate cu partea II capitolul 3 secțiunile 3.1, 3.2, 3.6 și 3.10 din prezentele orientări:

Intensitatea ajutorului	Pragul de notificare
10 %	7,5 milioane EUR;
15 %	11,25 milioane EUR;
25 %	18,75 milioane EUR;
35 %	26,25 milioane EUR;
50 % și peste	37,5 milioane EUR;

Capitolul 3. Principiile comune de evaluare

- (38) Pentru a evalua dacă o măsură de ajutor notificată poate fi considerată compatibilă cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) din tratat, Comisia analizează în general dacă modul în care este concepută măsura de ajutor asigură faptul că impactul pozitiv al ajutorului în ceea ce privește un obiectiv de interes comun este mai mare decât potențialele sale efecte negative asupra schimburilor comerciale și a concurenței.
- (39) Comunicarea privind modernizarea ajutoarelor de stat a făcut apel la identificarea și definirea unor principii comune aplicabile evaluării de către Comisie a compatibilității tuturor măsurilor de ajutor puse în aplicare. În acest scop, Comisia va considera că o măsură de ajutor este compatibilă cu tratatul numai în cazul în care îndeplinește fiecare dintre următoarele criterii:
- (a) contribuția la un obiectiv de interes comun bine definit: o măsură de ajutor de stat trebuie să vizeze un obiectiv de interes comun în conformitate cu articolul 107 alineatul (3) din tratat;
- (b) necesitatea intervenției statului: o măsură de ajutor de stat trebuie să vizeze situațiile în care ajutorul poate aduce o îmbunătățire substanțială pe care piața nu este în măsură să o furnizeze prin mijloace proprii, remediind o disfuncționalitate bine definită a pieței;
- (c) adecvarea măsurii de ajutor: măsura propusă de ajutor trebuie să fie un instrument corespunzător de politică pentru abordarea obiectivului de interes comun;
- (d) efectul stimulator: ajutorul trebuie să modifice comportamentul întreprinderii (întreprinderilor) în cauză în așa fel încât aceasta (acestea) să se implice într-o activitate suplimentară pe care în absența ajutorului nu ar desfășura-o sau pe care ar desfășura-o într-un mod limitat ori diferit;
- (e) proporționalitatea ajutorului (ajutor limitat la minimumul necesar): quantumul ajutorului trebuie să se limiteze la minimumul necesar pentru a determina efectuarea activității în sectorul în cauză;
- (f) evitarea efectelor negative nejustificate majore asupra concurenței și a schimburilor comerciale dintre statele membre: efectele negative ale ajutorului trebuie să fie suficient de limitate, astfel încât bilanțul global al măsurii să fie pozitiv;
- (g) transparența ajutorului: statele membre, Comisia, operatorii economici și publicul trebuie să aibă acces cu ușurință la toate actele și informațiile relevante cu privire la ajutorul acordat.
- (40) Bilanțul general al anumitor categorii de scheme poate face ulterior obiectul unei cerințe de evaluare ex post, astfel cum este descrisă în punctele (720)-(723). În astfel de cazuri, Comisia poate limita durata schemelor respective (de regulă, la maximum patru ani), cu posibilitatea de a renotify ulterior prelungirea acestora.

- (41) În plus, dacă o măsură de ajutor de stat sau condițiile atașate acesteia (inclusiv metoda de finanțare atunci când face parte integrantă din măsură) conduc la o încălcare nedisociabilă a dreptului Uniunii, ajutorul nu poate fi declarat compatibil cu piața internă⁽³⁸⁾. În special, următoarele ajutoare se consideră că generează o încălcare nedisociabilă a dreptului UE:
- (a) ajutoarele a căror acordare este condiționată de obligația ca beneficiarul să își aibă sediul în statul membru în cauză sau să fie stabilit, cu preponderență, în statul membru respectiv;
  - (b) ajutoarele a căror acordare este condiționată de obligația ca beneficiarul să utilizeze mărfuri produse la nivel național sau servicii naționale;
  - (c) ajutoarele care limitează posibilitatea ca beneficiarii să valorifice rezultatele cercetării, dezvoltării și inovării în alte state membre.
- (42) Principiile comune de evaluare trebuie să fie privite în contextul specific al PAC. Prin urmare, aceste considerații generale cu privire la politica în domeniul concurenței se aplică tuturor ajutoarelor în temeiul prezentelor orientări, cu excepția cazului în care sunt prevăzute derogări în partea I secțiunile 3.1-3.7 din prezentele orientări, având în vedere considerațiile speciale aplicabile în sectorul agricol.

3.1. Contribuția la un obiectiv de interes comun

- (43) Ajutoarele acordate în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale au obiectivele de a asigura o producție alimentară viabilă și de a promova utilizarea eficientă și durabilă a resurselor în vederea realizării unei creșteri inteligente și sustenabile.
- (44) Ajutoarele pentru sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale ar trebui să se refere în mod specific la PAC, ar trebui să fie coerente cu obiectivele de dezvoltare rurală la care se face referire la punctul (10) din prezentele orientări și ar trebui să fie compatibile cu normele privind organizarea comună a piețelor produselor agricole.

Obiectivele de dezvoltare rurală

- (45) Obiectivele de dezvoltare rurală, împreună cu principiile generale privind ajutoarele de stat, vor fi luate în considerare pentru evaluarea compatibilității ajutoarelor.
- (46) Comisia consideră că măsurile, puse în aplicare în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 și în conformitate cu acesta și cu acele sale de punere în aplicare și delegate sau ca finanțare națională suplimentară în cadrul unui program de dezvoltare rurală, sunt *per se* în concordanță cu obiectivele dezvoltării rurale și contribuie la acestea.
- (47) În ceea ce privește măsurile similare unor măsuri de dezvoltare rurală finanțate exclusiv prin intermediul fondurilor naționale, în vederea asigurării coerenței cu măsurile de dezvoltare rurală cofinanțate de FEADR în cadrul programelor de dezvoltare rurală, statele membre ar trebui să demonstreze modul în care ajutorul de stat în cauză se încadrează în programele relevante de dezvoltare rurală și este în concordanță cu acestea. Fiecare notificare trebuie să fie însoțită de o astfel de documentație.
- (48) Comisia consideră că principiul contribuției la îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare rurală este îndeplinit în ceea ce privește măsurile de ajutor prevăzute în partea II secțiunile 1.2, 1.3, 2.8 și 2.9 din prezentele orientări, care sunt în afara domeniului de aplicare al dezvoltării rurale, deoarece Comisia a câștigat suficientă experiență în ceea ce privește contribuția acestor măsuri la obiectivele de dezvoltare rurală.

Condiții suplimentare pentru ajutoarele notificabile individual în baza unei scheme

- (49) Atunci când acordă ajutoare pentru proiecte de investiții notificabile individual pe baza unei scheme, autoritatea de resort trebuie să demonstreze faptul că proiectul selectat va contribui la realizarea obiectivului schemei și, prin urmare, la obiectivele ajutoarelor în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale. În acest scop, statele membre se poate baza pe informațiile furnizate de solicitantul ajutorului, în cadrul cărora trebuie să fie descrise efectele pozitive ale investițiilor.

⁽³⁸⁾ A se vedea, de exemplu, cauza C-156/98 Germania/Comisia, Rec., 2000, p. I-6857, punctul 78 și cauza C-333/07 Régie Networks/Rhône Alpes Bourgogne, Rec., 2008, p. I-10807, punctele 94-116.

Norme privind organizarea comună a piețelor produselor agricole

- (50) Din cauza specificității sectorului agricol⁽³⁹⁾, cu toate că normele privind ajutoarele de stat sunt aplicabile în general acestui sector, aplicarea lor se supune totuși dispozițiilor prevăzute în regulamentele primului pilon al PAC. Cu alte cuvinte, recurgerea de către un stat membru la măsurile de ajutor de stat nu poate avea prioritate față de dispozițiile Regulamentului (UE) nr. 1308/2013⁽⁴⁰⁾. Prin urmare, Comisia nu va autoriza ajutoarele de stat care sunt incompatibile cu prevederile care guvernează organizarea comună a pieței sau care ar interfera cu funcționarea adecvată a organizării comune.
- (51) Condiții specifice suplimentare privind conformitatea cu principiile de organizare comună a piețelor produselor agricole sunt stabilite în partea II a prezentelor orientări: în secțiunea 1.1.1.1 privind ajutoarele pentru investiții în exploatarea agricole legate de producția primară de produse agricole, în secțiunea 1.1.4 privind ajutoarele la înființare pentru grupurile și organizațiile de producători și în secțiunea 1.2.2 cu privire la ajutoarele pentru închiderea capacității de producție.

Obiectivele de mediu

- (52) Articolul 11 din tratat prevede: „Cerințele de protecție a mediului trebuie integrate în definirea și punerea în aplicare a politicilor și acțiunilor Uniunii, în special pentru promovarea dezvoltării durabile”. Temeiul juridic al măsurilor esențiale de mediu din cadrul primului și al celui de al doilea pilon al PAC este articolul 11 din tratat. În conformitate cu această cerință, prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală ar trebui realizate în contextul dezvoltării durabile. Promovarea de către Uniune a obiectivului de protecție a mediului, astfel cum se prevede la articolul 11 din tratat, ia în considerare și principiul „poluatorul plătește”⁽⁴¹⁾. Prin urmare, ar trebui acordată o atenție deosebită aspectelor legate de mediu în cadrul notificărilor viitoare în materie de ajutoare de stat. În viitor, toate notificările ajutoarelor de stat ar trebui să conțină o evaluare care să analizeze dacă este probabil sau nu ca activitatea care beneficiază de ajutor să aibă vreun impact asupra mediului. În cazurile în care există un impact asupra mediului, notificările ajutoarelor de stat ar trebui să furnizeze informații care să demonstreze că măsura de ajutor nu va duce la o încălcare a legislației Uniunii aplicabile privind protecția mediului. De exemplu, în cazul unei scheme de ajutoare pentru investiții care vizează mărirea producției și care implică o utilizare sporită a resurselor limitate sau o creștere a poluării, va fi necesar să se demonstreze că schema nu va duce la o încălcare a legislației aplicabile a UE, inclusiv a legislației în domeniul protecției mediului⁽⁴²⁾ și a bunelor condiții agricole și de mediu (*Good Agricultural and Environmental Conditions – GAEC*) din cadrul ecocondiționalității în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1307/2013. În cazul în care se notifică un ajutor de stat care face parte din programul de dezvoltare rurală, cerința de mediu pentru măsura de ajutor de stat respectivă ar trebui să fie identică cu cerința de mediu a măsurii de dezvoltare rurală.

3.2. Necesitatea intervenției statului

- (53) Pentru a evalua dacă ajutorul de stat este necesar în vederea realizării obiectivului de interes comun, în primul rând trebuie să se stabilească un diagnostic al problemei care trebuie remediată. Ajutorul de stat ar trebui să fie orientat către situațiile în care acesta poate aduce o îmbunătățire substanțială pe care piața nu o poate realiza pe cont propriu.
- (54) Măsurile de ajutor de stat pot, într-adevăr, în anumite condiții, să corecteze deficiențe ale pieței, contribuind astfel la funcționarea eficientă a piețelor și sporind competitivitatea. În plus, atunci când rezultatele piețelor sunt eficiente, dar sunt considerate nesatisfăcătoare din punctul de vedere al echității sau al coeziunii, ajutoarele de stat pot fi utilizate pentru obținerea pe piață a unor rezultate mai oportune și mai echitabile.

⁽³⁹⁾ A se vedea punctele (13) și (14) din prezentele orientări.

⁽⁴⁰⁾ Hotărârea Curții Europene de Justiție în cauza 177/78 Pigs and Bacon Commission/McCarren, [1979] Rec. 2161, punctul 11.

⁽⁴¹⁾ Considerentul 5 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013.

⁽⁴²⁾ În ceea ce privește legislația Uniunii privind protecția mediului: Directiva 2009/147/CE (JO L 20, 26.1.2010, p. 7) (Directiva „Păsări”); Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992, (JO L 206, 22.7.1992, p. 7) (Directiva „Habitat”); Directiva 91/676/CEE a Consiliului (JO L 375, 31.12.1991, p. 1) (Directiva „Nitrați”); Directiva-cadru privind apa; Directiva 2006/118/CE (JO L 372, 27.12.2006, p. 19) („Directiva privind apele subterane”); Directiva 2009/128/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unui cadru de acțiune comunitară în vederea utilizării durabile a pesticidelor (JO L 309, 24.11.2009, p. 71) („Directiva privind utilizarea sustenabilă a pesticidelor”); Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE ale Consiliului (JO L 309, 24.11.2009, p. 1); Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (JO L 26, 28.1.2012, p. 1) („Directiva privind evaluarea impactului asupra mediului”) și, unde este cazul, Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului (JO L 197, 21.7.2001, p. 30) („Directiva privind evaluarea strategică de mediu”).

- (55) În sensul prezentelor orientări, Comisia consideră că piața nu realizează obiectivele preconizate fără intervenția statului în ceea ce privește măsurile de ajutor care îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în partea II din prezentele orientări. Prin urmare, un astfel de ajutor ar trebui considerat necesar pentru realizarea obiectivelor de interes comun menționate în partea I secțiunea 3.1 din prezentele orientări.

3.3. Caracterul adecvat al ajutoarelor

- (56) Măsura de ajutor propusă trebuie să fie un instrument corespunzător de politică pentru abordarea obiectivului de politică vizat. O măsură de ajutor nu va fi considerată compatibilă dacă alte instrumente de politică sau alte tipuri de ajutor care generează denaturări mai reduse permit aducerea aceleiași contribuții pozitive la obiectivele PAC, în special la dezvoltarea rurală. Este important să se țină seama de faptul că pot exista alte instrumente mai potrivite pentru realizarea respectivelor obiective, cum ar fi reglementarea, instrumentele de piață, dezvoltarea infrastructurii și îmbunătățirea mediului de afaceri.

Caracterul adecvat al instrumentelor alternative în materie de politică

- (57) Comisia consideră că ajutoarele acordate în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale și care îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în secțiunile relevante din partea II din prezentele orientări constituie un instrument adecvat de politică.
- (58) În cazul în care un stat membru decide să instituie o măsură de ajutoare similară unei măsuri de dezvoltare rurală și care este finanțată exclusiv din fonduri naționale, atunci când aceeași măsură este prevăzută în același timp în programul relevant de dezvoltare rurală, statul membru ar trebui să demonstreze avantajele unui astfel de instrument național de ajutor în comparație cu măsura din programul de dezvoltare rurală în cauză.

Caracterul adecvat al diferitelor instrumente de ajutor

- (59) Ajutoarele pot fi acordate sub diverse forme. Cu toate acestea, statul membru ar trebui să garanteze că ajutorul este acordat sub forma care este probabil să genereze cele mai reduse denaturări ale schimburilor comerciale și ale concurenței.
- (60) În cazul în care se prevede o anumită formă pentru o măsură de ajutor descrisă în partea II din prezentele orientări, respectiva formă este considerată un instrument de ajutor adecvat scopului prezentelor orientări.
- (61) Comisia consideră, de asemenea, în ceea ce privește măsurile de dezvoltare rurală, cofinanțate de FEADR sau acordate ca finanțare suplimentară pentru asemenea măsuri de dezvoltare rurală cofinanțate, că ajutorul acordat în forma prevăzută în fiecare măsură de dezvoltare rurală este un instrument de ajutor adecvat.
- (62) În ceea ce privește ajutoarele pentru investiții care nu sunt incluse în Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, ca parte a programului de dezvoltare rurală sau ca finanțare suplimentară pentru o astfel de măsură de dezvoltare rurală, în cazul în care ajutorul este acordat sub forma care oferă un avantaj pecuniar direct (de exemplu, subvenții directe, scutiri sau reduceri de impozite, asigurări sociale sau alte taxe obligatorii, etc.), statul membru trebuie să demonstreze de ce sunt mai puțin adecvate alte forme de ajutor care în mod potențial generează denaturări mai reduse, cum ar fi avansurile rambursabile sau formele de ajutor bazate pe instrumente de datorie sau de capital (de exemplu împrumuturi cu dobândă mică sau bonificări ale dobânzii, garanții de stat sau alte aporturi de capital în condiții avantajoase).
- (63) În ceea ce privește măsurile pentru sectorul forestier menționate în partea II secțiunea 2.8 din prezentele orientări, statele membre trebuie să demonstreze că obiectivele ecologice, de protecție și de recreere pe care le vizează nu pot fi îndeplinite prin măsuri pentru sectorul forestier similare măsurilor de dezvoltare rurală menționate în partea II capitolele 2.1-2.7 din prezentele orientări.
- (64) În cazul mai multor categorii de ajutoare, cum ar fi ajutoarele pentru acoperirea costurilor aferente activităților de cercetare de piață, de concepție și de design de produse și pentru pregătirea cererilor de recunoaștere a sistemelor de calitate, ajutoarele pentru transfer de cunoștințe și acțiuni de informare, ajutoarele pentru servicii de consiliere, ajutoarele pentru servicii de înlocuire în ferme, ajutoarele pentru măsuri de promovare, ajutoarele pentru compensarea costurilor aferente prevenirii apariției și eradicării bolilor animalelor și organismelor dăunătoare plantelor și ajutoarele pentru sectorul creșterii animalelor, ajutoarele trebuie să se acorde beneficiarilor finali în mod indirect, în natură, prin intermediul serviciilor subvenționate. În astfel de cazuri, ajutorul este plătit prestatorului serviciului sau al activității în cauză.

- (65) Evaluarea compatibilității unei măsuri de ajutor cu piața internă nu aduce atingere normelor aplicabile privind achizițiile publice și principiilor de transparență, de deschidere și de nediscriminare în cadrul procesului de selecție a unui prestator de servicii.

3.4. Efectul stimulat și necesitatea ajutoarelor

- (66) Ajutoarele în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pot fi considerate compatibile cu piața internă numai în cazul în care au un efect stimulat. Există un efect stimulat atunci când ajutorul schimbă comportamentul unei întreprinderi astfel încât aceasta se implică într-o activitate suplimentară care contribuie la dezvoltarea sectorului, activitate pe care nu ar fi inițiat-o în absența ajutorului sau pe care ar fi desfășurat-o într-un mod limitat sau diferit. Cu toate acestea, ajutoarele nu trebuie să subvenționeze costurile unei activități pe care o întreprindere le-ar fi suportat în orice caz și nu trebuie să compenseze riscul comercial normal al unei activități economice.
- (67) În afară de cazul în care există excepții prevăzute în mod expres în legislația Uniunii sau în prezentele orientări, măsurile unilaterale de ajutor de stat care vizează numai îmbunătățirea situației financiare a întreprinderilor, dar care nu contribuie în niciun fel la dezvoltarea sectorului, în special ajutoarele acordate exclusiv pe baza prețului, a cantității, a unității de producție sau a unității de factori de producție, sunt considerate ajutoare pentru funcționare care sunt incompatibile cu piața internă. În plus, prin însăși natura sa, este, de asemenea, probabil ca un astfel de ajutor să interfereze cu mecanismele care reglementează organizarea pieței interne.
- (68) Aceleași motive au determinat Comisia să autorizeze ajutoarele pentru facilitarea conformității cu standardele obligatorii numai în măsura în care acestea corespund obiectivelor politicii de dezvoltare rurală.
- (69) Din aceleași motive, ajutoarele acordate în temeiul secțiunilor 1.2 și 2.8.5 din partea II a prezentelor orientări ar trebui să se limiteze la sprijinirea întreprinderilor active în sectoarele agricol și forestier care se confruntă cu diverse dificultăți, în ciuda faptului că au întreprins eforturi rezonabile pentru a reduce aceste riscuri. Ajutoarele de stat nu ar trebui să aibă ca efect încurajarea întreprinderilor să își asume riscuri inutile. Întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectoarele agricol și forestier ar trebui să suporte ele însele consecințele alegerilor imprudente în ceea ce privește metodele de producție sau produsele.
- (70) Din aceleași motive, Comisia consideră că ajutorul nu reprezintă un stimulent pentru beneficiar în cazul în care lucrul la proiectul sau activitatea relevantă a început deja înainte ca cererea de acordare a ajutorului să fie depusă de către beneficiar la autoritățile naționale.
- (71) Cererea de ajutor trebuie să cuprindă cel puțin denumirea solicitantului și dimensiunea întreprinderii, o descriere a proiectului sau a activității, inclusiv locația sa și datele sale de începere și de încheiere, cuantumul ajutorului necesar pentru realizarea proiectului și costurile eligibile.
- (72) În plus, întreprinderile mari trebuie să descrie în cerere ce s-ar fi întâmplat în absența ajutorului, situație care este descrisă ca fiind scenariul contrafactual, proiectul sau activitatea alternativă și trebuie să prezinte documente justificative în sprijinul scenariului descris în cerere.
- (73) Atunci când primește o cerere, autoritatea care acordă ajutorul trebuie să verifice credibilitatea scenariului contrafactual și să confirme că ajutorul are efectul stimulat necesar. Un scenariu contrafactual este credibil dacă este unul real și se raportează la factorii de decizie valabili la data luării de către beneficiar a deciziei cu privire la proiectul sau activitatea în cauză.
- (74) Prin derogare de la punctele (70)-(73), se consideră că ajutoarele acordate IMM-urilor sub formă de avantaje fiscale au un efect stimulat în cazul în care schema de ajutoare instituie un drept la ajutor în conformitate cu criteriile obiective și fără exercitarea altei puteri discreționare de către statul membru și dacă schema de ajutoare a fost adoptată și a intrat în vigoare înainte de începerea lucrărilor de execuție a proiectului sau a activității. Ultima cerință nu se aplică în cazul versiunilor ulterioare ale schemelor fiscale, cu condiția ca activitatea să fi făcut deja obiectul schemelor anterioare sub formă de avantaje fiscale.
- (75) Prin derogare de la punctele (70)-(74), următoarele categorii de ajutor din prezentele orientări nu trebuie să aibă sau se presupune că au un efect stimulat:
- (a) schemele de ajutor pentru consolidarea terenului, în conformitate cu secțiunea 1.3.4 și secțiunea 2.9.2 și schemele de ajutor cu obiective ecologice, de protecție și de recreere, în conformitate cu partea II secțiunea 2.8 și în cazul în care:
- (i) sistemul de ajutor respectiv instituie un drept la ajutor, pe baza unor criterii obiective și fără exercitarea altei puteri discreționare de către statul membru;

- (ii) schema de ajutor a fost adoptată și va intra în vigoare înaintea suportării de către beneficiar a costurilor eligibile în conformitate cu secțiunile 1.3.4, 2.9.2 și 2.8; și
- (iii) schema de ajutoare acoperă numai IMM-urile;
- (b) ajutoarele pentru dezavantajele legate de zonele Natura 2000 și de Directiva-cadru privind apa, acordate IMM-urilor în conformitate cu partea II secțiunea 1.1.6;
- (c) ajutoarele în favoarea zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, în conformitate cu partea II secțiunea 1.1.7;
- (d) ajutoarele destinate reparării pagubelor provocate de calamități naturale sau de alte evenimente extraordinare, în conformitate cu partea II secțiunea 1.2.1.1;
- (e) ajutoare pentru compensarea pagubelor provocate de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unei calamități naturale, în conformitate cu partea II secțiunea 1.2.1.2;
- (f) ajutoare pentru compensarea costurilor aferente eradicării bolilor animalelor și organismelor dăunătoare plantelor și pentru compensarea pierderilor provocate de respectivele boli ale animalelor și organisme dăunătoare plantelor, în conformitate cu partea II secțiunea 1.2.1.3;
- (g) ajutoare pentru acoperirea costurilor aferente eliminării și distrugerii animalelor moarte, în conformitate cu partea II secțiunea 1.2.1.4;
- (h) ajutoare destinate compensării pagubelor provocate de animale protejate, în conformitate cu partea II secțiunea 1.2.1.5;
- (i) ajutoare destinate reparării pagubelor provocate în păduri de animale, reglementate în conformitate cu partea II secțiunea 2.8.5;
- (j) ajutoarele pentru investiții în vederea respectării standardelor, în conformitate cu punctul (148) literele (a) și (b);
- (k) ajutoare pentru investiții în vederea respectării standardelor, acordate IMM-urilor în conformitate cu punctul (148) litera (c); ajutoare pentru investiții în vederea respectării standardelor, acordate întreprinderilor mari în conformitate cu punctul (148) litera (c), pot fi considerate a avea un efect stimulat în cazul în care întreprinderea în cauză poate dovedi că, în absența ajutorului, ar fi în pericol de închidere;
- (l) ajutoare pentru investiții care vizează conservarea patrimoniului cultural și natural aflat în cadrul exploatațiilor agricole, în conformitate cu partea II secțiunea 1.1.1.2, cu excepția ajutoarelor individuale care depășesc 500 000 EUR pe exploatație și pe proiect de investiții;
- (m) ajutoarele pentru măsurile de promovare, în conformitate cu punctul (464) literele (b) și (c), precum și pentru campanii de promovare care au un caracter general, în conformitate cu punctul (464) litera (d);
- (n) ajutoare pentru cercetare și dezvoltare în sectoarele agricol și forestier, în conformitate cu partea II secțiunile 1.3.6 și 2.9.1;
- (o) ajutoarele pentru întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al zonelor de înaltă valoare naturală, în conformitate cu punctul (644) litera (e); această derogare nu se aplică ajutoarelor pentru investiții asociate cu patrimoniul cultural și natural al satelor, peisajele rurale și siturile de înaltă valoare naturală care depășesc pragurile de notificare stabilite la punctul (37) litera (c);
- (p) ajutoarele pentru elaborarea și actualizarea planurilor de dezvoltare a municipalităților și a satelor în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea, precum și ale planurilor de protecție și de gestionare legate de zonele Natura 2000 și de alte zone cu înaltă valoare naturală, în conformitate cu punctul (644) litera (a);
- (q) ajutoarele pentru repararea pagubelor provocate pădurilor de incendii forestiere, de calamități naturale, de fenomene meteorologice nefavorabile, de boli, de organisme dăunătoare, de evenimente catastrofale și de evenimente legate de schimbările climatice, în conformitate cu partea II secțiunea 2.1.3.

Condiții suplimentare pentru ajutoarele pentru investiții notificabile individual

- (76) În plus față de cerințele de mai sus, în cazul ajutoarelor pentru investiții notificabile individual, statul membru trebuie să furnizeze dovezi clare cu privire la faptul că ajutoarele au în mod efectiv un impact asupra alegerii investiției. Pentru a permite o evaluare cuprinzătoare, statul membru trebuie să furnizeze atât informații despre proiectul pentru care se solicită ajutorul, cât și o descriere detaliată a scenariului contrafactual în care nicio autoritate publică nu acordă vreun ajutor beneficiarului.
- (77) Statele membre sunt invitate să se bazeze pe documente, cum ar fi documentele oficiale emise de conducerea întreprinderii, evaluări ale riscurilor, inclusiv evaluarea riscurilor specifice unei anumite locații, rapoarte financiare, planuri interne de afaceri, opinii ale experților și alte studii referitoare la proiectul de investiții care face obiectul evaluării. Documentele care conțin informații despre estimările privind cererea, estimările costurilor, estimările financiare, documentele prezentate unui comitet de investiții și care dezvoltă diverse scenarii de investiție sau documentele furnizate instituțiilor financiare ar putea ajuta statele membre să demonstreze efectul stimulat.
- (78) În acest context, nivelul profitabilității poate fi evaluat pe baza metodologiilor care constituie practica standard aplicată în sectorul respectiv și care pot include metode de evaluare a valorii actualizate nete (VAN)⁽⁴³⁾ a proiectului, a ratei interne de rentabilitate (RIR)⁽⁴⁴⁾ sau a rentabilității medii a capitalului angajat (*return on capital employed* – ROCE). Profitabilitatea proiectului trebuie să fie comparată cu ratele normale de rentabilitate aplicate de întreprindere în alte proiecte de investiții de natură similară. În cazul în care aceste rate nu sunt disponibile, profitabilitatea proiectului trebuie să fie comparată cu costul capitalului întreprinderii în ansamblu sau cu ratele de rentabilitate observate în mod normal în sectorul în cauză.
- (79) În absența unui scenariu contrafactual specific, se poate presupune că există un efect stimulat atunci când există un deficit de finanțare, adică atunci când costurile de investiție depășesc VAN a profiturilor estimate din exploatare generate de investiție, pe baza unui plan de afaceri ex ante.
- (80) În cazul în care ajutorul nu schimbă comportamentul beneficiarului prin stimularea unor investiții suplimentare, acesta nu are efecte pozitive asupra dezvoltării sectorului în cauză. Prin urmare, ajutorul nu va fi autorizat în situațiile în care se dovedește că aceeași investiție ar fi desfășurată și fără ajutor.

3.5. Proporționalitatea ajutoarelor

- (81) Ajutoarele pentru sectoarele agricol și forestier și pentru zonele rurale sunt considerate proporționale în cazul în care cuantumul lor pe beneficiar se limitează la minimumul necesar pentru realizarea obiectivului comun vizat.

Intensitățile maxime ale ajutorului și valorile maxime ale ajutorului

- (82) În principiu, pentru ca ajutoarele să fie proporționale, Comisia consideră că cuantumul acestora nu ar trebui să depășească costurile eligibile. Aceasta nu aduce atingere normelor care vizează măsurile publice de stimulare în materie de mediu sau alte măsuri de stimulare care sunt prevăzute în mod expres în partea II secțiunile 1.1.3 și 1.2.2 din prezentele orientări.
- (83) Pentru a se asigura predictibilitatea și existența unor condiții de concurență echitabile, în prezentele orientări Comisia aplică și intensități maxime ale ajutoarelor. În situațiile în care intensitatea maximă a ajutoarelor nu poate fi stabilită, de exemplu în cazul ajutoarelor la înființare pentru tinerii fermieri și pentru dezvoltarea fermelor mici, se stabilesc cuantumuri maxime ale ajutoarelor definite în termeni nominali, în scopul de a se asigura proporționalitatea ajutoarelor.
- (84) În cazul în care costurile eligibile sunt calculate corect și intensitățile sau cuantumul maxime ale ajutoarelor prevăzute în partea II din prezentele orientări sunt respectate, se consideră că criteriul proporționalității este îndeplinit.
- (85) Intensitatea maximă a ajutorului și cuantumul ajutorului trebuie calculate de autoritatea care acordă ajutorul în momentul acordării acestuia. Costurile eligibile trebuie să fie însoțite de documente justificative care ar trebui să fie clare, precise și actualizate. Pentru calcularea intensității ajutorului și a costurilor eligibile, toate cifrele utilizate trebuie să fie cele cărora nu li s-a aplicat nicio deducere de impozite sau de alte taxe.

⁽⁴³⁾ Valoarea actualizată netă (VAN) a unui proiect reprezintă diferența dintre fluxurile de numerar pozitive și cele negative pe parcursul duratei de viață a investiției, actualizate la valoarea lor din prezent (în general utilizând costul capitalului).

⁽⁴⁴⁾ Rata internă de rentabilitate (RIR) nu se bazează pe veniturile contabile dintr-un anumit an, ci ia în considerare fluxurile de numerar viitoare pe care investitorul se așteaptă să le primească pe întreaga durată de viață a investiției. Se definește ca rata de actualizare pentru care valoarea actualizată netă a proiectului unui flux de numerar este egală cu zero.

- (86) Taxa pe valoarea adăugată (TVA) nu este eligibilă pentru ajutor, cu excepția cazului în care nu este recuperabilă în temeiul legislației naționale privind TVA-ul.
- (87) Atunci când ajutorul este acordat sub o altă formă decât o subvenție, suma ajutorului este echivalentul-subvenție brut al ajutorului.
- (88) Ajutoarele de plătit în mai multe tranșe sunt actualizate la quantumul lor din momentul acordării ajutoarelor. Costurile eligibile se actualizează la quantumul lor la data acordării ajutoarelor. Rata dobânzii care trebuie aplicată în scopul actualizării este rata de actualizare aplicabilă la data acordării ajutoarelor.
- (89) În cazul în care ajutoarele se acordă prin avantaje fiscale, tranșele ajutoarelor se actualizează pe baza ratelor de actualizare aplicabile în diferitele momente în care intră în vigoare avantajul fiscal.
- (90) În ceea ce privește ajutorul pentru investiții în zonele rurale, intensitatea maximă a ajutorului pentru proiectele mari de investiții trebuie să fie redusă la quantumul ajustat al ajutorului, astfel cum este definit la punctul (35) subpunctul 31. În plus, proiectele mari de investiții nu pot beneficia de intensitățile majorate ale ajutoarelor pentru IMM-uri.
- (91) În cazul în care angajamentele prevăzute în partea II secțiunile 1.1.5.1, 1.1.8, 2.3 și 3.4 din prezentele orientări sunt exprimate în alte unități decât cele prevăzute în anexa II la Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, statele membre pot calcula plățile pe baza acestor alte unități. În aceste cazuri, statele membre trebuie să se asigure că sumele anuale maxime sunt respectate.
- (92) Cu excepția ajutoarelor pentru angajamente privind creșterea raselor locale aflate în pericol de abandon menționate în secțiunea 1.1.5.1, ajutoarele în conformitate cu partea II secțiunile 1.1.5.1, 1.1.8, 2.3 și 3.4 din prezentele orientări nu pot fi acordate pe unitate vită mare. Ratele de conversie a diferitelor categorii de animale la unități vită mare sunt stabilite în anexa II la actul de punere în aplicare al Regulamentului (UE) nr. 1305/2013.
- (93) Statele membre pot stabili quantumul ajutoarelor pentru măsurile sau tipurile de operațiuni prevăzute în partea II secțiunile 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 2.3, 3.4 și 3.5 din prezentele orientări în baza unor ipoteze standard privind costurile suplimentare și pierderile de venit. Statele membre se asigură că metodele de calcul și ajutoarele corespunzătoare: (a) conțin numai elemente verificabile; (b) se bazează pe sume stabilite prin intermediul unei expertize corespunzătoare; (c) sunt însoțite de o mențiune clară referitoare la originea sumelor utilizate; (d) se diferențiază astfel încât să țină seama de condițiile specifice ale siturilor, la nivel local sau regional și de utilizarea efectivă a solurilor, după caz, și (e) nu conțin elemente legate de costurile de investiții.
- (94) Atunci când evaluează compatibilitatea ajutorului, Comisia va lua în considerare orice asigurare contractată sau care ar fi putut fi contractată de beneficiarul ajutorului. În ceea ce privește ajutoarele acordate pentru compensarea pierderilor cauzate de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate calamităților naturale, pentru a se evita riscul de denaturare a concurenței, ajutoarele cu o intensitate maximă ar trebui acordate numai întreprinderilor care nu pot fi acoperite prin asigurare pentru asemenea pierderi. Din acest motiv, pentru o îmbunătățire suplimentară a gestionării riscurilor, beneficiarii trebuie încurajați să încheie o asigurare atunci când este posibil.

Condiții suplimentare pentru ajutoarele pentru investiții notificabile individual și ajutoarele pentru investiții acordate întreprinderilor mari în cadrul schemelor notificate

- (95) Ca regulă generală, se va considera că ajutoarele pentru investiții notificabile individual sunt limitate la minimum în cazul în care quantumul ajutorului corespunde costurilor suplimentare nete de execuție a investiției în zona respectivă, comparativ cu scenariul contrafactual în absența ajutorului. În mod similar, în cazul ajutoarelor pentru investiții acordate întreprinderilor mari în cadrul schemelor notificate, statele membre trebuie să se asigure că quantumul ajutorului este limitat la minimum, folosind „abordarea pe baza costurilor nete suplimentare”.
- (96) Quantumul ajutorului nu ar trebui să depășească minimumul necesar pentru ca proiectul să devină suficient de profitabil, de exemplu nu ar trebui să conducă la creșterea ratei sale interne de rentabilitate peste ratele normale ale rentabilității aplicate de întreprinderea în cauză în alte proiecte de investiții de natură similară sau, dacă aceste rate nu sunt disponibile, la creșterea ratei sale interne de rentabilitate peste costul capitalului întreprinderii în ansamblu sau peste ratele de rentabilitate înregistrate de regulă în sectorul respectiv.

- (97) În cazul ajutoarelor pentru investiții acordate întreprinderilor mari în cadrul schemelor notificate, statele membre trebuie să se asigure că cuantumul ajutorului corespunde costurilor suplimentare nete de execuție a investiției în zona respectivă, comparativ cu scenariul contrafactual în absența ajutorului. Metoda explicată la punctul (96) trebuie utilizată împreună cu intensitățile maxime ale ajutoarelor ca valoare-plafon.
- (98) În ceea ce privește ajutoarele notificabile individual acordate pentru investiții, Comisia va verifica dacă cuantumul ajutorului depășește minimul necesar pentru ca proiectul să devină suficient de profitabil, utilizând metoda prevăzută la punctul (96). Calculele utilizate în vederea analizării efectului stimulativ pot fi folosite și pentru a evalua dacă ajutorul este proporțional. Statul membru trebuie să demonstreze proporționalitatea pe baza unor documente de tipul celor prevăzute la punctul (77). Această cerință nu se aplică ajutoarelor pentru investiții care vizează producția agricolă primară.

Cumularea ajutoarelor

- (99) Se pot acorda simultan ajutoare în cadrul mai multor scheme sau ajutoarele pot fi cumulate cu ajutoare ad hoc, cu condiția ca cuantumul total al ajutoarelor de stat pentru o activitate sau un proiect să nu depășească plafoanele de ajutor prevăzute în prezentele orientări.
- (100) Ajutoarele cu costuri eligibile identificabile pot fi cumulate cu orice alt ajutor de stat, atât timp cât ajutoarele respective vizează costuri eligibile identificabile diferite. Ajutoarele cu costuri eligibile identificabile pot fi cumulate cu orice alt ajutor de stat, în legătură cu aceleași costuri eligibile, care se suprapun parțial sau integral, numai în cazul în care cumulul respectiv nu are drept rezultat depășirea celei mai ridicate intensități a ajutorului sau a celui mai ridicat cuantum al ajutorului care se aplică tipului de ajutor respectiv în temeiul prezentelor orientări.
- (101) Ajutoarele fără costuri eligibile identificabile în temeiul părții II secțiunile 1.1.2 și 3.3 din prezentele orientări pot fi cumulate cu orice altă măsură de ajutor de stat cu costuri eligibile identificabile. Ajutoarele fără costuri eligibile identificabile pot fi cumulate cu alte ajutoare de stat fără costuri eligibile identificabile până la cel mai ridicat plafon total de finanțare relevant, stabilit în condițiile specifice ale fiecărui caz în prezentele orientări sau în alte orientări privind ajutoarele de stat, într-un regulament de exceptare pe categorii de ajutoare sau într-o decizie adoptată de Comisie.
- (102) Ajutoarele de stat în favoarea sectorului agricol nu ar trebui să fie cumulate cu plățile menționate la articolul 81 alineatul (2) și la articolul 82 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 și care vizează aceleași costuri eligibile, în cazul în care un astfel de cumul ar avea ca rezultat o intensitate a ajutorului sau un cuantum al ajutorului mai mari decât cele stabilite în cadrul prezentelor orientări.
- (103) În cazul în care finanțarea din partea Uniunii gestionată la nivel central de către instituții, agenții, întreprinderi comune sau alte organisme ale Uniunii care nu sunt direct sau indirect sub controlul statului membru este combinată cu ajutor de stat, numai acesta din urmă este analizat pentru a se stabili dacă pragurile de notificare și intensitățile maxime sau plafoanele ajutoarelor sunt respectate, cu condiția ca valoarea totală a finanțării publice acordate în legătură cu aceleași costuri eligibile să nu depășească rata (ratele) de finanțare cea (cele) mai favorabilă(e) prevăzută(e) în normele aplicabile ale dreptului Uniunii.
- (104) Ajutoarele autorizate în temeiul prezentelor orientări nu ar trebui să fie cumulate cu niciun ajutor *de minimis* în raport cu aceleași prețuri eligibile în cazul în care cumulul respectiv ar avea ca rezultat o intensitate a ajutorului sau un cuantum al ajutorului mai mari decât cele stabilite în prezentele orientări.
- (105) Ajutoarele pentru investiții destinate refacerii potențialului de producție agricolă astfel cum au fost menționate la punctul (143) litera (e) nu ar trebui cumulate cu ajutoarele destinate compensării pentru pagubele materiale prevăzute în partea II secțiunile 1.2.1.1, 1.2.1.2 și 1.2.1.3 din prezentele orientări.
- (106) Ar trebui exclusă dubla finanțare a practicilor agricole benefice pentru climă și mediu din cadrul părții II secțiunile 1.1.5.1, 1.1.6, 1.1.8 și 3.5 din prezentele orientări și a practicilor echivalente prevăzute la articolul 43 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013. Clauza de revizuire prevăzută la punctul (724) din prezentele orientări ar trebui, de asemenea, să asigure evitarea dublei finanțări.
- (107) Ajutoarele la înființare pentru grupurile și organizațiile de producători din sectorul agricol, astfel cum sunt menționate în partea II secțiunea 1.1.4 din prezentele orientări, nu ar trebui să fie cumulate cu ajutoarele pentru înființarea unor grupuri și organizații de producători din sectorul agricol prevăzute la articolul 27 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013. Ajutoarele pentru începerea activității destinate tinerilor fermieri și ajutoarele pentru începerea activității destinate dezvoltării fermelor mici, astfel cum se menționează în secțiunea 1.1.2, nu ar trebui să fie cumulate cu ajutoare pentru începerea activității acordate tinerilor fermieri și cele pentru dezvoltarea fermelor mici, astfel cum sunt menționate la articolul 19 alineatul (1) litera (a) punctele (i) și (iii) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, în cazul în care o astfel de cumulare ar conduce la un cuantum al ajutorului care le depășește pe cele prevăzute în prezentele orientări.

3.6. Evitarea efectelor negative nejustificate asupra concurenței și a schimburilor comerciale

(108) Pentru ca un ajutor să fie compatibil, efectele negative ale măsurii de ajutor în ceea ce privește denaturarea concurenței și impactul asupra schimburilor comerciale dintre statele membre trebuie să fie limitate și mai puțin semnificative decât efectele pozitive în ceea ce privește contribuția la obiectivul de interes comun.

Considerații generale

(109) În evaluarea efectelor negative ale măsurii de ajutor, în cadrul analizei sale privind denaturarea concurenței, Comisia va acorda o atenție specială impactului previzibil al ajutoarelor acordate în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale asupra concurenței dintre întreprinderi pe piețele de produse în cadrul cărora se resimt efecte⁽⁴⁵⁾.

(110) Ca punct de plecare, dacă ajutorul este bine orientat, proporțional și limitat la costurile suplimentare nete, impactul negativ al ajutorului este atenuat și riscul ca ajutorul să denatureze în mod necuvenit concurența va fi mai redus. În al doilea rând, Comisia stabilește intensitățile maxime ale ajutoarelor. Acestea constituie o cerință de bază pentru asigurarea compatibilității, al cărei scop este de a împiedica utilizarea ajutoarelor de stat pentru proiecte în care raportul dintre quantumul ajutorului și costurile eligibile este considerat ca fiind extrem de ridicat și, în mod special, susceptibil să aibă un efect de denaturare. În general, cu cât sunt mai însemnate efectele pozitive care pot fi generate de proiectul care beneficiază de ajutor și cu cât este mai mare probabilitatea necesității ajutorului respectiv, cu atât este mai ridicat plafonul intensității ajutorului.

(111) Cu toate acestea, chiar și atunci când este necesar și proporțional, aceasta poate avea drept rezultat o schimbare a comportamentului beneficiarilor care să denatureze concurența. Acest lucru este mai probabil în sectorul agricol, care se deosebește de alte piețe prin prisma structurii specifice a producției agricole primare care se caracterizează prin numărul mare de întreprinderi mici implicate. Pe astfel de piețe riscul de denaturare a concurenței este ridicat chiar și atunci când se acordă numai ajutoare cu quantumuri mici.

(112) Ajutoarele acordate în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pot cauza două principale denaturări potențiale ale concurenței și ale schimburilor comerciale. Este vorba de denaturări ale piețelor de produse și de efecte legate de alegerea locației. Ambele tipuri pot conduce la alocări inefficiente de resurse, care subminează performanța economică a pieței interne, precum și la preocupări probleme de distribuție, întrucât ajutoarele afectează distribuția pe regiuni a activității economice.

(113) În principiu, având în vedere efectele sale pozitive asupra dezvoltării acestui sector, Comisia consideră că, în cazul în care un ajutor îndeplinește condițiile și nu depășește intensitățile maxime relevante ale ajutoarelor, prevăzute în secțiunile din partea II aplicabile din prezentele orientări, efectele negative asupra concurenței și a schimburilor comerciale sunt limitate la minimum.

(114) Cu toate acestea, deoarece ajutoarele pentru investiții acordate întreprinderilor active în prelucrarea și comercializarea produselor agricole și întreprinderilor care își desfășoară activitatea în alte sectoare, de exemplu, în sectorul prelucrării alimentelor⁽⁴⁶⁾, tind să aibă aceleași efecte de denaturare a concurenței și comerțului, politica generală în domeniul concurenței referitoare la efectul asupra concurenței și comerțului ar trebui să se aplice în mod egal tuturor sectoarelor. Prin urmare, condițiile prezentate la punctele (115)-(127) trebuie să fie respectate în ceea ce privește ajutorul pentru investiții în sectorul prelucrării și comercializării de produse agricole, în sectorul forestier și în zonele rurale.

⁽⁴⁵⁾ Efectele unui ajutor pot fi resimțite pe mai multe piețe, întrucât este posibil ca impactul acestuia să nu se limiteze la piața corespunzătoare activității care beneficiază de sprijin, ci să se extindă și la alte piețe, care sunt legate de această piață fie pentru că se află în amonte, în aval sau sunt complementare, fie pentru că beneficiarul este deja prezent pe aceste piețe sau poate fi prezent în viitorul apropiat.

⁽⁴⁶⁾ În Orientările comunitare privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier pentru perioada 2007-2013 (JO C 319, 27.12.2006, p. 1), normele aplicabile întreprinderilor agricole de prelucrare și de comercializare au fost deja armonizate cu cele aplicabile întreprinderilor neagricole (punctul 17 din prezentele orientări).

Schemele de ajutoare pentru investiții pentru prelucrarea și comercializarea produselor agricole, în sectorul forestier și în zonele rurale

- (115) Schemele de ajutoare nu trebuie să conducă la denaturări semnificative ale concurenței și ale schimburilor comerciale. În special, chiar dacă denaturările pot fi considerate ca fiind limitate la nivel individual (cu condiția să fie îndeplinite toate condițiile privind ajutoarele pentru investiții), pe bază cumulativă, schemele de ajutoare pentru investiții ar putea să genereze în continuare niveluri ridicate de denaturare. Astfel de denaturări ar putea viza piețele de producție prin crearea sau agravarea unei situații de capacitate excedentară sau prin crearea, creșterea ori menținerea unei puteri de piață substanțiale a unor beneficiari într-un mod care va afecta în mod negativ stimulentele dinamice. Ajutoarele acordate în temeiul schemelor de ajutor pentru investiții ar putea conduce, de asemenea, la o reducere semnificativă a activității economice în alte zone ale Spațiului Economic European (SEE). În cazul unei scheme de ajutor pentru investiții care vizează anumite sectoare, riscul unor astfel de denaturări este chiar mai ridicat.
- (116) Prin urmare, statul membru în cauză trebuie să demonstreze că orice efecte negative vor fi limitate la minimum, ținând seama, de exemplu, de amploarea proiectelor în cauză, de cuantumul individuale și cumulate ale ajutoarelor, de beneficiarii preconizați, precum și de caracteristicile sectoarelor vizate. Pentru a permite Comisiei să analizeze efectele negative probabile, statul membru este încurajat să prezinte orice evaluare a impactului de care dispune, precum și evaluări ex post efectuate pentru scheme anterioare similare.

Ajutoarele notificabile individual acordate pentru investiții în vederea prelucrării și comercializării produselor agricole și în zonele rurale

- (117) În evaluarea efectelor negative ale ajutoarelor individuale pentru investiții, Comisia acordă o atenție specială efectelor negative legate de cumulara capacităților excedentare în piețele aflate în declin, împiedicării ieșirii de pe piață și noțiunii de putere de piață substanțială. Aceste efecte negative sunt descrise la punctele (118)-(127) și trebuie să fie contrabalansate de efectele pozitive ale ajutoarelor.
- (118) În vederea identificării și a evaluării potențialelor denaturări ale concurenței și ale schimburilor comerciale, statele membre ar trebui să furnizeze dovezi care să permită Comisiei să identifice piețele de produse în cauză (adică produsele afectate de schimbarea de comportament a beneficiarului ajutorului) și să identifice concurenții și clienții/consumatorii afectați.
- (119) Comisia utilizează diverse criterii pentru a evalua aceste denaturări potențiale, cum ar fi structura pieței produsului în cauză, performanța pieței (piață în scădere sau în creștere), procesul de selecție a beneficiarului ajutorului, barierele la intrare și la ieșire, gradul de diferențiere al produsului.
- (120) Faptul că o întreprindere apelează în mod sistematic la ajutoare de stat ar putea indica faptul că întreprinderea în cauză nu este în măsură să facă față concurenței fără sprijin sau că beneficiază de avantaje necuvenite comparativ cu concurenții săi.
- (121) Comisia distinge două surse principale ale eventualelor efecte negative asupra piețelor de produse:
- (a) cazurile de majorare substanțială a capacității care creează o situație de capacitate excedentară sau agravează o astfel de situație, mai ales pe o piață aflată în declin; și
  - (b) cazurile în care beneficiarul ajutorului deține o putere semnificativă de piață.
- (122) Pentru a evalua dacă ajutorul poate servi la crearea sau la menținerea unor structuri de piață ineficiente, Comisia va lua în considerare capacitatea suplimentară de producție creată de proiect și va determina dacă piața este neperformantă.
- (123) În cazul în care piața vizată este în creștere, în mod normal există mai puține motive să se considere că ajutorul va afecta stimulentele dinamice sau că va împiedica în mod nejustificat ieșirea de pe piață sau intrarea pe piață.
- (124) Situația este mai problematică în cazul piețelor aflate în declin. În acest sens, Comisia face distincția între cazurile în care, pe termen lung, piața relevantă este în mod structural în declin (adică înregistrează o rată de creștere negativă) și cazurile în care piața relevantă se află într-un declin relativ (adică înregistrează o rată de creștere pozitivă, însă nu depășește o rată de creștere de referință).

- (125) Performanța insuficientă a pieței va fi măsurată, în mod normal, în raport cu PIB-ul SEE din cei trei ani care preced demararea proiectului (rata de referință); performanța poate fi stabilită și pe baza ratelor de creștere anticipate pentru următorii trei până la cinci ani. Indicatorii pot include creșterea viitoare previzibilă a pieței în cauză și ratele anticipate de utilizare a capacității, precum și posibilul impact al creșterii capacității asupra concurenților, prin efectele sale asupra prețurilor și a marjelor de profit.
- (126) În unele cazuri, este posibil ca evaluarea creșterii pieței de produse în SEE să nu fie adecvată pentru evaluarea integrală a efectelor ajutorului, în special dacă piața geografică este mondială. În aceste situații, Comisia va analiza efectul ajutoarelor asupra structurilor pieței în cauză, în special posibilitatea ca acestea să elimine producători din SEE.
- (127) Pentru a evalua existența unei puteri semnificative de piață, Comisia va ține seama de poziția beneficiarului într-o anumită perioadă de timp înainte de primirea ajutorului și de poziția pe piață preconizată după finalizarea investiției. Comisia va ține seama de cotele de piață ale beneficiarului, precum și de cotele de piață ale concurenților acestuia și de alți factori relevanți, inclusiv, de exemplu, structura pieței, analizând concentrarea pe piață, posibilele bariere la intrare⁽⁴⁷⁾, puterea de cumpărare⁽⁴⁸⁾ și barierele în calea extinderii sau a ieșirii.

3.7. Transparență

- (128) Statele membre trebuie să se asigure că următoarele informații sunt publicate pe un site internet cuprinzător consacrat ajutoarelor de stat, la nivel național sau regional:
- (a) textul integral al schemei de ajutoare și al dispozițiilor sale de punere în aplicare sau temeiul juridic pentru ajutorul individual ori un link către acesta;
  - (b) identitatea autorității (autorităților) care acordă ajutorul;
  - (c) identitatea beneficiarilor individuali, forma și cuantumul ajutorului acordat fiecărui beneficiar, data acordării, tipul de întreprindere (IMM/întreprindere mare), regiunea în care este situat beneficiarul (la nivelul NUTS II) și sectorul economic principal în care beneficiarul își desfășoară activitățile (la nivelul grupei NACE). O astfel de cerință poate fi eliminată în ceea ce privește acordarea de ajutoare individuale care nu depășesc următoarele praguri:
    - (i) 60 000 EUR pentru beneficiari activi în sectorul producției agricole primare;
    - (ii) 500 000 EUR pentru beneficiari din sectorul prelucrării de produse agricole, din sectorul comercializării de produse agricole și din sectorul forestier sau pentru activități care nu se încadrează în domeniul de aplicare al articolului 42 din tratat.
- (129) Pentru schemele de ajutor sub forma unor avantaje fiscale, informațiile privind cuantumul ajutoarelor individuale pot fi furnizate în următoarele intervale (în milioane EUR): 0,06-0,5 numai pentru producția agricolă primară; 0,5-1; 1-2; 2-5; 5-10; 10-30; 30 și mai mult.
- (130) În cazul în care acordarea ajutorului individual se încadrează în domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) nr. 1305/2013, iar acesta fie este cofinanțat de FEADR, fie este acordat ca finanțare națională suplimentară pentru măsurile cofinanțate respective, statul membru în cauză poate opta să nu îl publice pe site-ul internet consacrat ajutoarelor de stat menționat la punctul (128), cu condiția ca acordarea ajutorului individual să fi fost deja publicată în conformitate cu articolele 111, 112 și 113 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013. În acest caz, statul membru în cauză ar trebui să facă trimitere la site-ul internet la care se face referire în articolul 111 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 privind site-ul internet consacrat ajutoarelor de stat menționat la punctul (128).
- (131) Aceste informații trebuie publicate după luarea deciziei de acordare a ajutorului, trebuie păstrate timp de cel puțin 10 ani și trebuie puse la dispoziția publicului larg, fără restricții⁽⁴⁹⁾. Nu este necesar ca statele membre să publice informațiile menționate mai sus înainte de 1 iulie 2016⁽⁵⁰⁾.

⁽⁴⁷⁾ Aceste bariere la intrare includ bariere juridice (în special drepturi de proprietate intelectuală), economii de scară și de anvergură, bariere la accesul la rețele și infrastructuri. În cazurile în care ajutorul vizează o piață pe care beneficiarul ajutorului este prezent de mult timp, eventualele bariere la intrare pot spori puterea semnificativă potențială de piață a beneficiarului ajutorului și, în consecință, efectele negative posibile ale acestei puteri de piață.

⁽⁴⁸⁾ În cazul în care există cumpărători puternici pe piață, este mai puțin probabil ca un beneficiar al ajutorului să poată majora prețurile în raport cu acești cumpărători puternici.

⁽⁴⁹⁾ Aceste informații trebuie să fie publicate în termen de șase luni de la data acordării ajutorului (sau, în cazul ajutoarelor sub formă de avantaje fiscale, în termen de un an de la data declarației fiscale). În cazul ajutoarelor ilegale, statele membre trebuie să garanteze publicarea *ex post* a acestor informații, cel târziu în termen de 6 luni de la data deciziei Comisiei. Informațiile trebuie să fie disponibile într-un format care să permită căutarea, extragerea și publicarea cu ușurință a datelor pe internet, de exemplu în format CSV sau XML.

⁽⁵⁰⁾ Cerința de a publica informațiile nu se aplică pentru ajutoarele acordate înainte de 1 iulie 2016 și, în cazul ajutoarelor fiscale, pentru ajutoarele solicitate sau acordate înainte de 1 iulie 2016.

- (132) Din motive de transparență, statele membre trebuie să elaboreze rapoarte și să efectueze revizui, astfel cum se prevede în partea III capitolul 2 din prezentele orientări.

PARTEA II. CATEGORIILE DE AJUTOARE

Capitolul 1. Ajutoarele în favoarea întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare, al prelucrării și al comercializării de produse agricole

1.1. Măsuri de dezvoltare rurală

1.1.1. Ajutoarele pentru investiții

- (133) Prezenta secțiune se aplică investițiilor în exploatații agricole care au legătură cu producția agricolă primară, investițiilor conexe prelucrării produselor agricole și comercializării de produse agricole.
- (134) Toate ajutoarele pentru investiții în temeiul secțiunilor 1.1.1.1, 1.1.1.2, 1.1.1.3 și 1.1.1.4 din partea II a prezentelor orientări trebuie să respecte următoarea condiție: în cazul în care o organizare comună a pieței, inclusiv schemele de sprijin direct, finanțată de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) impune restricții asupra producției sau limitări ale sprijinului Uniunii la nivelul întreprinderilor individuale, al exploatațiilor sau al întreprinderilor de prelucrare, nicio investiție care ar majora producția peste restricțiile sau limitările respective nu poate beneficia de sprijin sub formă de ajutor de stat.
- 1.1.1.1. Ajutoarele pentru investiții în active corporale și necorporale în exploatații agricole care au legătură cu producția agricolă primară
- (135) Comisia consideră că ajutoarele pentru investiții în active corporale și necorporale în exploatații agricole care au legătură cu producția agricolă primară sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, condiția generală privind ajutoarele pentru investiții prevăzută la punctul (134) din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (136) Prezenta secțiune se aplică ajutoarelor pentru investiții în active corporale și necorporale în exploatații agricole care au legătură cu producția agricolă primară. Investițiile se efectuează de unul sau mai mulți beneficiari ori vizează un activ corporal sau un activ necorporal utilizat de unul sau mai mulți beneficiari.
- (137) Prezenta secțiune se aplică, de asemenea, investițiilor în active corporale și necorporale care au legătură cu producția de biocarburanți sau cu producția de energie din surse regenerabile în cadrul exploatațiilor, care îndeplinesc condițiile prezentate în continuare:
- (a) în cazul în care investiția se efectuează în producția de biocarburanți în sensul Directivei 2009/28/CE⁽⁵¹⁾ în cadrul exploatațiilor agricole, instalațiile de producere a energiei din surse regenerabile sunt eligibile pentru ajutor numai în cazul în care capacitatea de producție a acestora este cel mult echivalentă cu consumul mediu anual de combustibil pentru transport al exploatației agricole; biocarburantul produs nu ar trebui să se vândă pe piață;
- (b) în cazul în care investiția se efectuează pentru producția de energie termică și/sau de energie electrică din surse regenerabile în cadrul exploatațiilor agricole, instalațiile de producere a energiei din surse regenerabile sunt eligibile pentru ajutor numai în cazul în care scopul lor este deservirea propriilor necesități de energie și capacitatea lor de producție este cel mult echivalentă cu consumul anual mediu combinat de energie termică și de energie electrică în cadrul exploatației agricole, inclusiv în cadrul gospodăriei agricole; în ceea ce privește energia electrică, vânzarea acesteia în rețea este permisă numai în măsura în care se respectă limita consumului propriu anual.
- (138) În cazul în care mai mult de o exploatație agricolă efectuează investiția pentru producția de energie din surse regenerabile, cu scopul de a răspunde nevoilor proprii de energie sau pentru producția de biocarburanți în cadrul exploatațiilor, consumul mediu anual se cumulează până la suma echivalentă consumului mediu anual al tuturor beneficiarilor.
- (139) Statele membre trebuie să solicite respectarea unor standarde minime în materie de eficiență energetică pentru investițiile în infrastructura pentru energia din surse regenerabile care consumă sau produc energie, în cazul în care există astfel de standarde la nivel național sau internațional;
- (140) Investițiile în instalații a căror destinație principală este producerea de energie electrică din biomasă nu sunt eligibile pentru ajutor, cu excepția cazului în care se utilizează un procentaj minim de energie termică, care urmează să fie stabilit de statele membre.

⁽⁵¹⁾ Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE (JO L 140, 5.6.2009, p. 16).

- (141) Statele membre trebuie să stabilească praguri pentru proporțiile maxime de cereale și de alte culturi bogate în amidon, zahăr și culturi oleaginoase utilizate pentru producția bioenergiei, inclusiv a biocombustibililor, pentru diferitele tipuri de instalații. Ajutorul acordat proiectelor în domeniul bioenergiei trebuie să se limiteze la bioenergia care îndeplinește criteriile de durabilitate aplicabile, stabilite în legislația Uniunii, inclusiv articolul 17 alineatele (2)-(6) din Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului.
- (142) În cazul în care capacitatea de producție a instalației depășește consumul mediu anual al beneficiarului (beneficiarilor), astfel cum se menționează la punctele (137) și (138) din prezentele orientări, statele membre trebuie să respecte condițiile prevăzute în Orientările privind ajutorul de stat pentru protecția mediului și pentru energie 2014-2020, cu excepția cazului în care un astfel de ajutor este exceptat de la obligația de notificare.
- (143) Investițiile trebuie să urmărească cel puțin unul din următoarele obiective:
- (a) îmbunătățirea nivelului global de performanță și sustenabilitate al exploatației agricole, în special prin reducerea costurilor de producție sau prin îmbunătățirea și reorientarea producției;
  - (b) îmbunătățirea mediului natural, a igienei sau a standardelor privind bunăstarea animalelor, cu condiția ca investiția în cauză să aibă ca obiectiv depășirea standardelor în vigoare ale Uniunii;
  - (c) crearea și îmbunătățirea infrastructurii legate de dezvoltarea, adaptarea și modernizarea agriculturii, inclusiv accesul la terenurile agricole, consolidarea și ameliorarea terenurilor, aprovizionarea cu energie și apă și economisirea acestora;
  - (d) îndeplinirea obiectivelor în materie de agromediu și climă, inclusiv stadiul de conservare a biodiversității speciilor și habitatelor, precum și sporirea utilității publice a unei zone Natura 2000 sau a altor sisteme de înaltă valoare naturală, atât timp cât investițiile sunt neproductive;
  - (e) refacerea potențialului de producție agricolă care a fost afectat de calamități naturale, de evenimente extraordinare sau de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unei calamități naturale, de boli ale animalelor și de organisme dăunătoare plantelor, de animale protejate, precum și prevenirea pagubelor și atenuarea riscurilor generate de evenimentele și factorii menționați mai sus;
  - (f) respectarea standardelor în condițiile precizate la punctul (148) de mai jos.

Costuri eligibile

(144) Ajutoarele acoperă următoarele costuri eligibile:

- (a) construcția, achiziția, inclusiv prin leasing, sau renovarea de bunuri imobile, terenurile achiziționate fiind eligibile numai într-un procent de până la 10 % din totalul costurilor eligibile aferente operațiunii în cauză. În cazuri excepționale și justificate corespunzător, se poate stabili un procentaj mai ridicat pentru operațiunile privind conservarea mediului;
- (b) achiziționarea sau achiziționarea prin leasing de mașini și echipamente, în limita valorii de piață a activelor;
- (c) costurile generale legate de cheltuielile prevăzute la literele (a) și (b), cum ar fi onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind sustenabilitatea de mediu și sustenabilitatea economică, inclusiv studiile de fezabilitate; studiile de fezabilitate rămân costuri eligibile chiar și în cazul în care, pe baza rezultatelor acestora, nu se suportă cheltuielile prevăzute la literele (a) și (b);
- (d) achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci;
- (e) cheltuielile aferente investițiilor neproductive care au legătură cu obiectivele prevăzute la punctul (143) litera (d) de mai sus;
- (f) în cazul investițiilor destinate refacerii potențialului de producție agricolă care a fost afectat de calamități naturale, de evenimente extraordinare sau de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unei calamități naturale, de boli ale animalelor sau de organisme dăunătoare plantelor și de animale protejate, costurile eligibile pot să includă costurile suportate în scopul refacerii potențialului de producție, până la nivelul înregistrat înainte de producerea evenimentelor respective;

- (g) în cazul investițiilor destinate prevenirii pagubelor provocate de calamități naturale, de evenimente extraordinare, de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unei calamități naturale, de boli ale animalelor și de organisme dăunătoare plantelor și de animale protejate, costurile eligibile pot să includă costurile aferente acțiunilor preventive specifice menite să diminueze consecințele unor astfel de evenimente probabile.
- (145) Nu se acordă ajutoare pentru:
- (a) achiziționarea de drepturi de producție, drepturi la plată și plante anuale;
  - (b) sădirea de plante anuale;
  - (c) achiziționarea de animale;
  - (d) investiții efectuate în scopul respectării standardelor în vigoare ale Uniunii.
  - (e) costurile, altele decât cele prevăzute la punctul (144), conexe contractelor de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare;
  - (f) pentru fondul de rulment.
- (146) Prin derogare de la punctul (145) litera (c) se pot acorda ajutoare pentru achiziționarea de animale efectuată în vederea realizării obiectivului menționat la punctul (143) litera (e) din prezentele orientări.
- (147) Prin derogare de la punctul (145) litera (c), se pot acorda ajutoare pentru achiziționarea de animale de reproducție pentru îmbunătățirea calității genetice a șeptelului, cu condiția ca ajutoarele să îndeplinească următoarele condiții:
- (a) Comisia consideră că îmbunătățirea calității genetice a șeptelurilor poate, în general, să fie realizată prin inseminare artificială cu material genetic de la animale de înaltă calitate. Cu toate acestea, recunoaște că practicile de administrare pun anumite limite în privința folosirii inseminării artificiale la bovine, ovine și caprine; prin urmare, ajutoarele pot fi acordate numai pentru achiziționarea de animale de reproducere pentru îmbunătățirea calității genetice a șeptelului de bovine, ovine și caprine;
  - (b) sunt eligibile numai investițiile destinate îmbunătățirii calității genetice a șeptelului prin achiziționarea de animale de reproducere de înaltă calitate (atât masculi cât și femele), care sunt înmatriculate în registrele genealogice; în cazul înlocuirii animalelor existente din șeptelul pentru reproducere, ajutoarele pot fi acordate numai pentru înlocuirea animalelor care nu au fost înregistrate într-un registru genealogic;
  - (c) numai fermierii activi sunt eligibili pentru ajutor;
  - (d) numai animalele care asigură un nivel optim de potențial de reproducere pentru o anumită perioadă de timp ar trebui să fie achiziționate; în acest scop, numai femelele achiziționate înainte de nașterea primului lor descendent sunt eligibile;
  - (e) animalele achiziționate trebuie să fie păstrate o perioadă de cel puțin patru ani în cadrul șeptelului.
- (148) Prin derogare de la punctul (145) litera (d), ajutoarele pentru respectarea standardelor pot fi acordate în următoarele condiții:
- (a) tinerilor fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatație agricolă în calitate de șef al acesteia, în ceea ce privește investițiile în scopul respectării standardelor Uniunii care se aplică producției agricole, inclusiv în ceea ce privește securitatea în muncă; se pot acorda astfel de ajutoare pentru o perioadă de maximum 24 de luni de la data instalării;
  - (b) Croația poate să acorde ajutoare pentru punerea în aplicare a Directivei „Nitrați”⁽⁵²⁾, în termen de maximum patru ani de la data aderării, în temeiul articolului 3 alineatul (2) și al articolului 5 alineatul (1) din directiva menționată;
  - (c) în cazul în care dreptul Uniunii impune noi cerințe întreprinderilor active în sectorul producției agricole primare, se pot acorda ajutoare pentru producție în scopul îndeplinirii cerințelor respective pentru o perioadă de maximum 12 luni de la data la care acestea devin obligatorii pentru întreprinderea în cauză.

⁽⁵²⁾ A se vedea nota de subsol 64 din prezentele orientări.

- (149) În ceea ce privește irigarea unor suprafețe noi și a unor suprafețe irigate existente, numai investițiile care îndeplinesc următoarele condiții sunt considerate costuri eligibile:
- (a) un plan de management al bazinului hidrografic, în condițiile prevăzute de Directiva-cadru privind apa, a fost comunicat Comisiei pentru întreaga zonă în care urmează să se efectueze investiția, precum și pentru orice altă zonă al cărei mediu poate să fie afectat de investiție; măsurile care intră în vigoare în cadrul planului de management al bazinului hidrografic în conformitate cu articolul 11 din directiva menționată și care sunt relevante pentru sectorul agricol au fost descrise în programul respectiv de măsuri;
  - (b) există un sistem de contorizare a apei care să permită măsurarea utilizării apei la nivelul investiției care beneficiază de sprijin sau un astfel de sistem trebuie să fie instalat ca parte a investiției;
  - (c) o investiție pentru îmbunătățirea unei instalații de irigare existente sau a unui element al unei infrastructuri de irigare este eligibilă numai dacă, în baza evaluării *ex ante*, permite realizarea unor economii de apă potențiale cu o valoare minimă cuprinsă între 5 % și 25 %, în conformitate cu parametrii tehnici ai instalațiilor sau ai infrastructurii existente; în cazul în care investiția afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață a căror stare a fost identificată ca fiind mai puțin decât bună în planul aferent de management al bazinului hidrografic, din motive legate de cantitatea de apă:
    - (i) investiția trebuie să asigure o reducere efectivă a utilizării apei, la nivelul investiției, care se ridică la cel puțin 50 % din economiile de apă potențiale care devin posibile datorită investiției;
    - (ii) în cazul unei investiții într-o exploatare agricolă unică, investiția trebuie să aibă totodată ca rezultat o reducere a nivelului total de apă utilizat în exploatarea agricolă, care se ridică la cel puțin 50 % din economiile de apă potențiale care devin posibile la nivelul investiției; consumul total de apă al exploatarei trebuie să includă apa vândută de exploatare.

Niciuna dintre condițiile menționate la litera (c) nu se aplică unei investiții într-o instalație existentă care afectează numai eficiența energetică sau unei investiții în vederea creării unui rezervor ori unei investiții în vederea utilizării apei reciclate, care nu afectează un corp de apă subterană sau de suprafață;
  - (d) o investiție care are ca rezultat o creștere netă a suprafeței irigate și care afectează un anumit corp de apă subterană sau de suprafață este eligibilă numai în cazul în care:
    - (i) starea corpului de apă nu a fost identificată ca fiind mai puțin decât bună în planul aferent de management al bazinului hidrografic din motive legate de cantitatea de apă; și
    - (ii) o analiză de mediu arată că investiția nu va avea niciun efect negativ semnificativ asupra mediului. O astfel de analiză a impactului asupra mediului trebuie fie să se efectueze, fie să se probe de autoritatea competentă și se poate referi, de asemenea, la grupuri de exploatare;
  - (e) prin derogare de la litera (d) punctul (i) de mai sus, investițiile care au ca rezultat o creștere netă a suprafeței irigate pot fi eligibile în continuare în cazul în care:
    - (i) investiția este combinată cu o investiție într-o instalație de irigare existentă sau într-un element al unei infrastructuri de irigare care, conform evaluării *ex ante*, permite realizarea unor economii de apă potențiale cu o valoare minimă cuprinsă între 5 % și 25 %, în conformitate cu parametrii tehnici ai instalației sau ai infrastructurii existente; și
    - (ii) investiția asigură o reducere efectivă a utilizării apei, la nivelul investiției în ansamblu, care se ridică la cel puțin 50 % din economiile de apă potențiale care devin posibile datorită investiției în instalația de irigare existentă sau în elementul de infrastructură;
  - (f) prin derogare de la litera (d) punctul (i), condițiile din respectiva prevedere nu se aplică investițiilor pentru înființarea unei noi instalații de irigare alimentate cu apă dintr-un rezervor existent, aprobat de autoritatea competentă înainte de 31 octombrie 2013, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:
    - (i) rezervorul în cauză este identificat în planul aferent de management al bazinului hidrografic și face obiectul cerințelor de control prevăzute la articolul 11 alineatul (3) litera (e) din Directiva-cadru privind apa;
    - (ii) la 31 octombrie 2013, era în vigoare fie o limită maximă a captărilor totale din rezervor, fie un nivel minim necesar al fluxului corpurilor de apă afectate de rezervor;

- (iii) respectiva limită maximă sau respectivul nivel minim necesar al fluxului respectă condițiile prevăzute la articolul 4 din Directiva-cadru privind apa; și
  - (iv) investiția în cauză nu are ca rezultat captări peste limita maximă în vigoare la 31 octombrie 2013 sau o reducere a nivelului fluxului corpurilor de apă afectate sub nivelul minim necesar în vigoare la 31 octombrie 2013.
- (150) Suprafețele care nu sunt irigate, dar pe care a funcționat în trecutul recent o instalație de irigare, fapt care trebuie stabilit și justificat de statele membre, pot fi considerate suprafețe irigate în scopul stabilirii creșterii nete a suprafeței irigate.
- (151) În cazul irigațiilor, de la 1 ianuarie 2017 pot fi plătite ajutoare numai de către statele membre care asigură, pentru bazinul hidrografic în care are loc investiția, o contribuție a diferitelor utilizări ale apei la recuperarea costurilor serviciilor de utilizare a apei de către sectorul agricol, în conformitate cu articolul 9 alineatul (1) prima liniuță din Directiva 2000/60/CE, ținând seama, după caz, de efectele sociale, de mediu și economice ale recuperării, precum și de condițiile geografice și climatice ale regiunii sau regiunilor afectate.

Intensitatea ajutoarelor

- (152) Intensitatea ajutoarelor nu trebuie să depășească:
- (a) 75 % din cuantumul costurilor eligibile în regiunile ultraperiferice;
  - (b) 75 % din cuantumul costurilor eligibile în insulele mici din Marea Egee;
  - (c) 75 % din cuantumul costurilor eligibile în Croația care vizează punerea în aplicare a Directivei „Nitrați”, în conformitate cu punctul (148) litera (b) din prezentele orientări;
  - (d) 50 % din cuantumul costurilor eligibile în regiunile mai puțin dezvoltate și în toate regiunile al căror produs intern brut (PIB) pe cap de locuitor în perioada 1 ianuarie 2007-31 decembrie 2013 a fost mai mic de 75 % din PIB-ul mediu al UE-25 în perioada de referință, dar al căror PIB pe cap de locuitor este de peste 75 % din PIB-ul mediu al UE-27;
  - (e) 40 % din cuantumul costurilor eligibile în alte regiuni;
  - (f) 30 % din cuantumul costurilor eligibile pentru achiziția de animale reproducătoare menționate la punctul (147).
- (153) Intensitatea ajutoarelor prevăzută la punctul (152) de mai sus poate fi majorată cu 20 de puncte procentuale, cu condiția ca ajutorul maxim combinat să nu depășească 90 % în cazul:
- (a) tinerilor fermieri sau fermierilor care s-au instalat în cei cinci ani anteriori datei de depunere a cererii de ajutor;
  - (b) investițiilor colective, cum ar fi instalațiile de depozitare care sunt utilizate de un grup de fermieri sau instalațiile pentru pregătirea produselor agricole înainte de comercializare, și al proiectelor integrate care acoperă mai multe măsuri prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, inclusiv cele legate de fuzionarea organizațiilor de producători;
  - (c) investițiilor în zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice în temeiul articolul 32 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013;
  - (d) operațiunilor finanțate în cadrul Parteneriatului european pentru inovare (PEI), cum ar fi investițiile într-un nou grajd, care să permită testarea unei noi practici de adăpostire a animalelor, care a fost elaborată în cadrul unui grup operațional alcătuit din fermieri, oameni de știință și organizații neguvernamentale din domeniul bunăstării animalelor;
  - (e) investițiilor în scopul îmbunătățirii mediului natural, a condițiilor de igienă sau a standardelor privind bunăstarea animalelor, astfel cum se prevede la punctul (143) litera (b) de mai sus; în acest caz, intensitatea majorată a ajutorului, astfel cum se prevede la prezentul punct, se aplică numai costurilor suplimentare necesare pentru atingerea unui nivel care să depășească standardele în vigoare ale Uniunii și care să nu genereze o creștere a capacității de producție;
  - (f) investițiilor în scopul îmbunătățirii sustenabilității exploatației agricole, astfel cum se prevede la punctul (143) litera (a), care sunt legate de angajamentele în materie de agromediu și climă și de agricultura ecologică în temeiul secțiunilor 1.1.5.1 și 1.1.8 din partea II.

- (154) În ceea ce privește investițiile neproductive prevăzute la punctul (143) litera (d) și investițiile destinate refacerii potențialului de producție prevăzute la punctul (143) litera (e), intensitatea maximă a ajutorului nu trebuie să depășească 100 % din costurile eligibile.
- (155) În ceea ce privește investițiile cu obiective în materie de prevenire prevăzute la punctul (143) litera (e), intensitatea maximă a ajutorului nu trebuie să depășească 80 %. Aceasta poate fi însă majorată până la 100 % în cazul în care investiția este efectuată în colectiv de mai mulți beneficiari.

1.1.1.2. Ajutoarele pentru investiții care vizează conservarea patrimoniului cultural și natural aflat în cadrul exploatațiilor agricole

- (156) Comisia consideră că ajutoarele pentru investiții care vizează conservarea patrimoniului cultural și natural aflat în cadrul exploatației agricole sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare, condiția generală privind ajutoarele pentru investiții prevăzută la punctul (134) din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (157) Prezenta secțiune se aplică întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul producției agricole primare.
- (158) Ajutoarele se acordă pentru patrimoniul cultural și natural, constând în peisaje naturale și clădiri, care este recunoscut în mod oficial ca patrimoniu cultural sau natural de autoritățile publice competente ale statului membru.

Costuri eligibile

(159) Sunt eligibile următoarele costuri destinate conservării patrimoniului cultural și natural:

- (a) costurile de investiții în active corporale;
- (b) lucrările capitale.

Intensitatea ajutoarelor

(160) Se aplică următoarele intensități ale ajutoarelor:

- (a) în cazul investițiilor care vizează conservarea unor elemente de patrimoniu productive aflate în cadrul exploatațiilor agricole și cu condiția ca investiția să nu genereze nicio creștere a capacității de producție, intensitatea ajutorului trebuie să se limiteze la
  - (i) 80 % din costurile reale suportate în zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice în temeiul articolului 32 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013;
  - (ii) 70 % din costurile reale suportate în regiunile mai puțin dezvoltate;
  - (iii) 60 % din costurile reale suportate în alte zone;
- (b) în cazul în care există o creștere a capacității de producție, se aplică intensitățile ajutoarelor pentru investiții prevăzute la punctele (152) și (153);
- (c) se pot acorda ajutoare suplimentare la o rată de până la 100 % din costurile eligibile pentru acoperirea costurilor suplimentare generate de utilizarea materialelor tradiționale necesare în vederea păstrării autenticității istorice a clădirilor aflate pe teritoriul exploatațiilor agricole;
- (d) fără a se aduce atingere normelor prevăzute la literele (a), (b) și (c), intensitatea maximă a ajutorului poate ajunge la 100 % din costurile eligibile în cazul în care investițiile se referă la infrastructuri la scară redusă;
- (e) în cazul investițiilor care vizează conservarea unor elemente de patrimoniu neproductive aflate în cadrul exploatațiilor agricole, cum ar fi elemente cu caracter arheologic sau istoric, intensitatea ajutorului poate ajunge la maxim 100 % din costurile reale suportate;
- (f) ajutoarele pentru lucrări capitale trebuie să se limiteze la 10 000 EUR pe an.

1.1.1.3. Ajutoarele pentru investiții privind mutarea clădirilor fermei

(161) Comisia consideră că ajutoarele pentru investiții privind mutarea clădirilor fermei sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, condiția generală privind ajutoarele pentru investiții prevăzută la punctul (134) din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

- (162) Prezenta secțiune se aplică întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul producției agricole primare.
- (163) Mutarea unei clădiri a unei ferme trebuie să urmărească un obiectiv de interes public. Interesul public invocat pentru a se justifica acordarea ajutoarelor în temeiul prezentei secțiuni trebuie să fie precizat în dispozițiile relevante ale statului membru în cauză.

Intensitățile ajutoarelor în ceea ce privește costurile eligibile

(164) Se aplică următoarele intensități ale ajutoarelor:

- (a) în cazul în care mutarea unei clădiri a unei ferme constă în dezmembrarea, îndepărtarea și reconstruirea unor instalații existente, intensitatea ajutorului poate ajunge la 100 % din costurile reale suportate pentru activitățile respective;
- (b) în cazul în care, suplimentar dispozițiilor de la litera (a) de mai sus, mutarea unei clădiri a unei ferme are drept rezultat modernizarea instalațiilor sau creșterea capacității de producție, se aplică intensitățile ajutoarelor pentru investiții prevăzute la punctele (152) și (153) în ceea ce privește costurile aferente modernizării instalațiilor sau creșterii capacității de producție. În sensul prezentului punct, simpla înlocuire a unei clădiri sau a unor instalații existente cu noi clădiri sau instalații modernizate, fără a se modifica în mod fundamental producția obținută sau tehnologia utilizată, nu se consideră că are legătură cu modernizarea;
- (c) în cazul în care mutarea vizează activități apropiate de așezări rurale, cu scopul de a îmbunătăți calitatea vieții sau de a crește performanța de mediu a așezării rurale, și se referă la infrastructuri la scară redusă, intensitatea ajutorului poate ajunge la 100 % din costurile eligibile.

1.1.1.4. Ajutoarele pentru investiții în legătură cu prelucrarea și comercializarea de produse agricole

- (165) Comisia consideră că ajutoarele pentru investiții în legătură cu prelucrarea și comercializarea de produse agricole sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, condiția generală privind ajutoarele pentru investiții prevăzută la punctul (134) din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (166) Ajutoarele pentru biocombustibili care au la bază culturi alimentare nu trebuie să se acorde în temeiul prezentei secțiuni, în vederea stimulării tranziției către producerea unei mai mari varietăți de forme avansate de biocombustibili, astfel cum se prevede în cadrul normelor orizontale privind ajutoarele de stat pentru mediu și energie.
- (167) Prezenta secțiune se aplică ajutoarelor pentru investiții în active corporale și necorporale în legătură cu prelucrarea și comercializarea de produse agricole, astfel cum se prevede la punctul (35) subpunctul 11 și la punctul (35) subpunctul 12.
- (168) Statele membre pot acorda ajutoare pentru investiții în legătură cu prelucrarea și comercializarea produselor agricole în cazul în care ajutoarele îndeplinesc toate condițiile prevăzute de unul dintre următoarele instrumente de ajutor:
- (a) Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat⁽⁵³⁾; sau
- (b) Orientările privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2014-2020; sau
- (c) condițiile prezentei secțiuni din prezentele orientări.

Costuri eligibile

(169) Costurile eligibile în temeiul punctului (168) litera (c) trebuie să se limiteze la:

- (a) construirea, achiziționarea, inclusiv prin leasing, sau îmbunătățirea unor bunuri imobile, terenurile fiind eligibile numai într-un procent de până la 10 % din totalul costurilor eligibile aferente operațiunii în cauză;
- (b) achiziționarea sau cumpărarea prin leasing de mașini și echipamente, în limita valorii pe piață a activului;

⁽⁵³⁾ JO L 187, 26.6.2014, p. 1.

(c) costurile generale legate de cheltuielile prevăzute la literele (a) și (b), cum ar fi onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind sustenabilitatea de mediu și sustenabilitatea economică, inclusiv studiile de fezabilitate; studiile de fezabilitate rămân cheltuieli eligibile chiar și în cazul în care, pe baza rezultatelor acestora, nu se suportă cheltuielile prevăzute la literele (a) și (b);

(d) achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

(170) Următoarele costuri nu sunt eligibile:

(a) costurile, altele decât cele prevăzute la punctul (169), conexe contractelor de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare;

(b) fondul de rulment;

(c) costurile aferente investițiilor efectuate în scopul respectării standardelor în vigoare ale Uniunii.

Intensitatea ajutoarelor

(171) Intensitatea maximă a ajutoarelor în temeiul prezentelor orientări nu trebuie să depășească:

(a) 75 % din cuantumul costurilor eligibile în regiunile ultraperiferice;

(b) 75 % din cuantumul costurilor investițiilor eligibile în insulele mici din Marea Egee;

(c) 50 % din cuantumul costurilor de investiție eligibile în regiunile mai puțin dezvoltate și în toate regiunile al căror PIB pe cap de locuitor în perioada 1 ianuarie 2007-31 decembrie 2013 a fost mai mic de 75 % din PIB-ul mediu al UE-25 în perioada de referință, dar al căror PIB pe cap de locuitor este de peste 75 % din PIB-ul mediu al UE-27;

(d) 40 % din cuantumul costurilor investițiilor eligibile în alte regiuni.

(172) Ratele prevăzute mai sus la punctul (171) pot fi majorate cu 20 de puncte procentuale, cu condiția ca intensitatea ajutorului să nu depășească 90 % pentru operațiuni:

(a) legate de fuzionarea organizațiilor de producători; sau

(b) care beneficiază de sprijin în cadrul PEI.

(173) Ajutoarele individuale care depășesc pragul de notificare prevăzut la punctul (37) litera (a) trebuie să fie notificate Comisiei în conformitate cu articolul 108 alineatul (3) din tratat.

1.1.2. *Ajutoarele la înființare pentru tinerii fermieri și pentru dezvoltarea fermelor mici*

(174) Comisia consideră că ajutoarele la înființare pentru tinerii fermieri și ajutoarele la înființare pentru dezvoltarea fermelor mici sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări și condițiile prezentate în continuare.

(175) Prezenta secțiune se aplică întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul producției agricole primare.

(176) Se acordă ajutoare tinerilor fermieri, astfel cum au fost definiți la punctul (35) subpunctul 29 din prezentele orientări, care sunt microîntreprinderi și întreprinderi mici, sau fermelor mici. Fermele mici trebuie să fie definite de statele membre pe baza unor criterii obiective și să fie limitate la microîntreprinderi și întreprinderi mici.

(177) Statele membre trebuie să definească praguri superioare și inferioare necesare pentru accesul la ajutoare în ceea ce privește potențialul de producție al exploatației, măsurat în producția standard, astfel cum este definită la articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 1242/2008⁽⁵⁴⁾ al Comisiei, sau un echivalent. Pentru accesul la ajutoarele la înființare pentru tinerii fermieri și pentru dezvoltarea fermelor mici. Pragul inferior de acces la ajutoarele la înființare pentru tinerii fermieri trebuie să fie mai ridicat decât pragul superior de acces la ajutoarele pentru dezvoltarea fermelor mici.

⁽⁵⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 1242/2008 al Comisiei din 8 decembrie 2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole (JO L 335, 13.12.2008, p. 3).

- (178) În cazul în care se acordă ajutor pentru un tânăr fermier care instituie o exploatare sub forma unei persoane juridice, tânărul fermier trebuie să își exercite controlul efectiv și pe termen lung asupra persoanei juridice în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, beneficii și riscuri financiare. În cazul în care mai multe persoane fizice, inclusiv persoane care nu sunt tineri fermieri, participă la capitalul sau la gestionarea persoanei juridice, tânărul fermier trebuie să fie capabil să exercite un astfel de control efectiv pe termen lung, fie singur, fie împreună cu alte persoane. Dacă o persoană juridică este controlată exclusiv sau în comun de către o altă persoană juridică, aceste cerințe trebuie să se aplice oricărei persoane fizice care deține controlul asupra celeilalte persoane juridice.
- (179) Ajutoarele trebuie să fie condiționate de prezentarea către autoritatea competentă a statului membru în cauză a unui plan de afaceri, a cărui punere în aplicare începe în termen de nouă luni de la data adoptării deciziei de acordare a ajutorului.
- (180) În cazul ajutorului pentru tinerii fermieri, planul de afaceri trebuie să prevadă că beneficiarul are obligația de a se conforma definiției fermierului activ prevăzută la articolul 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013, în termen de 18 luni de la data instalării.
- (181) Tinerii fermieri care nu dețin abilitățile și competențele profesionale adecvate au dreptul de a beneficia de ajutor, cu condiția să își asume angajamentul de a dobândi abilitățile și competențele profesionale respective în termen de 36 de luni de la data adoptării deciziei de acordare a ajutorului. Angajamentul respectiv trebuie să fie inclus în planul de afaceri.
- (182) Planul de afaceri trebuie să descrie cel puțin următoarele:
- (a) în cazul ajutoarelor la înființare pentru tinerii fermieri:
    - (i) situația inițială a exploatarei agricole;
    - (ii) etapele și obiectivele stabilite în vederea dezvoltării activităților exploatarei agricole;
    - (iii) detalii privind acțiunile, inclusiv cele legate de sustenabilitatea mediului și de utilizarea eficientă a resurselor, necesare pentru dezvoltarea activităților exploatarei agricole, cum ar fi investițiile, formarea sau consilierea sau orice altă activitate;
  - (b) în cazul ajutoarelor la înființare pentru dezvoltarea fermelor mici:
    - (i) situația inițială a exploatarei agricole; și
    - (ii) detalii privind acțiunile, inclusiv cele legate de sustenabilitatea mediului și de utilizarea eficientă a resurselor, care ar putea contribui la realizarea viabilității economice, cum ar fi investițiile, formarea, cooperarea sau orice altă acțiune.
- (183) Ajutoarele trebuie să fie furnizate sau plătite în cel puțin două tranșe sau rate de-a lungul unei perioade maxime de cinci ani. În cazul tinerilor fermieri, ultima tranșă sau plată a ajutorului trebuie să fie condiționată de punerea corectă în aplicare a planului de afaceri prevăzut la punctul (179).

Intensitatea ajutoarelor

- (184) Cuantumul maxim al ajutoarelor trebuie să se limiteze la 70 000 EUR pe tânăr fermier și la 15 000 EUR pe fermă mică. Statele membre trebuie să definească cuantumul ajutoarelor pentru tinerii fermieri ținând seama, de asemenea, de situația socioeconomică a zonei în cauză.

1.1.3. Ajutoarele pentru transferul exploatareilor agricole

- (185) Comisia consideră că ajutoarele pentru transferul exploatareilor agricole sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (186) Prezenta secțiune se aplică întreprinderilor active în sectorul producției agricole primare care își transferă permanent exploatarea agricolă către altă întreprindere activă în sectorul producției agricole primare.
- (187) Ajutoarele sunt acordate întreprinderilor eligibile să participe la schema pentru micii fermieri stabilită în titlul V din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013, care la data depunerii cererii de ajutor au fost eligibile pentru o perioadă de cel puțin un an și care se angajează să transfere permanent întreaga lor exploatare agricolă și drepturile la plată corespunzătoare unei alte întreprinderi.

- (188) Ajutoarele trebuie să fie vărsate fie ca plată anuală, fie ca plată unică.
- (189) Ajutoarele trebuie să se plătească de la data transferării exploatației agricole și până la data de 31 decembrie 2020.

Intensitatea ajutoarelor

- (190) Ajutorul reprezintă 120 % din plata anuală pe care beneficiarul este eligibil să o primească în temeiul schemei pentru micii fermieri.

1.1.4. Ajutoarele la înființare destinate grupurilor și organizațiilor de producători din sectorul agricol

- (191) Comisia adoptă o poziție favorabilă în ceea ce privește ajutoarele la înființare destinate grupurilor și organizațiilor de producători, întrucât acestea constituie un stimulent pentru asocierea fermierilor. Prin urmare, Comisia va lua în considerare ajutoarele la înființare destinate grupurilor și organizațiilor de producători ca fiind compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care ele respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (192) Prezenta secțiune se aplică întregului sector agricol⁽⁵⁵⁾.
- (193) Sunt eligibile pentru ajutor numai grupurile sau organizațiile de producători care au fost recunoscute în mod oficial de autoritatea competentă a statului membru în cauză, pe baza prezentării unui plan de afaceri.
- (194) Ajutoarele pentru întreprinderile nou-înființate trebuie să se acorde cu condiția respectării de către statele membre a obligației de a verifica îndeplinirea obiectivelor planului de afaceri într-o perioadă de cinci ani de la data recunoașterii oficiale a grupului sau a organizației de producători.
- (195) Acordurile, deciziile și practicile concertate încheiate în cadrul grupului sau al organizației de producători trebuie să respecte normele privind concurența, astfel cum se aplică acestea în temeiul articolelor 206-210 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013.
- (196) Ca alternativă la acordarea de ajutoare pentru începerea activității grupurilor sau organizațiilor de producători, ajutoare de până la același quantum total se pot acorda în mod direct producătorilor pentru a compensa contribuțiile acestora la costurile aferente asigurării funcționării grupurilor sau organizațiilor în timpul primilor cinci ani de la formarea grupului sau organizației.
- (197) Statele membre pot continua să acorde ajutoare pentru începerea activității grupurilor de producători chiar și după ce au fost recunoscute ca organizații de producători în condițiile Regulamentului (UE) nr. 1308/2013.
- (198) Ajutoarele trebuie să se limiteze la grupurile și la organizațiile de producători care se încadrează în definiția IMM-urilor⁽⁵⁶⁾. Comisia nu va autoriza ajutoare de stat pentru întreprinderi mari care vizează acoperirea costurilor care fac obiectul prezentei secțiuni⁽⁵⁷⁾.
- (199) Schemele de ajutoare autorizate în temeiul prezentei secțiuni sunt supuse condiției de a face obiectul unei ajustări pentru a se lua în considerare orice modificare a reglementărilor privind organizările comune ale piețelor de produse agricole.

Costuri eligibile

- (200) Costurile eligibile pot să includă costurile aferente închirierii unor spații corespunzătoare, achiziționarea de echipamente de birou, inclusiv hardware și software, costurile cu personalul administrativ, cheltuielile generale și taxele juridice și administrative. În cazul în care sunt achiziționate spații, costurile eligibile pentru spații trebuie să se limiteze la costurile de închiriere la prețul pieței.
- (201) Nu trebuie să se acorde ajutoare:
- (a) organizațiilor, entităților sau organismelor de producători, cum ar fi societățile sau cooperativele, care au ca obiectiv gestionarea uneia sau mai multor exploatații agricole și care, în consecință, sunt, de fapt, producători individuali;

⁽⁵⁵⁾ A se vedea definiția sectorului agricol de la punctul (35) subpunctul 2 din prezentele orientări.

⁽⁵⁶⁾ A se vedea definiția IMM-urilor de la punctul (35) subpunctul 13 din prezentele orientări.

⁽⁵⁷⁾ A se vedea definiția întreprinderilor mari de la punctul (35) subpunctul 14 din prezentele orientări.

- (b) asociațiilor agricole care desfășoară activități, cum ar fi sprijinul reciproc, servicii de înlocuire în cadrul fermei și servicii de gestionare a fermelor, în cadrul exploatațiilor membrilor, fără a fi implicate în adaptarea în comun a ofertei la piață;
- (c) grupurilor, organizațiilor sau asociațiilor de producători care au obiective incompatibile cu articolul 152 alineatul (1) litera (c) și alineatul (3) și cu articolul 156 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013.
- (202) Ajutoarele se plătesc ca ajutoare forfetare în tranșe anuale în primii cinci ani de la data la care grupul sau organizația de producători a fost oficial recunoscut(ă) de autoritatea competentă pe baza planului său de afaceri. Statele membre trebuie să plătească ultima rată numai după ce au verificat dacă planul de afaceri a fost implementat corect.
- (203) Ajutoarele care se acordă grupurilor sau organizațiilor de producători pentru a acoperi cheltuieli care nu au legătură cu cheltuielile aferente înființării, cum ar fi investițiile sau activitățile de promovare, vor fi evaluate în conformitate cu normele care reglementează acest tip de ajutoare.

Intensitatea ajutoarelor

- (204) Intensitatea ajutoarelor trebuie să fie limitată la 100 % din costurile eligibile.
- (205) Cuantumul total al ajutorului trebuie să se limiteze la 500 000 EUR. Ajutoarele trebuie să fie degresive.
- 1.1.5. *Ajutoarele pentru angajamente în materie de agromediu și climă și pentru angajamente în materie de bunăstare a animalelor*
- (206) Prezența secțiune se aplică întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul producției agricole primare.

1.1.5.1. Ajutoarele pentru angajamente în materie de agromediu și climă

- (207) Comisia consideră că ajutoarele pentru angajamente în materie de agromediu și climă sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (208) Prezența secțiune se aplică ajutoarelor pentru întreprinderile și grupurile de întreprinderi care se angajează în mod voluntar să desfășoare operațiuni constând într-unul sau mai multe angajamente în materie de agromediu și climă având ca obiect terenuri agricole, care urmează să fie definite de statele membre, inclusiv, dar fără a se limita la aceasta, suprafața agricolă definită la punctul (35) subpunctul 50 din prezentele orientări.
- (209) Măsura trebuie să aibă drept obiectiv conservarea, precum și promovarea schimbărilor necesare la nivelul practicilor agricole care au o contribuție pozitivă în ceea ce privește mediul și clima.
- (210) Ajutoarele acoperă numai angajamentele voluntare care depășesc standardele obligatorii relevante, stabilite în temeiul titlului VI capitolul I din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, criteriile relevante și activitățile minime, astfel cum se stabilesc în temeiul articolului 4 alineatul (1) litera (c) punctele (ii) și (iii) din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013, și cerințele minime relevante pentru utilizarea îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor, precum și alte cerințe obligatorii relevante prevăzute în dreptul intern. Toate respectivele standarde și cerințe obligatorii trebuie să fie identificate și descrise în notificarea către Comisie.
- (211) Statele membre ar trebui să depună eforturi pentru asigurarea faptului că întreprinderilor care desfășoară operațiuni în cadrul acestei măsuri li se furnizează cunoștințele și informațiile necesare pentru a le pune în aplicare, de exemplu prin intermediul consilierii de specialitate cu privire la angajamente și/sau prin condiționarea ajutorului acordat în cadrul acestei măsuri de obținerea unei formări corespunzătoare.
- (212) Angajamentele luate în temeiul acestei măsuri trebuie să se asume pentru o perioadă de cinci până la șapte ani. Cu toate acestea, dacă este necesar pentru realizarea sau menținerea beneficiilor de mediu urmărite, statele membre pot stabili o perioadă mai lungă pentru anumite tipuri de angajamente, inclusiv prin acordarea unei prelungiri anuale a acestora după încheierea perioadei inițiale⁽⁵⁸⁾. În cazul angajamentelor noi care sunt asumate imediat după îndeplinirea angajamentului din perioada inițială, statele membre pot stabili o perioadă mai scurtă.

⁽⁵⁸⁾ De exemplu, în cazul submăsurilor care vizează refacerea sau menținerea habitatelor din zonele umede, ajutoarele ar putea fi acordate pentru o perioadă de peste 7 ani, având în vedere complexitatea acțiunii necesare în vederea realizării acestor obiective.

- (213) Dacă este cazul, ar trebui să se respecte normele privind plățile pe suprafață prevăzute la articolul 47 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 și dispozițiile oricărui act delegat adoptat ca urmare a respectivei prevederi.
- (214) Ajutoarele pentru angajamente în materie de agromediu și climă destinate altor gestionari de terenuri și altor grupuri de beneficiari decât întreprinderile active în sectorul agricole se pot acorda în temeiul părții II secțiunea 3.4 din prezentele orientări.
- (215) Angajamentele din cadrul măsurii de agromediu și climă privind extensificarea creșterii animalelor trebuie să îndeplinească cel puțin următoarele condiții:
- (a) totalitatea suprafeței de pășunat a exploatației trebuie să fie gestionată și întreținută în vederea evitării suprapășunatului și a subpășunatului;
  - (b) densitatea șeptelului trebuie să se definească ținând seama de totalitatea erbivorelor din cadrul fermei sau, în cazul unui angajament menit să limiteze percolarea substanțelor nutritive, de totalitatea animalelor din exploatație care sunt relevante pentru angajamentul respectiv.
- (216) Angajamentele din cadrul măsurii de agromediu și climă privind creșterea raselor locale aflate în pericol de abandon sau privind conservarea resurselor genetice vegetale în pericol de eroziune genetică necesită:
- (a) creșterea animalelor de fermă din rasele locale adaptate genetic la unul sau la mai multe sisteme de producție sau medii tradiționale din țară care se află în pericol de abandon; sau
  - (b) conservarea resurselor genetice vegetale adaptate în mod natural la condițiile locale și regionale și în pericol de eroziune genetică.
- (217) Sunt eligibile pentru ajutor următoarele specii de animale de fermă: bovine, ovine, caprine, ecvidee, porci și păsări.
- (218) Rasele locale sunt considerate a fi în pericol de abandon în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții și în cazul în care aceste condiții sunt descrise și incluse în notificarea către Comisie:
- (a) se stabilește numărul, la nivel național, de femele reproducătoare în cauză;
  - (b) numărul respectiv și pericolul în care se află rasele enumerate sunt certificate de un organism științific competent și recunoscut în mod corespunzător;
  - (c) un organism tehnic competent și recunoscut în mod corespunzător înregistrează și actualizează registrul genealogic sau registrul zootehnic al rasei;
  - (d) organismele în cauză dispun de competențele și de cunoștințele necesare pentru a identifica animalele din rasele aflate în pericol.
- (219) Resursele genetice vegetale sunt considerate a fi în pericol de eroziune genetică cu condiția ca în notificarea către Comisie să fie descrise și incluse documente justificative suficiente referitoare la eroziunea genetică, bazate pe rezultate științifice sau pe indicatori privind reducerea populațiilor locale/varietăților locale endemice, diversitatea populației acestora, precum și, dacă este cazul, la modificările practicilor agricole dominante la nivel local.
- (220) Se pot acorda ajutoare pentru conservarea și pentru utilizarea și dezvoltarea durabile ale resurselor genetice în agricultură în cadrul unor operațiuni care nu intră sub incidența dispozițiilor de la punctele (208)-(219) din prezenta secțiune.

Costuri eligibile

- (221) Ajutoare, cu excepția ajutoarelor pentru operațiunile de conservare a resurselor genetice, astfel cum se menționează la punctul (220), acoperă compensarea integrală sau parțială a beneficiarilor pentru costurile suplimentare și pierderile de venituri care rezultă din angajamentele luate. Ajutoarele trebuie acordate anual:

- (222) În cazuri justificate în mod corespunzător, pentru operațiunile de conservare a mediului, ajutoarele pentru angajamentele de a renunța la utilizarea comercială a suprafețelor pot fi acordate ca plată forfetară sau ca plată unică pe unitate, calculată pe baza costurilor suplimentare suportate și a pierderilor de venit.
- (223) În cazul în care este necesar, ajutorul poate acoperi și costurile de tranzacție până la 20 % din prima plătită pentru angajamentele în materie de agromediu și climă. În cazul în care angajamentele sunt asumate de grupuri de întreprinderi, nivelul trebuie să fie de 30 %.
- (224) Cu toate acestea, dacă un stat membru dorește să compenseze costurile de tranzacție suportate ca urmare a asumării unor angajamente în materie de agromediu și climă, el trebuie să furnizeze dovezi convingătoare cu privire la costurile respective, de exemplu prin prezentarea de comparații ale costurilor cu întreprinderi care nu și-au asumat astfel de angajamente. Prin urmare, Comisia nu va autoriza în mod normal ajutoare de stat pentru costurile de tranzacție aferente continuării angajamentelor care au fost deja asumate, cu excepția cazului în care un stat membru demonstrează că astfel de costuri continuă să apară sau că sunt suportate noi costuri de tranzacție.
- (225) În cazul în care costurile de tranzacție sunt calculate pe baza costurilor medii și/sau a fermelor medii, statele membre ar trebui să demonstreze că în special întreprinderile mari nu sunt supracompensate. Pentru calcularea compensării, statele membre trebuie să țină cont dacă respectivele costuri de tranzacție sunt suportate pe întreprindere sau pe hectar.
- (226) În cadrul acestei măsuri nu se pot acorda ajutoare pentru angajamente care fac obiectul măsurii privind agricultura ecologică definită în partea II secțiunea 1.1.8 din prezentele orientări.
- (227) Ajutoarele pentru conservarea resurselor genetice în agricultură acoperă costurile pentru următoarele operațiuni:
- (a) acțiuni orientate: acțiuni de promovare a conservării, caracterizării, colectării și utilizării, *in situ* și *ex situ*, a resurselor genetice în agricultură, inclusiv inventarele online ale resurselor genetice conservate în prezent *in situ*, inclusiv conservarea *in situ*/în cadrul fermei, precum și colectări *ex situ* și baze de date;
  - (b) acțiuni concertate: acțiuni de promovare a schimburilor de informații între organizațiile competente din statele membre în vederea conservării, caracterizării, colectării și utilizării resurselor genetice în agricultura Uniunii;
  - (c) acțiuni adiacente: acțiuni de informare, de diseminare și de consiliere care implică participarea organizațiilor neguvernamentale și a altor părți interesate relevante, cursuri de formare și pregătirea de rapoarte tehnice.

Valoarea ajutorului și intensitatea acestuia

- (228) Ajutoarele, cu excepția ajutoarelor pentru operațiunile de conservare a resurselor genetice, astfel cum se menționează la punctul (220), trebuie să fie limitate la următoarele cunantururi maxime: 600 EUR pe hectar și pe an pentru culturile anuale; 900 EUR pe hectar și pe an pentru culturile perene specializate; 450 EUR pe hectar și pe an pentru alte utilizări ale terenurilor; 200 EUR pe unitate vită mare și pe an pentru rasele locale aflate în pericol de abandon.
- (229) Aceste cunantururi maxime pot fi majorate în cazuri justificate în mod corespunzător, ținând seama de circumstanțe specifice care trebuie justificate în notificarea către Comisie.
- (230) Pentru conservarea resurselor genetice forestiere în agricultură, cunanturul ajutorului trebuie să fie limitat la 100 % din costurile eligibile.

1.1.5.2. Ajutoarele pentru angajamente în materie de bunăstare a animalelor

- (231) Comisia consideră că ajutoarele pentru angajamentele în materie de bunăstare a animalelor sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (232) Prezentul subcapitol se aplică ajutoarelor pentru întreprinderi active în producția agricolă primară care se angajează în mod voluntar să desfășoare operațiuni constând într-unul sau mai multe angajamente în materie de bunăstare a animalelor și care sunt fermieri activi.
- (233) Ajutoarele acoperă numai angajamentele care depășesc standardele obligatorii relevante stabilite în temeiul titlului VI capitolul I din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 și alte cerințe obligatorii relevante. Aceste cerințe relevante trebuie identificate și descrise în notificarea către Comisie.

- (234) Angajamentele în materie de bunăstare a animalelor eligibile pentru a beneficia de ajutor trebuie să prevadă standarde mai exigente cu privire la metodele de producție într-unul dintre următoarele domenii:
- (a) apa, hrana și îngrijirile acordate animalelor, în conformitate cu nevoile naturale ale animalelor de fermă;
  - (b) condițiile de adăpostire a animalelor, precum extinderea spațiului disponibil, suprafețele, materialele pentru îmbunătățirea mediului de viață sau lumina naturală;
  - (c) accesul la spațiile exterioare;
  - (d) practici care să evite mutilarea și/sau castrarea animalelor sau, în cazuri specifice în care mutilarea sau castrarea animalelor este considerată necesară, care să prevadă utilizarea medicamentelor anestezice, analgezice și antiinflamatorii sau imunocastrarea.
- (235) Angajamentele în materie de bunăstare a animalelor trebuie să se asume pentru o perioadă de unul până la până la șapte ani, cu posibilitatea de reînnoire.
- (236) Reînnoirea contractului poate fi și automată, dacă detaliile reînnoirii sunt descrise în contract. Mecanismul de reînnoire a angajamentelor în materie de bunăstare a animalelor trebuie să fie stabilit de statele membre în conformitate cu normele lor naționale relevante. Mecanismul trebuie să fie comunicat Comisiei în cadrul notificării ajutorului de stat în temeiul prezentei secțiuni. Reînnoirea trebuie să fie întotdeauna condiționată de respectarea condițiilor aprobate de Comisie pentru ajutoare în temeiul prezentei secțiuni.

Costuri eligibile

- (237) Ajutoarele trebuie să se acorde anual și pot compensa integral sau parțial întreprinderile active în producția agricolă primară pentru costurile suplimentare și pierderile de venit care rezultă din angajamentul asumat de către acestea.
- (238) Dacă este necesar, plățile pot acoperi și costurile de tranzacție până la 20 % din prima plătită pentru angajamentele în materie de bunăstare a animalelor. Cu toate acestea, dacă un stat membru dorește să compenseze costurile de tranzacție suportate ca urmare a asumării unor angajamente în materie de bunăstare a animalelor, acesta trebuie să furnizeze dovezi convingătoare cu privire la costurile respective, de exemplu prin prezentarea de comparații ale costurilor cu întreprinderi care nu și-au asumat astfel de angajamente în materie de bunăstare a animalelor. Prin urmare, Comisia nu va autoriza în mod normal ajutoare de stat pentru costuri de tranzacție aferente continuării angajamentelor în materie de bunăstare a animalelor care au fost deja asumate, cu excepția cazului în care un stat membru demonstrează că astfel de costuri continuă să apară sau că sunt suportate noi costuri de tranzacție.
- (239) În cazul în care costurile de tranzacție sunt calculate pe baza costurilor medii și/sau a fermelor medii, statele membre ar trebui să demonstreze că în special întreprinderile mari nu sunt supracompensate. Pentru calcularea compensării, statele membre trebuie să țină cont dacă respectivele costuri de tranzacție sunt suportate pe întreprindere sau pe hectar.

Cuantumul ajutorului

- (240) Ajutorul trebuie să se limiteze la 500 EUR pe unitate vită mare.

1.1.6. Ajutoarele pentru dezavantaje legate de zonele Natura 2000 și de Directiva-cadru privind apa

- (241) Comisia consideră că ajutoarele pentru dezavantaje legate de zonele Natura 2000 și de Directiva-cadru privind apa sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (242) Prezenta secțiune se aplică întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul producției agricole primare.
- (243) În cazuri justificate în mod corespunzător, ajutoarele pentru gestionarii de terenuri alții decât întreprinderile active în sectorul agricol pot fi acordate în conformitate cu partea II secțiunea 3.5 din prezentele orientări.

Costuri eligibile

- (244) Ajutoarele acoperă compensarea beneficiarilor pentru costurile suplimentare și pierderile de venit cauzate de dezavantajele din zonele în cauză, legate de punerea în aplicare a Directivei „Habitat”, a Directivei „Păsări” și a Directivei-cadru privind apa⁽⁵⁹⁾.

⁽⁵⁹⁾ A se vedea punctul (52) și nota de subsol 42 din prezentele orientări.

- (245) Ajutoarele care au legătură cu Directiva „Habitat” și cu Directiva „Păsări” pot fi acordate numai în ceea ce privește dezavantajele care decurg din cerințele care depășesc bunele condiții agricole și de mediu prevăzute la articolul 94 și în anexa II la Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Consiliului, precum și criteriile relevante și activitățile minime, astfel cum sunt stabilite în temeiul articolului 4 alineatul (1) litera (c) punctele (ii) și (iii) din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.
- (246) Ajutoarele care au legătură cu Directiva-cadru privind apa se acordă numai în ceea ce privește cerințe specifice care:
- (a) au fost introduse de Directiva-cadru privind apa, sunt în conformitate cu programele de măsuri ale planurilor de management ale bazinelor hidrografice în scopul îndeplinirii obiectivelor de mediu prevăzute de directiva menționată și depășesc măsurile necesare pentru punerea în aplicare a altor acte legislative ale Uniunii privind protecția apelor;
  - (b) depășesc cerințele legale în materie de gestionare și bunele condiții agricole și de mediu prevăzute la titlul VI capitolul I din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, precum și criteriile relevante și activitățile minime care se stabilesc în temeiul articolului 4 alineatul (1) litera (c) punctele (ii) și (iii) din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013;
  - (c) depășesc nivelul de protecție prevăzut de legislația Uniunii existentă la momentul adoptării Directivei-cadru privind apa, stabilit la articolul 4 alineatul (9) din respectiva directivă; și
  - (d) impun schimbări majore ale tipului de utilizare a terenurilor și/sau restricții importante în privința practicilor agricole, care au ca efect o scădere considerabilă a venitului.
- (247) Cerințele menționate la punctele (245) și (246) trebuie identificate și descrise în notificarea către Comisie.
- (248) Următoarele zone sunt eligibile pentru ajutor:
- (a) zonele agricole Natura 2000 desemnate în temeiul Directivei „Habitat” și al Directivei „Păsări”;
  - (b) alte zone delimitate de protecție a naturii în care există restricții de mediu aplicabile activităților agricole, care contribuie la punerea în aplicare a articolului 10 din Directiva „Habitat”; aceste suprafețe nu trebuie să depășească 5 % din zonele Natura 2000 desemnate, care se încadrează în domeniul de aplicare teritorial al programului relevant de dezvoltare rurală;
  - (c) zonele agricole incluse în planurile de management al bazinelor hidrografice în conformitate cu Directiva cadru privind apa.

Cuantumul ajutorului

- (249) Ajutoarele trebuie să se limiteze la următoarele cantumuri: maximum 500 EUR pe hectar și pe an în perioada inițială care nu depășește cinci ani și maximum 200 EUR pe hectar și pe an în perioada ulterioară. Ajutoare referitoare la Directiva-cadru privind apa trebuie să se ridice la minimum 50 EUR per ha per an.
- (250) Cantumurile maxime de 500 EUR și de 200 EUR pot fi majorate în cazuri excepționale, ținând seama de circumstanțe specifice care trebuie justificate. Cantumul minim de 50 EUR pentru ajutoare în temeiul Directivei-cadru privind apa poate fi redus în cazuri justificate în mod corespunzător, ținând seama de circumstanțe specifice care trebuie justificate.

1.1.7. Ajutoarele pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice

- (251) Comisia consideră că ajutoarele pentru zonele montane sau din alte zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (252) Prezenta secțiune se aplică întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul producției agricole primare.
- (253) Ajutorul poate fi acordat întreprinderilor care se angajează să își continue activitatea agricolă în zonele delimitate în conformitate cu articolul 32 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 și care sunt fermieri activi.

Costuri eligibile

- (254) Ajutoarele acoperă compensarea integrală sau parțială a întreprinderilor active în sectorul producției agricole primare pentru costurile suplimentare și pierderile de venit suportate din cauza constrângerilor impuse producției agricole în zona în cauză. Statele membre trebuie să demonstreze constrângerile în cauză și să facă dovada faptului că cuantumul compensației care urmează să fie plătită nu depășește pierderea de venit și costurile suplimentare care rezultă din aceste constrângeri.
- (255) Costurile suplimentare și pierderile de venit trebuie să fie calculate în raport cu suprafețele care nu se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, luând în considerare plățile efectuate în temeiul titlului III capitolul 3 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.
- (256) La calcularea costurilor suplimentare și a pierderilor de venit, statele membre pot, în cazuri justificate în mod corespunzător, să efectueze diferențieri în ceea ce privește nivelul plăților, luând în considerare următoarele:
- (a) gravitatea constrângerii naturale permanente identificate care afectează activitățile agricole;
  - (b) sistemul agricol.
- (257) Ajutoarele se acordă anual pe hectar de suprafață agricolă.

Cuantumul ajutorului

- (258) Cuantumul ajutoarelor trebuie să fie stabilit între următoarea limită minimă și maximă: minimum 25 EUR pe hectar și pe an pentru media suprafeței exploatate de beneficiarul ajutorului și maximum 250 EUR pe hectar și pe an. Cu toate acestea, cuantumul maxim poate atinge 450 EUR pe hectar și pe an în zonele muntoase astfel cum sunt definite la articolul 32 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013.
- (259) Cuantumul maxime pot fi majorate în cazuri justificate în mod corespunzător, ținând seama de circumstanțe specifice care trebuie justificate în notificarea către Comisie.
- (260) Statele membre trebuie să prevadă degresivitatea ajutoarelor care depășesc un prag pe exploatație, care trebuie definit, cu excepția cazului în care subvenția se referă numai la suma minimă pe hectar și pe an, astfel cum se prevede la punctul (258) din prezentele orientări. În acest sens, notificările ar trebui să precizeze dimensiunea fermei care va beneficia de asemenea ajutoare.
- (261) În cazul unei persoane juridice sau al unui grup de persoane juridice, statele membre pot aplica degresivitatea ajutoarelor la nivelul membrilor acestor persoane juridice sau grupuri, în cazul în care legislația națională prevede că membrilor trebuie să le revină, la nivel individual, drepturi și obligații comparabile cu cele ale fermierilor individuali care au statutul de șef de exploatație, în special în ceea ce privește statutul lor economic, social și fiscal, cu condiția ca aceștia să fi contribuit la consolidarea structurilor agricole ale persoanelor juridice sau ale grupurilor în cauză.
- (262) În plus față de ajutoarele prevăzute la punctul (253), statele membre pot acorda ajutoare în cadrul acestei măsuri în perioada 2014-2020 beneficiarilor din zonele care au fost eligibile în temeiul articolului 36 litera (a) punctul (ii) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005⁽⁶⁰⁾ în perioada de programare pentru dezvoltare rurală 2007-2013. Pentru beneficiarii din zone care nu mai sunt eligibile ca urmare a noii delimitări menționate la articolul 32 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, ajutoarele trebuie să fie degresive pe o perioadă de maximum patru ani începând de la data delimitării în conformitate cu articolul 32 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 și cel târziu în până în 2018. Aceste ajutoare trebuie să înceapă la nu mai mult de 80 % din plata medie stabilită în programul de dezvoltare rurală pentru perioada 2007-2013 sau, în cazul în care măsura a fost acordată exclusiv din fonduri naționale, în cadrul deciziei privind ajutoarele de stat relevante, în conformitate cu articolul 36 litera (a) punctul (ii) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, și trebuie să se încheie cel mai târziu în 2020 la maximum 20 %. În cazul în care aplicarea degresivității face ca nivelul plăților să ajungă la 25 EUR, statul membru poate continua acordarea ajutoarelor la acest nivel până la finalizarea perioadei de eliminare progresivă a plăților.
- (263) După finalizarea delimitării, beneficiarii din zonele care rămân eligibile trebuie să primească integral plățile acordate în cadrul acestei măsuri.

⁽⁶⁰⁾ Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului din 20 septembrie 2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) (JO L 277, 21.10.2005, p. 1).

1.1.8. Ajutoarele pentru agricultura ecologică

- (264) Comisia consideră că ajutoarele pentru agricultura ecologică sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (265) Prezenta secțiune se aplică întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul producției agricole primare.
- (266) Se pot acorda ajutoare pe hectar de suprafață agricolă întreprinderilor sau grupurilor de întreprinderi care se angajează în mod voluntar să adopte sau să mențină practici și metode specifice agriculturii ecologice, astfel cum sunt definite în Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului⁽⁶¹⁾ și care sunt fermieri activi.
- (267) Ajutoarele se acordă numai pentru angajamentele care depășesc următoarele standarde și cerințe, care trebuie identificate și descrise în notificarea către Comisie:
- (a) standardele obligatorii relevante stabilite în temeiul titlului VI capitolul I din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013;
  - (b) criteriile relevante și activitățile minime, astfel cum sunt stabilite în temeiul articolului 4 alineatul (1) litera (c) punctele (ii) și (iii) din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013;
  - (c) cerințele minime relevante aplicabile utilizării îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor; precum și
  - (d) alte cerințele obligatorii relevante prevăzute în legislația națională.
- (268) Angajamentele trebuie derulate pe o perioadă inițială de cinci până la șapte ani. Cu toate acestea, în cazul în care ajutoarele se acordă pentru conversia la agricultura ecologică, statele membre pot stabili o perioadă inițială mai scurtă care să corespundă perioadei de conversie. În cazul în care ajutoarele se acordă pentru menținerea agriculturii ecologice, statele membre pot să prevadă o prelungire anuală după încheierea perioadei inițiale. În cazul angajamentelor noi în materie de menținere care sunt asumate imediat după îndeplinirea angajamentului din perioada inițială, statele membre pot stabili o perioadă mai scurtă.
- (269) Dacă este cazul, ar trebui să se respecte normele privind plățile pe suprafață prevăzute la articolul 47 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 și dispozițiile oricărui act delegat adoptat ca urmare a respectivei prevederi.

Costuri eligibile

- (270) Ajutoarele acoperă compensarea integrală sau parțială a beneficiarilor pentru costurile suplimentare și pierderile de venit suportate ca urmare a angajamentelor.
- (271) Dacă este necesar, ajutoarele pot acoperi și costurile de tranzacție cu o valoare maximă de 20 % din prima plătită pentru angajament. În cazul în care angajamentele sunt asumate de grupuri de întreprinderi, nivelul maxim este de 30 %. Ajutoarele se acordă anual.
- (272) Cu toate acestea, dacă un stat membru dorește să compenseze costurile de tranzacție suportate ca urmare a asumării unor angajamente în materie de agricultură ecologică, acesta trebuie să furnizeze dovezi convingătoare cu privire la costurile respective, de exemplu prin prezentarea de comparații ale costurilor cu întreprinderi care nu și-au asumat astfel de angajamente. Prin urmare, Comisia nu va autoriza, în mod normal, ajutoare de stat pentru costuri de tranzacție aferente continuării angajamentelor în materie de agricultură ecologică care au fost deja asumate, cu excepția cazului în care un stat membru demonstrează că astfel de costuri continuă să apară sau că sunt suportate noi costuri de tranzacție.
- (273) În cazul în care costurile de tranzacție sunt calculate pe baza costurilor medii și/sau a fermelor medii, statele membre ar trebui să demonstreze că în special întreprinderile mari nu sunt supracompensate. Pentru calcularea compensării, statele membre ar trebui să țină cont dacă respectivele costuri de tranzacție sunt suportate pe întreprindere sau pe hectar.
- (274) Nu se pot acorda ajutoare în temeiul prezenta secțiune pentru angajamente care fac obiectul măsurii de agromediu și climă sau pentru costurile care sunt reglementate de secțiunea privind ajutoarele pentru încurajarea participării producătorilor de produse agricole la sisteme de calitate.
- (275) Ajutoarele pentru investiții în producția primară și în prelucrarea și comercializarea produselor ecologice fac obiectul dispozițiilor secțiunii privind ajutoarele pentru investiții.

⁽⁶¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2092/91 (JO L 189, 20.7.2007, p. 1).

Cuquantumul ajutorului

- (276) Cuquantumul maxim al ajutorului este de: 600 EUR pe hectar și pe an pentru culturile anuale; 900 EUR pe hectar și pe an pentru culturile perene specializate; 450 EUR pe hectar și pe an pentru alte utilizări ale terenurilor;
- (277) Aceste plafoane pot fi depășite în cazuri excepționale, ținând seama de circumstanțe specifice care trebuie justificate.

1.1.9. *Ajutoarele destinate producătorilor de produse agricole care participă la sisteme de calitate*

- (278) Comisia consideră că ajutoarele destinate producătorilor de produse agricole care participă la sisteme de calitate sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări și următoarele condiții.
- (279) Prezenta secțiune se aplică producătorilor de produse agricole. Numai fermierii activi sunt eligibili pentru ajutoarele prevăzute la punctul (280) litera (a).

Costuri eligibile

- (280) Ajutoarele acoperă următoarele costuri eligibile în ceea ce privește sistemele de calitate prevăzute la punctul (282) din prezentele orientări:
- (a) costurile aferente participării pentru prima dată la sisteme de calitate;
  - (b) costurile pentru măsuri de control obligatorii în ceea ce privește sistemele de calitate efectuate în conformitate cu legislația Uniunii sau națională de către sau în numele autorităților competente;
  - (c) costurile activităților de cercetare de piață, concepție și design de produse și de pregătire a cererilor pentru recunoașterea sistemelor de calitate.
- (281) Ajutoarele menționate la punctul (280) literele (a) și (b) nu trebuie acordate pentru acoperirea costurilor aferente controalelor efectuate de beneficiarii înșiși sau în cazul în care legislația Uniunii prevede că respectivele costuri aferente controalelor trebuie să fie suportate de către producătorii de produse agricole și de grupurile acestora, fără să se precizeze nivelul efectiv al cheltuielilor.
- (282) Sistemele de calitate menționate la punctul (280) litera (a) din prezentele orientări trebuie să fie următoarele:
- (a) sistemele de calitate instituite în temeiul următoarelor regulamente și dispoziții:
    - (i) Partea a II-a titlul II capitolul I secțiunea 2 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013, în ceea ce privește vinul;
    - (ii) Regulamentul (UE) nr. 1151/2012;
    - (iii) Regulamentul (CE) nr. 834/2007⁽⁶²⁾;
    - (iv) Regulamentul (CE) nr. 110/2008 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁶³⁾;
    - (v) Regulamentul (UE) nr. 251/2014 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁶⁴⁾;
  - (b) sistemele de calitate, inclusiv sistemele de certificare a fermelor, pentru produsele agricole recunoscute de statele membre ca îndeplinind următoarele criterii:
    - (i) specificitatea produsului final produs în cadrul sistemelor de calitate respective derivă din obligații clare de a garanta:
      - caracteristicile specifice ale produselor; sau
      - metodele specifice de cultivare sau de producție; sau

⁽⁶²⁾ Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2092/91 (JO L 189, 20.7.2007, p. 1).

⁽⁶³⁾ Regulamentul (CE) nr. 110/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2008 privind definirea, desemnarea, prezentarea, etichetarea și protecția indicațiilor geografice ale băuturilor spirtoase și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 1576/89 al Consiliului (JO L 39, 13.2.2008, p. 16).

⁽⁶⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 251/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 februarie 2014 privind definirea, descrierea, prezentarea, etichetarea și protejarea indicațiilor geografice ale produselor vitivinicole aromatizate și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 1601/91 al Consiliului (JO L 84, 20.03.2014, p. 14).

- o calitate a produsului final care depășește semnificativ standardele comerciale aplicabile produselor de larg consum în ceea ce privește sănătatea publică, sănătatea animalelor sau a plantelor, bunăstarea animalelor sau protecția mediului;
- (ii) sistemul de calitate trebuie să fie deschis tuturor producătorilor;
- (iii) sistemul de calitate trebuie să prevadă un caiet de sarcini obligatoriu al produsului final, iar respectarea acestuia trebuie să fie verificată de autoritățile publice sau de un organism de inspecție independent;
- (iv) sistemul de calitate trebuie să fie transparent și să asigure trasabilitatea completă a produselor agricole;
- (c) sistemele de certificare voluntară a produselor agricole, recunoscute de statele membre în cauză ca îndeplinind cerințele prevăzute în Comunicarea Comisiei – Orientările UE privind cele mai bune practici pentru sistemele de certificare voluntară a produselor agricole și alimentare ⁽⁶⁵⁾.
- (283) Ajutoarele trebuie să fie accesibile tuturor întreprinderilor eligibile din zona în cauză, pe baza unor condiții definite în mod obiectiv.
- (284) Ajutoarele prevăzute la punctul (280) literele (b) și (c) din prezentele orientări nu trebuie să implice plăți directe către beneficiari și trebuie plătite organismului responsabil pentru măsurile de control, prestatorului activității de cercetare sau prestatorului serviciilor de consiliere.

Cuantumul ajutorului

- (285) Ajutoarele prevăzute la punctul (280) litera (a) de mai sus trebuie să se acorde pentru o perioadă de maximum cinci ani și trebuie să se limiteze la 3 000 EUR pe beneficiar și pe an. Ajutoarele trebuie să se acorde sub forma unui stimul financiar anual al cărui nivel se stabilește în funcție de cel al costurilor fixe rezultate din participarea la sisteme de calitate.
- (286) Ajutorul menționat la punctul (280) literele (b) și (c) poate fi de până la 100 % din costurile reale suportate.

1.1.10. Ajutoarele pentru acordarea de asistență tehnică în sectorul agricol

- (287) Prezenta secțiune acoperă ajutoare pentru acordarea de asistență tehnică în sectorul agricol, cu excepția ajutoarelor pentru serviciile de înlocuire în ferme care pot fi acordate numai întreprinderilor active în sectorul producției agricole primare.
- (288) Asistența tehnică poate fi furnizată de grupuri de producători sau de alte organizații, indiferent de dimensiunea acestora.
- (289) Ajutoarele trebuie să fie accesibile tuturor persoanelor eligibile din zona în cauză, pe baza unor condiții definite în mod obiectiv. În cazul în care asistența tehnică este furnizată de grupuri sau organizații de producători, calitatea de membru al acestor grupuri sau organizații nu trebuie să reprezinte o condiție pentru a avea acces la serviciul în cauză. Orice contribuție a unei părți nemembre la cheltuielile administrative ale grupului sau ale organizației în cauză trebuie limitată la costurile de prestare a serviciului.

1.1.10.1. Ajutoarele pentru acțiuni de transfer de cunoștințe și de informare

- (290) Comisia consideră că ajutoarele pentru transfer de cunoștințe și acțiuni de informare sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, condițiile generale privind ajutoarele pentru sprijin tehnic și condițiile prezentate în continuare.
- (291) Ajutoarele acoperă acțiuni de formare profesională și de dobândire de competențe, inclusiv cursuri de formare, ateliere și îndrumare, activități demonstrative și acțiuni de informare.
- (292) Ajutoarele pot acoperi, de asemenea, schimburile pe termen scurt între managerii fermelor și vizitele la ferme.

⁽⁶⁵⁾ JO C 341, 16.12.2010, p. 5.

Costuri eligibile

(293) Ajutoarele acoperă următoarele costuri eligibile:

- (a) costurile legate de organizarea formării profesionale, a acțiunilor de dobândire de competențe, a activităților demonstrative sau a acțiunilor de informare;
- (b) costurile aferente deplasărilor, cazării și diurnei participanților;
- (c) costurile aferente furnizării de servicii de înlocuire pe durata absenței participanților;
- (d) în cazul proiectelor demonstrative următoarele costuri de investiții sunt, de asemenea, eligibile:
  - (i) construirea, achiziționarea, inclusiv prin leasing, sau îmbunătățirea unor bunuri imobile, terenurile fiind eligibile numai într-un procent de până la 10 % din totalul costurilor eligibile aferente operațiunii în cauză;
  - (ii) achiziționarea sau cumpărarea prin leasing de mașini și echipamente, în limita valorii pe piață a activului;
  - (iii) costurile generale legate de cheltuielile prevăzute la punctele (i) și (ii), cum ar fi onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind sustenabilitatea de mediu și sustenabilitatea economică, inclusiv studiile de fezabilitate; studiile de fezabilitate rămân cheltuieli eligibile chiar și în cazul în care, pe baza rezultatelor acestora, nu se suportă cheltuielile prevăzute la literele (i) și (ii);
  - (iv) achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci;
  - (v) În cazuri justificate corespunzător, pot fi acordate ajutoare pentru proiectele demonstrative la scară mică pentru cheltuielile suplimentare și pierderile de venit aferente proiectului demonstrativ.

(294) Costurile menționate la punctul (293) litera (d) punctele (i)-(iv) sunt eligibile în măsura în care este utilizată pentru proiecte demonstrative și de durată a proiectului demonstrativ. Sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului demonstrativ, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate.

(295) Organismele care furnizează servicii de transfer de cunoștințe și de informare trebuie să dispună de capacități corespunzătoare, și anume de personal calificat și de formare periodică, pentru a îndeplini sarcinile respective.

(296) Ajutoarele prevăzute la punctul (293) literele (a), (c) și (d) punctele (i)-(iv) nu trebuie să implice plăți directe către beneficiari și trebuie plătite prestatorului activității de transfer de cunoștințe și al acțiunii de informare. Ajutorul menționat la punctul (293) litera (d) punctul (v) trebuie să fie plătite direct către beneficiari. Ajutoarele pentru proiectele demonstrative la scară mică, menționate la punctul (293) litera (d) punctele (i)-(iv), pot fi plătite direct către beneficiari.

Intensitatea ajutoarelor

(297) Intensitatea ajutoarelor trebuie să fie limitată la 100 % din costurile eligibile.

(298) În cazul costurilor eligibile menționate la punctul (293) litera (d), cuantumul maxim al ajutorului trebuie să fie limitat la 100 000 de euro pe o perioadă de 3 ani fiscali.

1.1.10.2. Ajutoarele pentru servicii de consiliere

(299) Comisia consideră că ajutoarele pentru furnizarea de servicii de consiliere sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, condițiile generale privind ajutoarele pentru sprijin tehnic și condițiile prezentate în continuare.

(300) Ajutoarele ar trebui să fie menite să sprijine întreprinderile care active în sectorul agricol și tinerii fermieri să beneficieze de servicii de consiliere pentru îmbunătățirea performanțelor economice și de mediu ale întreprinderilor și/sau ale investițiilor lor, precum și pentru îmbunătățirea capacității acestora de a respecta clima și de a fi reziliente la schimbările climatice.

- (301) Serviciile de consiliere trebuie să fie în legătură cu cel puțin una dintre prioritățile Uniunii pentru dezvoltare rurală și trebuie să acopere cel puțin unul dintre următoarele elemente:
- (a) Obligațiile care derivă din cerințe legale în materie de gestionare și/sau standardele pentru bune condiții agricole și de mediu prevăzute în titlul VI capitolul I din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013;
  - (b) dacă este cazul, practicile agricole benefice pentru climă și mediu prevăzute la titlul III capitolul 3 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 și întreținerea suprafeței agricole la care se face referire la articolul 4 alineatul (1) litera (c) din respectivul regulament;
  - (c) măsurile care vizează modernizarea fermei agricole, consolidarea competitivității, integrarea sectorială, inovarea și orientarea către piață, precum și promovarea antreprenoriatului;
  - (d) cerințele definite de statele membre pentru punerea în aplicare a articolului 11 alineatul (3) din Directiva-cadru privind apa;
  - (e) cerințele definite de statele membre pentru punerea în aplicare a articolului 55 din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁶⁶⁾ și, în special, respectarea principiilor generale de gestionare integrată a dăunătorilor, astfel cum sunt prevăzute la articolul 14 din Directiva privind utilizarea durabilă a pesticidelor⁽⁶⁶⁾;
  - (f) dacă este cazul, standardele de securitate în muncă și standardele de securitate care au legătură cu fermele;
  - (g) consilierea specifică pentru fermierii care se instalează pentru prima dată, inclusiv consiliere privind sustenabilitatea economică și ecologică.
- (302) Consilierea poate să acopere alte aspecte și, în special, informațiile privind atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, biodiversitatea și protecția apelor, astfel cum se prevede în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1307/2013, sau probleme legate de performanțele economice și de mediu ale exploatației agricole, inclusiv aspectele legate de competitivitate. Aceasta poate include consilierea privind dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare, agricultura ecologică și aspectele legate de sănătate în ceea ce privește creșterea animalelor.
- (303) Ajutoarele nu trebuie să implice plăți directe către beneficiari. Ajutoarele trebuie să fie plătite furnizorului serviciilor de consiliere.
- (304) Organismele selecționate pentru a furniza servicii de consiliere trebuie să dispună de capacități corespunzătoare, și anume de personal calificat, care beneficiază periodic de formare, cu experiență în domeniul consilierii și competent în sectoarele care fac obiectul consilierii.
- (305) Atunci când furnizează servicii de consiliere, prestatorii acestora trebuie să respecte obligațiile de nedivulgare prevăzute la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013.
- (306) În cazul în care acest lucru este justificat în mod corespunzător și este oportun, consilierea poate fi furnizată parțial în grup, luându-se totodată în considerare situația fiecărui beneficiar al serviciilor de consiliere.

Cuquantumul ajutorului

- (307) Cuquantumul ajutorului se limitează la 1 500 EUR pe consiliere.

1.1.10.3. Ajutoarele pentru servicii de înlocuire în ferme

- (308) Comisia consideră că ajutoarele pentru serviciile de înlocuire în ferme sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, condițiile generale privind ajutoarele pentru sprijin tehnic și condițiile prezentate în continuare.
- (309) Ajutoarele nu trebuie să implice plăți directe către fermier. Ajutoarele trebuie plătite prestatorului serviciilor de înlocuire în ferme.

⁽⁶⁶⁾ A se vedea nota de subsol 64 din prezentele orientări.

Costuri eligibile

- (310) Ajutoarele acoperă costurile reale ocazionate de înlocuirea unui fermier, a unei persoane fizice care este membru al gospodăriei agricole, sau a unui lucrător agricol în perioada absenței de la locul de muncă din cauza unei boli, inclusiv boli a copilului, precum și de sărbători, în perioada concediului de maternitate și a concediului parental sau în caz de deces.
- (311) Durata totală a înlocuirii ar trebui să fie limitată la 3 luni pe an per beneficiar, cu excepția înlocuirii pentru concediul de maternitate și concediul pentru creșterea copilului, care este limitată la 6 luni în fiecare caz. Cu toate acestea, în cazuri justificate în mod corespunzător, Comisia poate autoriza o perioadă mai mare de timp.

Intensitatea ajutoarelor

- (312) Intensitatea ajutoarelor este limitată la 100 % din costurile eligibile.

1.1.11. Ajutoarele pentru cooperare în sectorul agricol

- (313) Comisia consideră că ajutoarele pentru cooperare în sectorul agricol sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (314) Prezenta secțiune se aplică întregului sector agricol⁽⁶⁷⁾.
- (315) Ar trebui acordate ajutoare pentru promovarea formelor de cooperare care implică cel puțin două entități, indiferent dacă sunt sau nu active în sectorul agricol, cu condiția ca respectiva cooperare să aducă beneficii numai sectorului agricol, în special în ceea ce privește:
- (a) cooperarea între diferite întreprinderi din sectorul agricol și din cadrul lanțului alimentar (numai dacă rezultatul prelucrării este un produs agricol), precum și alți actori care își desfășoară activitatea în sectorul agricol, care contribuie la realizarea obiectivelor și a priorităților politicii de dezvoltare rurală, inclusiv grupurile de producători, cooperativele și organizațiile interprofesionale;
  - (b) crearea de clustere și rețele;
  - (c) înființarea și funcționarea grupurilor operaționale din cadrul PEI în materie de productivitate și durabilitate în sectorul agricol, astfel cum se prevede la articolul 56 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013.
- (316) Se vor acorda ajutoare pentru cooperarea care vizează, în special, următoarele activități:
- (a) proiecte-pilot;
  - (b) dezvoltare de noi produse, practici, procese și tehnologii în sectoarele agricol și alimentar numai în ceea ce privește produsele agricole;
  - (c) cooperare între micii operatori din sectorul agricol în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune, precum și partajarea instalațiilor și a resurselor;
  - (d) cooperare orizontală și verticală între actorii din cadrul lanțului alimentar în vederea instituirii și a dezvoltării lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale;
  - (e) activități de promovare pe plan local legate de dezvoltarea unor lanțuri scurte de aprovizionare și a piețelor locale;
  - (f) acțiuni comune în scopul atenuării schimbărilor climatice sau al adaptării la acestea;
  - (g) abordări comune privind proiectele de mediu și practicile de mediu în curs, inclusiv gestionarea eficientă a apei, utilizarea energiei din surse regenerabile⁽⁶⁸⁾ și conservarea peisajelor agricole;

⁽⁶⁷⁾ A se vedea definiția sectorului agricol de la punctul (35) subpunctul 2 din prezentele orientări.

⁽⁶⁸⁾ Această dispoziție se aplică cooperării referitoare la producția de energie din surse regenerabile sau la producția de biocarburanți în cadrul exploatațiilor, sub rezerva îndeplinirii condițiilor prevăzute în partea II secțiunea 1.1.1.1 din prezentele orientări.

- (h) cooperare orizontală și verticală între actorii din cadrul lanțurilor de aprovizionare în ceea ce privește producția durabilă de biomasă care să fie utilizată în producția de alimente, în cazul în care rezultatul este un produs agricol, și în producția de energie pentru consumul propriu;
- (i) punerea în aplicare, în special de către grupuri de parteneri din domeniul public și din cel privat, altele decât cele definite la articolul 32 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, a unor strategii de dezvoltare locală, altele decât cele definite la articolul 2 alineatul (19) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, care abordează una sau mai multe dintre prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.
- (317) Ajutoarele pentru crearea de clustere și de rețele trebuie acordate numai clusterelor și rețelelor nou-formate și celor care încep o activitate nouă.
- (318) Ajutoarele pentru activitățile menționate la punctul (316) literele (a) și (b) pot fi acordate și actorilor individuali. În cazul în care ajutoarele se acordă actorilor individuali, rezultatele proiectului sau al activității care beneficiază de ajutor trebuie să fie diseminate.
- (319) Ajutoarele pentru crearea și dezvoltarea unor lanțuri scurte de aprovizionare, astfel cum se menționează la punctul (316) literele (d) și (e), trebuie să acopere numai lanțurile de aprovizionare în care sunt implicate nu mai mult de un intermediar între fermier și consumator.
- (320) Ajutoarele care fac obiectul prezentei secțiuni ar trebui să respecte dispozițiile relevante ale dreptului concurenței, în special dispozițiile articolelor 101 și 102 din tratat, întrucât acestea se aplică în temeiul articolelor 206-210 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013.

Costuri eligibile

- (321) Ajutoarele acoperă următoarele costuri eligibile, în măsura în care acestea se referă la activități agricole:
- (a) costurile aferente realizării de studii cu privire la zona în cauză și de studii de fezabilitate, precum și costurile aferente elaborării unui plan de afaceri sau a unei strategii de dezvoltare locală, alta decât cea prevăzută la articolul 33 din viitorul Regulament (UE) nr. 1303/2013;
- (b) costurile aferente animării zonei în cauză pentru a face posibilă realizarea unui proiect teritorial colectiv sau a unui proiect care ar urma să fie realizat de un grup operațional al PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii, după cum se menționează la articolul 56 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013. În cazul clusterelor, animarea poate viza, de asemenea, organizarea de cursuri de formare, interconectarea membrilor și recrutarea de noi membri;
- (c) costurile de funcționare a cooperării, cum ar fi salariul unui „coordonator”;
- (d) costurile directe aferente unor proiecte specifice legate de punerea în aplicare a unui plan de afaceri, a unui plan de mediu, a unei strategii de dezvoltare locală, alta decât cea prevăzută la articolul 33 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 sau alte acțiuni care au ca obiectiv inovarea, inclusiv testarea; costurile directe trebuie să se limiteze la costurile eligibile ale ajutoarelor pentru investiții, astfel cum se precizează în partea II secțiunea 1.1.1.1 din prezentele orientări privind ajutoarele pentru investiții;
- (e) costurile aferente activităților de promovare.
- (322) Ajutoarele trebuie să se limiteze la o perioadă de maximum șapte ani, cu excepția acțiunilor colective în domeniul mediului, în cazuri justificate în mod corespunzător.

Intensitatea ajutoarelor

- (323) Cuantumul ajutoarelor poate ajunge la 100 % din costurile eligibile.
- (324) Costurile directe conexe investițiilor, prevăzute la punctul (321) litera (d) de mai sus, trebuie să se limiteze la intensitatea maximă a ajutorului aplicabilă ajutoarelor pentru investiții, astfel cum se precizează în secțiunea privind ajutoarele pentru investiții.

1.2. Gestionarea riscurilor și a crizelor

- (325) Acordarea de ajutoare de stat poate reprezenta un mijloc adecvat de sprijin pentru anumite tipuri de riscuri din sectorul agricol, întrucât activitatea agricolă în ansamblul său este în mod special expusă la riscuri și crize. Cu toate acestea, există diferențe între întreprinderile active în sectorul producției agricole primare și întreprinderile active în sectorul prelucrării și al comercializării de produse agricole care au, în mod normal, posibilități mai mari de a-și acoperi riscurile. Unele categorii de ajutoare în această secțiune, prin urmare, vor fi disponibile numai pentru întreprinderile active în sectorul producției agricole primare.

(326) În momentul acordării ajutoarelor de stat pentru activități afectate de riscuri și crize, Comisia va ține seama de necesitatea de a evita denaturări excesive ale concurenței prin solicitarea unei contribuții minime din partea producătorilor pentru pierderile sau costurile unor astfel de măsuri sau prin solicitarea altor măsuri adecvate care ar trebui adoptate pentru a reduce riscul de denaturare a concurenței și pentru a garanta faptul că ajutorul de stat este proporțional cu pierderile înregistrate. În evaluarea sa, Comisia ține seama de necesitatea ca beneficiarul să ia măsuri de prevenire adecvate pentru reducerea la minimum a cuantumului total al ajutorului acordat.

1.2.1. *Ajutoarele pentru compensarea pagubelor provocate producției agricole sau mijloacelor de producție agricolă și pentru prevenirea pagubelor*

1.2.1.1. *Ajutoarele pentru repararea pagubelor provocate de calamități naturale sau de evenimente excepționale*

(327) Comisia consideră că ajutoarele pentru repararea pagubelor provocate de calamități naturale sau de evenimente excepționale sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (b) din tratat în cazul în care acestea respectă condițiile prezentate în continuare.

(328) Prezenta secțiune se aplică sectorului agricol⁽⁶⁹⁾.

(329) Întrucât acestea constituie excepții de la interdicția generală de a se acorda ajutoare de stat în cadrul pieței interne, prevăzută la articolul 107 alineatul (1) din tratat, Comisia a susținut mereu că noțiunile de „calamitate naturală” și „eveniment extraordinar” menționate la articolul 107 alineatul (2) litera (b) din tratat trebuie să fie interpretate în mod restrictiv. Această poziție a fost confirmată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene⁽⁷⁰⁾.

(330) Până în prezent, Comisia a acceptat ideea potrivit căreia cutremurele, avalanșele, alunecările de teren și inundațiile pot constitui calamități naturale. În plus, ține seama de evoluțiile în cadrul inițiativei de modernizare a ajutoarelor de stat, care permite, de asemenea, blocarea exceptării următoarelor categorii de calamități naturale: tornade, uragane, erupții vulcanice și incendii necontrolate de origine naturală. Evenimentele excepționale care au fost acceptate în trecut de Comisie includ războaiele, tulburările interne sau grevele și, cu anumite rezerve și în funcție de anvergura acestora, accidente nucleare sau industriale majore și incendiile care provoacă pierderi pe scară largă⁽⁷¹⁾. Comisia va continua să evalueze de la caz la caz propunerile de acordare a ajutoarelor de stat în conformitate cu articolul 107 alineatul (2) litera (b) din tratat, ținând seama de practica sa anterioară în acest domeniu.

(331) Ajutoarele acordate în temeiul prezentei secțiuni fac obiectul următoarelor condiții:

(a) autoritatea competentă a statului membru a recunoscut în mod oficial evenimentul ca fiind o calamitate naturală sau un eveniment excepțional;

și

(b) există o legătură de cauzalitate directă între calamitatea naturală sau evenimentul excepțional și pagubele suferite de întreprindere.

(332) După caz, statele membre pot stabili criterii în avans, pe baza cărora recunoașterea formală menționată la punctul (331) litera (a) se consideră acordată.

(333) Ajutoarele trebuie să fie plătite direct întreprinderii în cauză sau unui grup sau organizații de producători al cărui membru este întreprinderea respectivă. În cazul în care ajutoarele se plătesc unui grup și unei organizații de producători, cuantumul acestora nu trebuie să depășească cuantumul ajutorului pentru care este eligibilă întreprinderea respectivă.

(334) Schema de ajutoare trebuie să se instituie în termen de trei ani de la data producerii evenimentului, iar ajutorul trebuie plătit integral în termen de patru ani de la data respectivă.

⁽⁶⁹⁾ A se vedea definiția sectorului agricol de la punctul (35) subpunctul 2 din prezentele orientări.

⁽⁷⁰⁾ Curtea de Justiție, 11.11.2004, C 73/03, Spania / Comisia, punctul 37; Curtea de Justiție, 23.2.2006, C-346/03 și C-529/03, Giuseppe Atzeni și alții, par. 79.

⁽⁷¹⁾ Comisia nu a acceptat faptul că un incendiu la o singură instalație de prelucrare care făcea obiectul unei asigurări comerciale obișnuite ar putea fi considerat un eveniment extraordinar. Ca regulă generală, Comisia nu acceptă faptul că focarele de boli ale animalelor sau infestarea cu organisme dăunătoare plantelor pot fi considerate calamități naturale sau evenimente extraordinare. Totuși, a existat un caz în care a admis că amplexarea și răspândirea unei boli animale fără niciun precedent cunoscut constituia un eveniment extraordinar.

- (335) Pentru a facilita gestionarea rapidă a crizelor, Comisia va autoriza *ex ante* scheme-cadru de ajutoare pentru compensarea pagubelor provocate de cutremure, avalanșe, alunecări de teren și inundații, precum și de tornade, de uragane, de erupții vulcanice și de incendii de pădure cu origine naturală, sub rezerva stabilirii în mod clar a condițiilor în care se pot acorda ajutoare în cazul unor astfel de calamități naturale⁽⁷²⁾. În cazul unor sisteme *ex ante* statele membre trebuie să respecte obligația de raportare prevăzută la punctul (728).
- (336) Ajutoarele acordate pentru compensarea pagubelor provocate de alte tipuri de calamități naturale, care nu sunt prevăzute la punctul (330), și a pagubelor provocate de evenimente extraordinare trebuie să se notifice individual Comisiei.

Costuri eligibile

- (337) Costurile eligibile sunt costurile pagubelor suferite ca o consecință directă a unei calamități naturale sau unui eveniment extraordinar, evaluate fie de către o autoritate publică, de un expert independent recunoscut de autoritatea competentă sau de către o firmă de asigurări.
- (338) Pagubele pot include următoarele:
- (a) pagube materiale (de exemplu, clădiri, echipamente, utilaje, stocuri și mijloace de producție;
  - (b) pierderea de venit care rezultă din distrugerea totală sau parțială a producției agricole și a mijloacelor de producție agricolă.
- (339) Pagubele trebuie să se calculeze la nivelul fiecărui beneficiar.
- (340) Calcularea pagubelor materiale trebuie să se bazeze pe costurile de reparare sau pe valoarea economică a bunului afectat înainte de calamitatea naturală sau evenimentul extraordinar. Acesta nu trebuie să depășească costul reparației sau diminuarea în valoarea echitabilă de piață cauzate de calamitatea naturală sau de evenimentul extraordinar, adică diferența dintre valoarea bunurilor respective imediat înainte și imediat după calamitatea naturală sau evenimentul extraordinar.
- (341) Pierderea veniturilor trebuie să se calculeze prin scăderea:
- (a) rezultatului înmulțirii cantității de produse obținute în anul calamității naturale sau a evenimentului extraordinar, sau în fiecare an ulterior afectate de distrugerea totală sau parțială a mijloacelor de producție, cu prețul de vânzare mediu obținut în cursul aceluși an; de la
  - (b) rezultatul înmulțirii cantității anuale medii de produse agricole produse în perioada de trei ani care precede calamitatea naturală sau evenimentul extraordinar sau o medie pe trei ani bazată pe o perioadă de cinci ani anteriori calamității naturale sau evenimentului extraordinar, cu excepția celei mai mari și a celei mai mici dintre valori – cu prețul de vânzare mediu obținut.
- (342) Această sumă poate fi majorată prin alte costuri suportate de beneficiar cauzate de calamitatea naturală sau de evenimentul extraordinar și din această sumă trebuie scăzute orice costuri care nu au fost suportate ca urmare a unei calamități naturale sau a unui eveniment extraordinar și care, altfel, ar fi trebuit să fie suportate de către beneficiar.
- (343) Se pot utiliza indici pentru a se calcula producția agricolă anuală a beneficiarului, cu condiția ca metoda de calcul utilizată să permită stabilirea pierderii reale suportate de un beneficiar într-un anumit an.
- (344) Comisia va accepta alte metode pentru calcularea pagubelor, cu condiția să se asigure ca acestea să fie reprezentative și să nu fie bazate pe producții excesiv de ridicate și să nu conducă la supracompensarea vreunui beneficiar. Evaluarea gravității pagubelor provocate se poate efectua în funcție de caracteristicile specifice fiecărui tip de produs, utilizând:
- (a) indici biologici (cantitatea de biomasă pierdută) sau indici echivalenți de pierdere a randamentului, calculați la nivelul exploatației sau la nivel local, regional sau național; sau
  - (b) indici climatici (inclusiv cantitatea de precipitații și temperatura) calculați la nivel local, regional sau național.

⁽⁷²⁾ Deciziile Comisiei privind ajutor de stat în cazurile N 274b/2010, N 274a/2010, SA.33605, SA.33628, SA.36787.

Intensitatea ajutoarelor

- (345) Ajutoarele și oricare alte plăți primite în scopul compensării pagubelor, inclusiv plățile efectuate în cadrul polițelor de asigurare, trebuie să se limiteze la 100 % din costurile eligibile.
- 1.2.1.2. Ajutoarele pentru compensarea pagubelor provocate de un fenomen meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unei calamități naturale
- (346) Comisia consideră că ajutoarele pentru compensarea pagubelor provocate de un fenomen meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unei calamități naturale sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (347) Prezenta secțiune se aplică ajutoarelor acordate pentru compensarea pagubelor provocate de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unei calamități naturale, astfel cum este definită la punctul (35) subpunctul 31 din prezentele orientări. Prezenta secțiune se aplică numai întreprinderilor active în sectorul producției agricole primare.
- (348) Ajutoarele acordate în temeiul prezentei secțiuni fac obiectul următoarelor condiții:
- (a) autoritatea competentă a statului membru în cauză a recunoscut în mod oficial că evenimentul reprezintă un fenomen meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unei calamități naturale;
- și
- (b) există o legătură causală directă între fenomenul meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unei calamități naturale și pagubele suferite de întreprindere.
- (349) După caz, statele membre pot stabili criterii în avans, pe baza cărora recunoașterea formală menționată la punctul (348) litera (a) se consideră acordată.
- (350) În cazul unor sisteme *ex ante* statele membre trebuie să respecte obligația de raportare prevăzută la punctul (728).
- (351) Ajutoarele trebuie să fie plătite direct întreprinderii în cauză sau unui grup sau unei organizații de producători al cărui membru este întreprinderea respectivă. În cazul în care ajutoarele se plătesc unui grup sau unei organizații de producători, cuantumul acestora nu trebuie să depășească cuantumul ajutorului pentru care este eligibilă întreprinderea respectivă.
- (352) Schemele de ajutoare trebuie să se instituie în termen de trei ani de la data producerii fenomenului meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unei calamități naturale. Ajutoarele trebuie să se plătească în termen de patru ani de la data respectivă.

Costuri eligibile

- (353) Sunt eligibile costurile pagubelor suferite ca o consecință directă a unui fenomen meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unei calamități naturale, evaluat fie de către o autoritate publică, de un expert independent recunoscut de autoritatea competentă sau de către o firmă de asigurări.
- (354) Pagubele includ următoarele:
- (a) pagube materiale aduse activelor, de exemplu, clădiri ale exploatației agricole, echipamente și utilaje, stocuri și mijloace de producție;
- (b) pierderea de venit care rezultă din distrugerea totală sau parțială a producției agricole și a mijloacelor de producție.
- (355) Calcularea pagubelor suferite din cauza fenomenului meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unei calamități naturale trebuie să se efectueze la nivelul beneficiarului individual.
- (356) Pagubele materiale suferite de unele active provocate de fenomenul meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unei calamități naturale trebuie să fie calculate pe baza costurilor de reparație sau valoarea economică a activelor afectate înainte de producerea fenomenului meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unei calamități naturale. Ele nu trebuie să depășească costul reparației sau diminuarea în valoarea echitabilă de piață cauzate de fenomenul meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unei calamități naturale, adică diferența dintre valoarea activului imediat înainte și imediat după fenomenul meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unei calamități naturale.
- (357) În cazul în care reducerea venitului beneficiarului menționată la punctul (354) litera (b) se calculează pe baza nivelului culturilor sau al șeptelului, ar trebui luate în considerare numai pagubele materiale legate de cultura respectivă sau șeptelul respectiv.

- (358) Pierderea de venit trebuie să fie calculată, fie la nivelul producției agricole anuale, fie la nivelul culturilor sau al șeptelului prin scăderea:
- (a) rezultatului înmulțirii cantității de produse obținute în anul fenomenului meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unei calamități naturale, sau în fiecare an ulterior afectat de distrugerea totală sau parțială a mijloacelor de producție, cu prețul de vânzare mediu obținut în cursul aceluși an;
de la
  - (b) rezultatul înmulțirii cantității anuale medii de produse agricole produse în perioada de trei ani care precede fenomenul meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unei calamități naturale sau o medie pe trei ani bazată pe o perioadă de cinci ani anteriori fenomenului meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unei calamități naturale, cu excepția celei mai mari și a celei mai mici dintre valori – cu prețul de vânzare mediu obținut.
- (359) La cuantumul respectiv se pot adăuga alte costuri suportate de beneficiar din cauza fenomenului meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unei calamități naturale. Din cuantumul respectiv trebuie să se scadă orice cost nesuportat din cauza fenomenului meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unei calamități naturale și care, altfel, ar fi trebuit să fie suportat de către beneficiar.
- (360) Se pot utiliza indici pentru a se calcula producția agricolă anuală a beneficiarului, cu condiția ca metoda de calcul utilizată să permită stabilirea pierderii reale suportate de un beneficiar într-un anumit an.
- (361) Comisia va accepta alte metode pentru calcularea pagubelor, cu condiția să se asigure ca acestea să fie reprezentative și să nu fie bazate pe producții excesive de ridicate și să nu conducă la o supracompensare a vreunui beneficiar. Evaluarea gravității pagubelor provocate se poate efectua în funcție de caracteristicile specifice fiecărui tip de produs, utilizând:
- (a) indici biologici (cantitatea de biomasă pierdută) sau indici echivalenți de pierdere a randamentului, calculați la nivelul exploatației sau la nivel local, regional sau național; sau
  - (b) indici climatici (inclusiv cantitatea de precipitații și temperatura) calculați la nivel local, regional sau național.

Intensitatea ajutoarelor

- (362) Ajutoarele și orice altă plată primită în scopul compensării pagubelor, inclusiv plățile furnizate în cadrul altor măsuri naționale sau ale Uniunii ori în cadrul polițelor de asigurare pentru pagubele pentru care se acordă ajutor, trebuie limitate la 80 % din costurile eligibile. Intensitatea ajutorului poate fi majorată la 90 % în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale.
- (363) Ajutoarele acordate în temeiul prezentei secțiuni trebuie să se reducă cu 50 %, cu excepția cazului în care se acordă unor beneficiari care au încheiat o asigurare care acoperă cel puțin 50 % din producția lor anuală medie sau din veniturile rezultate din producție și riscurile climatice cele mai frecvente din punct de vedere statistic în statul membru sau în regiunea în cauză care fac obiectul asigurării. Este posibilă o derogare de la această condiție numai dacă un stat membru poate demonstra în mod convingător că, în pofida tuturor eforturilor rezonabile depuse, nu era disponibilă, la momentul la care s-au produs pagubele, nicio asigurare accesibilă din punct de vedere financiar care să acopere riscurile climatice cele mai frecvente din punct de vedere statistic din statul membru sau regiunea în cauză.

1.2.1.3. Ajutoarele pentru costurile aferente prevenirii apariției, controlului și eradicării bolilor animalelor și organismelor dăunătoare plantelor și ajutoarele pentru repararea pagubelor provocate de bolile animalelor și organismelor dăunătoare plantelor

- (364) Comisia consideră că ajutoarele pentru costurile aferente prevenirii apariției, controlului și eradicării bolilor animalelor și organismelor dăunătoare plantelor și ajutoarele pentru repararea pagubelor provocate de respectivele boli ale animalelor și plantelor sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări și condițiile prezentate în continuare.

- (365) Prezenta secțiune se aplică ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul producției agricole primare.
- (366) Ajutoarele se pot plăti numai:
- (a) în legătură cu boli ale animalelor sau cu organisme dăunătoare plantelor pentru care există norme ale Uniunii sau norme naționale, stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative; și
  - (b) în cadrul:
    - (i) unui program public la nivelul Uniunii, la nivel național sau la nivel regional pentru prevenirea apariției, controlul sau eradicarea bolii animalelor sau organismului dăunător plantelor în cauză; sau
    - (ii) măsurilor de urgență impuse de autoritatea publică competentă; sau
    - (iii) în cadrul măsurilor pentru eradicarea sau prevenirea răspândirii unei infestări parazitare a plantelor aplicate în conformitate cu Directiva 2000/29/CE a Consiliului din 8 mai 2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii în Comunitate a unor organisme dăunătoare plantelor sau produselor vegetale și împotriva răspândirii lor în Comunitate ⁽⁷³⁾.
- (367) Programele și măsurile prevăzute la punctul (366) litera (b) trebuie să conțină o descriere a măsurilor de prevenire, combatere și eradicare în cauză.
- (368) Ajutoarele nu trebuie să se refere la măsuri în cazul cărora legislația Uniunii prevede suportarea costului aferent acestora de către beneficiar, cu excepția cazului în care costul respectivelor măsuri de ajutor este compensat integral de redevențele pe care beneficiarii au obligația de a le achita.
- (369) Ajutoarele trebuie să fie plătite direct întreprinderii în cauză sau unui grup sau unei organizații de producători al cărui membru este întreprinderea respectivă. În cazul în care ajutoarele se plătesc unui grup sau unei organizații de producători, cuantumul acestora nu trebuie să depășească cuantumul ajutorului pentru care este eligibilă întreprinderea respectivă.
- (370) Nu ar trebui să se acorde ajutoare individuale în cazul în care se stabilește că apariția bolii sau infestarea cu organismul dăunător a fost cauzată de către beneficiar, în mod intenționat sau din neglijență.
- (371) În ceea ce privește bolile animalelor, ajutoarele pot fi acordate numai pentru bolile care figurează pe lista bolilor animalelor stabilită de Organizația Mondială pentru Sănătatea Animalelor sau pentru bolile animalelor și zoonozele enumerate în anexele I și II la Regulamentul (UE) nr. 652/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁷⁴⁾.
- (372) Schemele de ajutoare trebuie să se instituie în termen de trei ani de la data suportării costurilor sau a producerii pagubelor provocate de boala animalelor sau de organismul dăunător plantelor. Ajutoarele trebuie să se plătească în termen de patru ani de la data respectivă.
- (373) În cazul unor sisteme *ex ante* statele membre trebuie să respecte obligația de raportare prevăzută la punctul (728).

Costuri eligibile

- (374) În cazul măsurilor de prevenire, ajutoarele trebuie să acopere următoarele costuri eligibile:
- (a) controale sanitare;
  - (b) analize, inclusiv diagnosticarea *in vitro*;
  - (c) teste și alte măsuri de depistare, inclusiv testele de EST și ESB;

⁽⁷³⁾ Directiva 2000/29/CE a Consiliului din 8 mai 2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii în Comunitate a unor organisme dăunătoare plantelor sau produselor vegetale și împotriva răspândirii lor în Comunitate (JO L 169, 10.7.2000, p. 1).

⁽⁷⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 652/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 de stabilire a unor dispoziții pentru gestionarea cheltuielilor privind lanțul alimentar, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și materialul de reproducere a plantelor, de modificare a Directivelor 98/56/CE, 2000/29/CE și 2008/90/CE ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 178/2002, (CE) nr. 882/2004 și (CE) nr. 396/2005 ale Parlamentului European și al Consiliului, a Directivei 2009/128/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Deciziilor 66/399/CEE, 76/894/CEE și 2009/470/CE ale Consiliului (JO L 189, 27.6.2014, p. 1).

- (d) cumpărarea, depozitarea, administrarea și distribuirea de vaccinuri, medicamente, substanțe pentru tratarea animalelor și produse de protecție a plantelor;
  - (e) sacrificarea preventivă sau reformarea animalelor sau distrugerea produselor animale și a plantelor și curățarea, precum și dezinfectarea exploatației și a echipamentelor.
- (375) În cazul măsurilor de control și eradicare, ajutoarele trebuie să acopere următoarele costuri eligibile:
- (a) teste și alte măsuri de depistare în cazul bolilor animalelor, inclusiv testele de EST și ESB;
  - (b) cumpărarea, depozitarea, administrarea și distribuirea de vaccinuri, medicamente, substanțe pentru tratarea animalelor și de produse de protecție a plantelor;
  - (c) sacrificarea sau reformarea și eliminarea animalelor, precum și de distrugerea produsele asociate acestora sau distrugerea plantelor, inclusiv cele care mor sau sunt distruse ca urmare a vaccinării sau alte măsuri dispuse de către autoritățile publice competente, precum și curățarea și dezinfectarea exploatației și a echipamentelor.
- (376) Ajutoarele în raport cu costurile eligibile menționate la punctele (374) și (375) trebuie să se acorde în natură și trebuie să fie plătite furnizorului de măsuri de prevenire și eradicare, cu excepția costurilor eligibile menționate la punctele (374) litera (d) și (375) litera (b) și a costurilor eligibile menționate la punctele (374) litera (e) și (375) litera (c) în cazul infestării plantelor cu organisme dăunătoare, precum și a costurilor pentru curățarea și dezinfectarea exploatației și a echipamentelor.
- (377) În cazul ajutoarelor pentru repararea pagubelor provocate de o boală a animalelor sau de un organism dăunător plantelor, compensația se calculează numai în raport cu următoarele:
- (a) valoarea de piață a animalelor sacrificate, reformate sau decedate ori a produselor legate de acestea sau a plantelor distruse:
    - (i) din cauza bolii animalelor sau a organismului dăunător;
    - (ii) în cadrul unui program public sau al unei măsuri publice prevăzute la punctul (366) litera (b) din prezentele orientări;
  - (b) pierderea de venit din cauza obligațiilor de carantină și a dificultăților de refacere a șeptelului sau de replantare și rotația obligatorie a culturilor impusă ca parte a unui program public sau măsură, astfel cum este menționată la punctul (366) litera (b).
- (378) Această sumă trebuie să fie redusă cu orice costuri care nu sunt direct suportate ca urmare a infestării cu organisme dăunătoare sau a bolilor animalelor, care, altfel, ar fi fost suportate de către beneficiar.
- (379) Valoarea de piață menționată la punctul (377) litera (a) trebuie să fie stabilite în funcție de valoarea animalelor, produselor și plantelor imediat înainte de orice suspiciune de boală a animalelor sau apariție sau confirmare a dăunătorilor plantelor.
- (380) Ajutoarele menționate la punctul (377) trebuie să se limiteze la costurile și la pagubele provocate de bolile animalelor și de organismele dăunătoare plantelor în cazul cărora autoritatea competentă:
- (a) a recunoscut în mod oficial existența unui focar, în cazul unei boli a animalelor; sau
  - (b) a confirmat în mod oficial prezența lor, în cazul organismelor dăunătoare plantelor.
- (381) În cazuri excepționale și justificate în mod corespunzător, Comisia poate accepta costurile suportate în aplicarea altor măsuri necesare decât cele menționate în prezenta secțiune.

Intensitatea ajutoarelor

- (382) Ajutoarele și orice altă plată primită de către beneficiar, inclusiv plățile furnizate în cadrul altor măsuri naționale sau ale Uniunii ori în cadrul polițelor de asigurare pentru aceleași costuri eligibile, trebuie limitate la 100 % din costurile eligibile.

1.2.1.4. Ajutoarele pentru animale moarte

- (383) Comisia consideră că ajutoarele pentru animale moarte sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări și condițiile prezentate în continuare.

(384) Prezenta secțiune se aplică întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul producției agricole primare.

Intensitatea ajutorului în ceea ce privește costurile eligibile:

(385) În ceea ce privește costurile eligibile enumerate mai jos, se aplică următoarele intensități ale ajutorului:

(a) ajutoare la o rată de până la 100 % din costurile aferente eliminării animalelor moarte și de 75 % din costurile aferente distrugerii animalelor moarte respective. ajutoarele pentru costurile aferente primelor de asigurare care acoperă costurile de eliminare și de distrugere a animalelor moarte se pot acorda în conformitate cu dispozițiile din partea II secțiunea 1.2.1.6 din prezentele orientări;

(b) ajutoare la o rată de până la 100 % din costurile aferente eliminării și distrugerii animalelor moarte, în cazul în care ajutoarele sunt finanțate prin redevențe sau prin contribuții obligatorii destinate finanțării eliminării și distrugerii animalelor moarte respective, cu condiția ca redevențele sau contribuțiile în cauză să se limiteze la sectorul cărnii și să fie direct impuse acestui sector;

(c) ajutoare la o rată de până la 100 % din costurile de eliminare și distrugere a animalelor moarte, atunci când există obligația efectuării testelor EST pe animalele moarte în cauză sau în cazul unui focar de boală a animalelor la care se face referire la punctul (371) din prezentele orientări.

(386) Ajutoarele trebuie să fie condiționate de existența unui program coerent de monitorizare care asigură eliminarea fără riscuri a tuturor animalelor moarte din statul membru în cauză.

(387) Ajutorul trebuie să fie furnizat în natură și nu trebuie să implice plăți directe către beneficiari cu excepția cazului în care crescătorul șeptelului care este beneficiarul ajutorului acționează, de asemenea, în calitate de prestator de servicii.

(388) Pentru a facilita administrarea ajutorului, ajutorul poate fi plătit operatorilor economici sau organismelor care:

(a) își desfășoară activitatea în aval față de întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul creșterii animalelor; și

(b) furnizează servicii legate de eliminarea și distrugerea animalelor moarte.

(389) În ceea ce privește animalele moarte și deșeurile provenite de la abatoare, Comisia își va menține politica de a nu autoriza ajutoarele pentru animale moarte acordate operatorilor economici care își desfășoară activitatea în domeniul prelucrării și al comercializării produselor agricole, nici ajutoarele pentru acoperirea costurilor aferente eliminării deșeurilor provenite de la abatoare. Ajutoarele de stat pentru investițiile efectuate în legătură cu eliminarea deșeurilor provenite de la abatoare se examinează în temeiul normelor relevante care se aplică ajutoarelor pentru investiții.

1.2.1.5. Ajutoarele destinate compensării pagubelor provocate de animale protejate

(390) Pagubele provocate echipamentelor, infrastructurii, animalelor și plantelor de animale protejate constituie o problemă din ce în ce mai mare. Succesul politicii de conservare a Uniunii depinde în parte de gestionarea eficace a conflictelor dintre animalele protejate și fermieri. Prin urmare, respectându-se principiului proporționalității, Comisia va declara ajutoarele pentru compensarea pagubelor provocate de animale protejate ca fiind compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări și condițiile prezentate în continuare.

(391) Prezenta secțiune se aplică întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul producției agricole primare.

(392) O contraprestație minimă este solicitată din partea beneficiarilor în vederea reducerii riscului de denaturare a concurenței și pentru a oferi un stimul pentru reducerea la minimum a riscurilor. Această contribuție trebuie să ia forma unor măsuri de prevenire rezonabile, cum ar fi garduri de siguranță, dacă este posibil, câini de pază a animalelor, care sunt proporționale cu riscul ca animale protejate să producă pagube în zona în cauză. În cazul în care nu sunt posibile măsuri de prevenire rezonabile, ar trebui ca statul membru în cauză să demonstreze imposibilitatea adoptării vreunei măsuri de prevenire pentru ca ajutorul să fie considerat compatibil.

(393) O legătură causală directă între pagubele suferite și comportamentul animalului protejat trebuie să fie stabilită de către statul membru.

- (394) Ajutoarele trebuie să fie plătite direct întreprinderii în cauză sau unui grup sau unei organizații de producători al cărei membru este întreprinderea respectivă. În cazul în care ajutoarele se plătesc unui grup și unei organizații de producători, cuantumul acestora nu trebuie să depășească cuantumul ajutorului pentru care este eligibilă întreprinderea respectivă.
- (395) Schema de ajutoare trebuie stabilită în termen de trei ani de la data producerii evenimentului care a produs pagube. Ajutoarele trebuie să se plătească în termen de patru ani de la data respectivă.

Costuri eligibile

- (396) Costurile eligibile sunt costurile pagubelor suferite ca o consecință directă a unui eveniment care a provocat pagubele, astfel cum au fost evaluate fie de către o autoritate publică, de un expert independent recunoscut de autoritatea competentă sau de către o firmă de asigurări.
- (397) Daunele pot include următoarele:
- daune pentru animale ucise sau plante distruse: costurile eligibile se bazează pe valoarea de piață a animalului ucis sau a plantelor distruse de către animalele protejate;
  - costuri indirecte: costurile care rezultă din tratamentul veterinar al animalelor rănite și costurile forței de muncă legate de căutarea animalelor dispărute;
  - pagubele materiale suferite de următoarele active: mașini și echipamente agricole, construcții ale exploatației și stocuri; Calcularea pagubelor materiale trebuie să se bazeze pe costurile de reparare sau pe valoarea economică a bunului afectat înainte de evenimentul care a provocat pagubele; Acesta nu trebuie să depășească costul reparației sau diminuarea în valoarea echitabilă de piață cauzate de evenimentul care a provocat pagubele, adică diferența dintre valoarea bunurilor respective imediat înainte și imediat după eveniment.
- (398) Această sumă trebuie să fie redusă cu orice costuri care nu sunt suportate ca urmare a evenimentului care a provocat pagubele și care, altfel, ar fi fost suportate de către beneficiar.
- (399) Pagubele trebuie să se calculeze la nivelul fiecărui beneficiar.
- (400) Investițiile care au legătură cu măsuri de prevenire a pagubelor provocate de animale protejate pot beneficia de sprijin în temeiul condițiilor prevăzute în partea II secțiunea 1.1.1.1 din prezentele orientări privind ajutoarele pentru investiții în exploatații agricole.

Intensitatea ajutoarelor

- (401) Se pot acorda compensații de până la 100 % din costurile eligibile.
- (402) Compensarea pentru costurile indirecte trebuie să fie proporțională cu costurile directe și nu trebuie să depășească 80 % din totalul costurilor eligibile indirecte.
- (403) Ajutoarele și orice altă plată primită în scopul compensării pagubelor, inclusiv plățile furnizate în cadrul altor măsuri naționale sau ale Uniunii ori în cadrul polițelor de asigurare aferente pagubelor pentru care se acordă ajutor, trebuie limitată la 100 % din costurile eligibile directe și 80 % din costurile eligibile indirecte.

1.2.1.6. Ajutoarele pentru plata primelor de asigurare

- (404) În multe situații, asigurarea reprezintă un instrument extrem de util pentru o bună gestionare a riscurilor și a crizelor. Prin urmare, și având în vedere posibilitățile financiare deseori reduse ale fermierilor, Comisia adoptă o poziție favorabilă cu privire la ajutoarele de stat pentru plata primelor de asigurare atunci când asigurarea vizează producția agricolă primară.
- (405) Comisia consideră că ajutoarele pentru plata primelor de asigurare sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (406) Prezenta secțiune se aplică întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul producției agricole primare.
- (407) Ajutoarele nu trebuie să constituie o piedică în calea funcționării pieței interne a serviciilor de asigurare. În special, ajutoarele nu trebuie să se limiteze la asigurările oferite de o singură societate de asigurare sau de un singur grup de societăți ori să fie acordate numai cu condiția încheierii contractului de asigurare cu o societate stabilită în statul membru în cauză.
- (408) Sistemele de reasigurare vor fi examinate de la caz la caz.

Costuri eligibile

- (409) Costurile eligibile sunt costurile aferente primelor de asigurare împotriva pagubelor provocate de calamități naturale sau de evenimente extraordinare, de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unei calamități naturale, de boli ale animalelor și de organisme dăunătoare plantelor, de eliminarea și de distrugerea animalelor moarte și a pagubelor provocate de animale protejate, astfel cum sunt specificate în secțiunile 1.2.1.1, 1.2.1.2, 1.2.1.3, 1.2.1.4 și 1.2.1.5, precum și de alte fenomene meteorologice nefavorabile și/sau împotriva pagubelor provocate de incidente de mediu.
- (410) Asigurarea poate compensa numai costul aferent despăgubirilor pentru pagubele prevăzute la punctul (409) de mai sus și poate să nu impună cerințe sau mențiuni privind tipul sau cantitatea producției viitoare.
- (411) În ceea ce privește ajutoarele pentru primele de asigurare împotriva pierderilor cauzate de incidente de mediu, trebuie îndeplinite următoarele condiții suplimentare: producerea unui incident de mediu trebuie să fie recunoscută ca atare în mod oficial de autoritatea competentă a statului membru în cauză. După caz, statele membre pot stabili criterii în avans, pe baza cărora respectiva recunoaștere formală se consideră acordată. Indicii menționați la punctele (360) și (361) pot fi folosiți pentru a calcula producția agricolă anuală a beneficiarului și amploarea prejudiciului.

Intensitatea ajutoarelor

- (412) Intensitatea brută a ajutoarelor nu trebuie să depășească 65 % din costul primei de asigurare, cu excepția ajutoarelor pentru eliminarea și distrugerea animalelor moarte, în cazul cărora intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 100 % din costul primei de asigurare în ceea ce privește primele de asigurare pentru eliminarea animalelor moarte și 75 % din costul primei de asigurare în ceea ce privește primele de asigurare pentru distrugerea animalelor moarte respective.
- (413) Statele membre pot limita cuantumul primei de asigurare eligibile pentru ajutor prin aplicarea unor plafoane corespunzătoare.

1.2.1.7. Ajutoarele pentru contribuții financiare la fonduri mutuale

- (414) Comisia consideră că ajutoarele pentru contribuții financiare la fonduri mutuale destinate plătirii de compensații fermierilor pentru pagubele provocate de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate calamităților naturale, de boli ale animalelor și de organisme dăunătoare plantelor, astfel cum sunt specificate în secțiunile 1.2.1.2 și 1.2.1.3, și/sau pentru pagubele provocate de incidente de mediu sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (415) Prezenta secțiune se aplică întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul producției agricole primare.
- (416) Fondul mutual în cauză trebuie:
- (a) să fie acreditat de autoritatea competentă în conformitate cu legislația națională;
  - (b) să urmeze o politică transparentă în ceea ce privește plățile vărsate în fond și sumele retrase din acesta;
  - (c) să prevadă norme clare privind atribuirea responsabilităților legate de eventualele datorii realizate.
- (417) Statele membre trebuie să definească normele privind constituirea și gestionarea fondurilor mutuale, în special normele privind acordarea plăților compensatorii, precum și pe cele privind administrarea și monitorizarea respectării normelor respective. Statele membre trebuie să se asigure că sistemul de alocare a fondurilor prevede penalizări în caz de neglijență din partea întreprinderii.

Costuri eligibile

- (418) Sunt eligibile costurile unor contribuții financiare la fonduri mutuale, prin care se acordă compensații fermierilor pentru pagubele provocate de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unei calamități naturale, de boli ale animalelor și infestări cu organisme dăunătoare plantelor specificate la punctele 1.2.1.2 și 1.2.1.3 și/sau pentru pagubele provocate de incidente de mediu. Contribuțiile financiare se pot acorda numai în raport cu sumele plătite întreprinderilor active în sectorul producției agricole primare de fondul mutual cu titlul de compensație financiară.

- (419) În ceea ce privește ajutoarele pentru contribuții financiare la fonduri mutuale destinate plătirii de compensații pentru pagubele provocate de incidente de mediu, se aplică următoarele condiții suplimentare: producerea unui incident de mediu trebuie să fie recunoscută ca atare în mod oficial de autoritatea competentă a statului membru în cauză. După caz, statele membre pot stabili criterii în avans, pe baza cărora recunoașterea formală se consideră acordată. Indicii menționați la punctele (360) și (361) pot fi folosiți pentru a calcula producția agricolă anuală a beneficiarului și amplexarea prejudiciului.

Intensitatea ajutoarelor

- (420) Intensitatea ajutoarelor trebuie limitată la 65 % din costurile eligibile.
- (421) Statele membre pot limita costurile care sunt eligibile pentru ajutor prin aplicarea:
- (a) unor plafoane pentru fiecare fond;
  - (b) unor plafoane corespunzătoare pentru fiecare membru al fondului/afiliat la fond.

1.2.2. Ajutoarele pentru închiderea capacității de producție

- (422) Prezenta secțiune se aplică întregului sector agricol⁽⁷⁵⁾.

1.2.2.1. Închiderea capacității din motive de sănătate a animalelor, de sănătate a plantelor sau de sănătate umană ori din motive de ordin sanitar, etic sau de mediu

- (423) Comisia consideră că ajutoarele pentru închiderea capacității sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (424) Închiderea capacității are la bază motive de sănătate a animalelor, de sănătate a plantelor sau de sănătate umană ori motive de ordin sanitar, etic sau de mediu, cum ar fi reducerea densităților globale ale efectivelor de animale.
- (425) Trebuie să existe o contraprestație suficientă din partea beneficiarului ajutorului. Contraprestația va consta într-o decizie definitivă și irevocabilă de a dezmembra sau de a închide definitiv capacitatea de producție în cauză. Acest fapt va implica fie închiderea completă a capacității de către întreprinderea în cauză, fie, în cazuri justificate în mod corespunzător, închiderea parțială a capacității. Trebuie obținute angajamente cu caracter juridic obligatoriu din partea beneficiarului cu privire la faptul că închiderea capacității de producție în cauză este definitivă și ireversibilă și că beneficiarul nu va începe să desfășoare aceeași activitate în altă parte. Angajamentele respective trebuie să fie, de asemenea, obligatorii pentru orice viitor cumpărător al terenului sau instalației în cauză.
- (426) Sunt eligibile pentru ajutor numai întreprinderile care au desfășurat în mod efectiv o activitate de producție și numai capacitățile de producție care au fost efectiv utilizate în mod constant în ultimii cinci ani înainte de închiderea capacității. În cazurile în care capacitatea de producție a fost deja închisă definitiv sau în care o astfel de închidere pare inevitabilă, nu există nicio contraprestație din partea beneficiarului și nu se pot acorda ajutoare.
- (427) Comisia își rezervă dreptul de a impune condiții suplimentare pentru autorizarea ajutorului.
- (428) Numai întreprinderile care îndeplinesc standardele Uniunii sunt eligibile pentru ajutor. Întreprinderile care nu îndeplinesc standardele Uniunii și care ar fi oricum obligate să înceteze producția sunt excluse.
- (429) Pentru a evita eroziunea și alte efecte negative asupra mediului, suprafețele agricole deschise scoase din producție trebuie, în principiu, să fie împădurite sau transformate în zone naturale în termen de doi ani, în așa fel încât să se evite efectele negative asupra mediului. În mod alternativ, suprafețele agricole deschise pot fi reutilizate după 20 de ani de la închiderea efectivă a capacității. Până atunci, suprafețele agricole respective trebuie păstrate în bune condiții agricole și de mediu, în conformitate cu titlul VI capitolul I din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 și cu normele relevante de aplicare. Închiderea instalațiilor care intră sub incidența Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului⁽⁷⁶⁾ trebuie să se efectueze în conformitate cu articolele 11 și 22 din directiva menționată, care prevede luarea măsurilor necesare pentru a se evita orice risc de poluare și pentru ca amplasamentul unde a funcționat instalația să fie readus într-o stare satisfăcătoare.

⁽⁷⁵⁾ A se vedea definiția sectorului agricol de la punctul (35) subpunctul 2 din prezentele orientări.

⁽⁷⁶⁾ Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) (JO L 334, 17.12.2010, p. 17).

(430) Ajutoarele acordate în cadrul unei scheme de ajutoare trebuie să fie accesibile tuturor întreprinderilor eligibile.

Costuri eligibile

(431) Ajutoarele acoperă compensarea pentru pierderea valorii activelor, măsurată ca fiind valoarea de vânzare actuală a activelor.

(432) În plus față de compensarea pentru pierderea valorii activelor, se poate acorda pentru închiderea capacității din motive de mediu un stimulent financiar care nu poate depăși 20 % din valoarea activelor.

(433) De asemenea, poate fi acordată compensare pentru costurile de distrugere a capacității de producție.

(434) Se pot plăti, de asemenea, ajutoare pentru compensarea costurilor sociale obligatorii care rezultă din punerea în aplicare a deciziei de închidere.

(435) Ajutoarele pentru împădurire și conversia terenurilor în zone naturale trebuie să se acorde în conformitate cu normele privind din partea II secțiunile 2.1.1 și 2.1.2 și cu normele privind investițiile neproductive din partea II secțiunea 1.1.1.1 din prezentele orientări.

Intensitatea ajutoarelor

(436) Valorile maxime ale ajutoarelor sunt după cum urmează:

(a) până la 100 % pentru compensarea pierderii valorii activelor, pentru compensarea costurilor aferente distrugerii capacității de producție și pentru compensarea costurilor sociale obligatorii care rezultă din punerea în aplicare a deciziei de închidere;

(b) până la 120 % pentru compensarea pierderii valorii activelor, în cazul în care închiderea se efectuează din motive de mediu.

1.2.2.2. Închiderea capacității din alte motive

(437) Comisia consideră că ajutoarele pentru închiderea capacității din alte motive decât cele prevăzute în secțiunea 1.2.2.1 sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

(438) Închiderea trebuie efectuată pentru restructurarea sectorului, pentru diversificare sau pentru pensionare anticipată.

(439) Condițiile prevăzute la punctele (425)-(429) trebuie îndeplinite.

(440) Nu se pot acorda ajutoare care ar interfera cu mecanismele organizărilor comune ale pieței de produse agricole. Schemele de ajutoare care se aplică sectoarelor care fac obiectul limitelor sau al cotelor de producție vor fi evaluate de la caz la caz.

(441) Ajutoarele trebuie să facă parte dintr-un program cu obiective definite și cu un calendar specific care are drept obiectiv restructurarea sectorului, diversificarea sau pensionarea anticipată.

(442) Pentru a se asigura un impact rapid asupra pieței, durata schemelor de ajutoare care au ca obiectiv închiderea capacității ar trebui limitată la cel mult șase luni pentru colectarea cererilor de participare și la o perioadă suplimentară de 12 luni pentru închiderea efectivă. Comisia nu va accepta scheme de ajutoare cu o durată de peste 3 ani, deoarece experiența arată că acestea pot avea ca efect amânarea schimbărilor necesare.

(443) Schema de ajutoare trebuie să fie accesibilă tuturor operatorilor economici din sectorul în cauză în aceleași condiții. Pentru a atinge un impact maxim, statul membru trebuie să utilizeze un sistem transparent de cereri de exprimare a interesului la care sunt invitați public să participe toate întreprinderile potențial interesate; în același timp, organizarea schemei de ajutoare ar trebui să fie gestionată astfel încât aceasta să nu necesite și să nu faciliteze acorduri sau practici anticoncurențiale concertate între întreprinderile în cauză.

Costuri eligibile și intensitatea ajutorului

(444) Sunt aplicabile dispozițiile privind costurile eligibile și intensitatea ajutorului prevăzute în partea II secțiunea 1.2.2.1 din prezentele orientări, cu excepția costurilor de la punctul (432).

1.3. Alte tipuri de ajutoare în sectorul agricol

1.3.1. Ajutoarele pentru sectorul creșterii animalelor

(445) Comisia adoptă o poziție favorabilă în ceea ce privește ajutoarele care contribuie la menținerea și îmbunătățirea calității genetice a șeptelului din Uniune. Prin urmare, Comisia consideră că ajutoarele pentru sectorul creșterii animalelor sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

(446) Prezenta secțiune se aplică IMM-urilor active în sectorul producției agricole. Comisia nu va autoriza ajutoare de stat pentru întreprinderi mari care vizează acoperirea costurilor care fac obiectul prezentei secțiuni.

(447) Ajutorul ar trebui să fie asigurat în natură și nu va implica plăți directe către beneficiari.

Costuri eligibile

(448) Ajutoarele acoperă întocmirea și ținerea registrelor genealogice, precum și testele efectuate de terți sau în numele terților pentru determinarea calității genetice sau a randamentului genetic al șeptelului, cu excepția controalelor efectuate de proprietarul șeptelului și a controalelor de rutină privind calitatea laptelui.

(449) Costurile eligibile includ:

(a) următoarele costuri administrative aferente întocmirii și ținerii registrelor genealogice prevăzute la punctul (448):

(i) colectarea și gestionarea datelor privind animalele, de exemplu originea unui animal, data nașterii, data inseminării, data decesului și cauza acestuia, precum și evaluarea de către un expert, actualizarea și prelucrarea datelor necesare pentru întocmirea și ținerea registrelor genealogice;

(ii) activitățile administrative care au legătură cu înregistrarea datelor relevante privind animalele în registrele genealogice;

(iii) actualizarea software-urilor pentru gestionarea datelor în registrele genealogice;

(iv) publicarea online a informațiilor cu privire la registrele genealogice și a datelor din registrele genealogice; sau

(v) alte costuri administrative conexe;

(b) următoarele costuri aferente testelor efectuate în scopul determinării calității genetice sau a randamentului genetic al șeptelului, prevăzute la punctul (448):

(i) costurile testelor sau ale controalelor;

(ii) costurile conexe colectării și evaluării datelor obținute din testele și controalele respective în ceea ce privește îmbunătățirea stării de sănătate a animalelor și a nivelului de protecție a mediului;

(iii) costurile conexe colectării și evaluării datelor obținute din testele și controalele respective care vizează evaluarea calității genetice a animalelor pentru punerea în aplicare a unor tehnici avansate de reproducere și pentru menținerea diversității genetice; sau

(iv) alte costuri conexe.

Intensitatea ajutoarelor

(450) Ajutoarele pot fi autorizate până la 100 % pentru finanțarea costurilor administrative aferente întocmirii și ținerii registrelor genealogice.

(451) Ajutoarele vor fi autorizate până la 70 % din costurile testelor efectuate de către terți sau în numele terților în scopul determinării calității genetice sau a randamentului genetic al șeptelului.

1.3.2. Ajutoarele pentru măsuri de promovare a produselor agricole

- (452) Comisia consideră că ajutoarele pentru promovarea produselor agricole sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (453) Prezenta secțiune se aplică întregului sector agricol⁽⁷⁷⁾. Beneficiarii ajutoarelor pentru organizarea de concursuri, târguri comerciale sau expoziții, prevăzute la punctul (464) litera (a), trebuie să fie numai IMM-uri.
- (454) Activitatea de promovare trebuie să fie proiectată fie să informeze publicul cu privire la caracteristicile produselor agricole, de exemplu prin organizarea de concursuri, prin participarea la târguri comerciale și la manifestări publice, prin popularizarea cunoștințelor științifice, sau prin publicații care să conțină informații factuale), fie să încurajeze operatorii economici sau consumatorii să cumpere produsul agricol respectiv prin campanii de promovare.
- (455) Campania de promovare trebuie să se axeze pe produse incluse în sisteme de calitate, astfel cum sunt definite la punctul (282) sau trebuie să aibă un caracter general și să fie în avantajul tuturor producătorilor tipului de produs în cauză.
- (456) Campania de promovare trebuie să respecte dispozițiile articolului 2 din Directiva 2000/13/CE⁽⁷⁸⁾ și, dacă este cazul, normele specifice privind etichetarea.
- (457) Statele membre trebuie să trimită mostre reprezentative ale materialelor de promovare atunci când notifică un ajutor sau o schemă de ajutoare pentru o campanie de promovare. În cazul în care acest material nu este disponibil la momentul notificării, ar trebui să se asume angajamentul de a-l furniza într-o etapă ulterioară și, în orice caz, înainte de lansarea campaniei de promovare.
- (458) Campaniile de promovare care depășesc pragul de notificare la care se face referire la punctul (37) litera (b) trebuie să fie notificate individual.
- (459) Măsurile de promovare pot fi furnizate de grupuri sau de alte organizații de producători, indiferent de dimensiunea acestora. În cazul în care măsura de promovare este pusă în aplicare de grupuri sau de alte organizații de producători, participarea nu trebuie să fie condiționată de calitatea de membru al grupurilor sau al organizațiilor respective și orice contribuție sub formă de comisioane de administrare percepute grupului sau organizației în cauză trebuie să se limiteze la costul furnizării măsurii de promovare.
- (460) Ajutoarele trebuie să se acorde:
- (a) în natură; sau
  - (b) pe baza rambursării costurilor reale suportate de beneficiar.
- (461) Prin derogare de la punctul (460), ajutoarele pentru campaniile de promovare trebuie să fie acordate doar în natură, sub formă de servicii subvenționate.
- (462) În cazul în care ajutoarele sunt acordate în natură, ajutorul nu trebuie să includă plăți directe către beneficiari, ci trebuie să fie plătit furnizorului acțiunilor de promovare.
- (463) Ajutoarele pentru premiile simbolice prevăzute la punctul (464) litera (a) punctul (v) se plătesc prestatorului măsurilor de promovare numai în cazul în care premiul a fost efectiv acordat și la prezentarea unei dovezi privind acordarea.

Costuri eligibile

- (464) Costurile eligibile în cazul ajutoarelor pentru promovarea produselor agricole în cadrul Uniunii sunt următoarele:
- (a) pentru organizarea și participarea la concursuri, târguri comerciale și expoziții, cu condiția ca ajutorul să fie accesibil tuturor celor eligibili în zona în cauză, pe baza unor condiții definite în mod obiectiv:
    - (i) taxele de participare;
    - (ii) costurile de călătorie și costurile pentru transportul animalelor;

⁽⁷⁷⁾ A se vedea definiția sectorului agricol de la punctul (35) subpunctul 2 din prezentele orientări.

⁽⁷⁸⁾ Directiva 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 martie 2000 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la etichetarea și prezentarea produselor alimentare, precum și la publicitatea acestora (JO L 109, 6.5.2000, p. 29).

- (iii) costurile aferente publicațiilor și site-urilor internet în care se anunță evenimentul;
  - (iv) închirierea spațiilor și a standurilor, precum și costurile aferente instalării și demontării acestora;
  - (v) premii simbolice, cu o valoare de până la 1 000 EUR pe premiu și pe câștigător al unui concurs;
- (b) costurile aferente publicațiilor tipărite și electronice, site-urilor internet precum și cele aferente spoturilor prezentate în media electronică, la radio sau televiziune menite să prezinte informații factuale cu privire la producătorii dintr-o anumită regiune sau cu privire la producătorii unui anumit produs, cu condiția ca informațiile să fie neutre și ca toți producătorii să aibă șanse egale de a apărea în publicație;
- (c) costurile de diseminare a cunoștințelor științifice și a informațiilor factive cu privire la
- (i) sistemele de calitate, astfel cum sunt menționate la punctul (282), deschise produselor agricole din alte state membre și din țări terțe;
  - (ii) produsele agricole generice, precum și la avantajele lor nutriționale și recomandările de utilizare a acestora;
- (d) costurile campaniilor de promovare orientate către consumatori organizate în mass-media sau în cadrul punctelor de vânzare cu amănuntul, precum și costurile tuturor materialelor promoționale care sunt distribuite în mod direct consumatorilor.

Trimitere la anumite întreprinderi, nume de marcă sau origine

- (465) Activitățile de promovare prevăzute la punctul (464) litera (c), campaniile de promovare menționate la punctul (464) litera (d) și în special activitățile de promovare care au un caracter general și de care beneficiază toți producătorii tipului de produs în cauză nu trebuie să menționeze vreo anumită întreprindere, marcă sau origine. Campaniile de promovare, prevăzute la punctul (464) litera (d), nu trebuie să vizeze produsele uneia sau ale mai multor întreprinderi anume.
- (466) Cu toate acestea, restricția privind trimiterea la origine nu se aplică activităților de promovare și campaniilor de promovare menționate la punctul (464) literele (c) și (d), axate pe produsele incluse în sistemele de calitate menționate la punctul (282), cu condiția îndeplinirii următoarelor condiții:
- (a) în cazul în care activitatea de promovare se axează pe denumiri recunoscute la nivelul Uniunii, aceasta poate face referire la originea produselor, cu condiția ca referirea să corespundă exact celei înregistrate de Uniune;
  - (b) în cazul în care activitatea vizează produse incluse în sisteme de calitate altele decât sistemele de denumiri recunoscute la nivelul Uniunii, originea produselor poate fi menționată, cu condiția să fie un element secundar al mesajului. Pentru a stabili dacă referirea la origine este un element secundar al mesajului, Comisia va lua în considerare dimensiunea globală a textului și/sau dimensiunea simbolului, inclusiv imaginile, precum și prezentarea generală care face referire la origine în raport cu textul și/sau simbolul care se referă la mesajul-cheie pentru vânzare, adică partea din mesajul de promovare care nu se axează pe originea produsului.

Intensitatea ajutoarelor

- (467) Intensitatea ajutorului pentru costurile eligibile prevăzute la punctul (464) literele (a)-(c) este de până la 100 % din costurile eligibile.
- (468) Intensitatea ajutorului pentru campaniile de promovare axate pe produse incluse în sisteme de calitate, prevăzute la punctul (464) litera (d) coroborat cu punctul (455), nu poate depăși 50 % din costurile eligibile ale campaniei. În cazul în care sectorul contribuie cu cel puțin 50 % din costuri, indiferent de forma contribuției, de exemplu taxe speciale, intensitatea ajutorului poate ajunge până la 100 %⁽⁷⁹⁾.
- (469) Intensitatea ajutorului pentru campaniile de promovare cu caracter general, prevăzute la punctul (464) litera (d) coroborat cu punctul (455), poate acoperi până la 100 % din costurile eligibile.

⁽⁷⁹⁾ Cauza T-139/09, Franța/Comisia, Rec., 2012.

Promovare în țările terțe

(470) Comisia examinează ajutoarele de stat pentru promovare în țări terțe și le declară compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care ajutoarele respectă condițiile prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 3/2008. Cu toate acestea, Comisia nu va declara compatibile ajutoarele de stat pentru promovare care:

(a) se acordă unor anumite întreprinderi sau mărci comerciale;

(b) riscă să pună în pericol vânzările de produse din alte state membre sau să denigreze aceste produse.

1.3.3. *Ajutoarele pentru regiunile ultraperiferice și insulele mici din Marea Egee*

(471) Comisia consideră că ajutoarele pentru regiunile ultraperiferice și insulele mici din Marea Egee sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

(472) Prezenta secțiune se aplică întregului sector agricol⁽⁸⁰⁾.

(473) În ceea ce privește regiunile ultraperiferice, în conformitate cu articolul 23 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 228/2013, articolele 107, 108 și 109 din tratat nu se aplică în ceea ce privește următoarele ajutoare acordate de statele membre în conformitate cu regulamentul menționat:

(a) măsurile în favoarea producțiilor agricole locale în temeiul capitolului IV din regulamentul menționat.

(b) ajutoarele acordate de Franța sectorului zahărului în temeiul articolului 23 alineatul (3) din regulamentul menționat;

(c) ajutoarele pentru programele fitosanitare în temeiul articolului 24 din regulamentul menționat; și

(d) ajutoarele acordate de Spania pentru producția de tutun în Insulele Canare în temeiul articolului 28 din regulamentul respectiv.

(474) Cu excepția acestor cazuri, normele privind ajutoarele de stat se aplică măsurilor care vizează regiunile ultraperiferice, cu următoarea particularitate: conform articolului 23 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 228/2013, Comisia poate autoriza în sectoarele de producție, de prelucrare și de comercializare a produselor agricole care se încadrează în domeniul de aplicare al anexei I la tratat, cărora li se aplică articolele 107, 108 și 109 din tratat, ajutoare de funcționare care au ca scop atenuarea restricțiilor specifice producției din regiunile ultraperiferice, legate de izolare, de insularitate și de caracterul ultraperiferic.

(475) În ceea ce privește insulele mici din Marea Egee, în conformitate cu articolul 17 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 229/2013, articolele 107, 108 și 109 din tratat nu se aplică plăților efectuate de către Grecia în temeiul capitolelor III și IV din respectivul regulament în conformitate cu regulamentul menționat.

(476) Cu excepția acestor cazuri, normele privind ajutoarele de stat se aplică măsurilor care vizează insulele mici din Marea Egee, cu următoarea particularitate: conform articolului 17 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 229/2013, Comisia poate autoriza în sectoarele producției, prelucrării și comercializării produselor agricole care se încadrează în domeniul de aplicare al anexei I la tratat, cărora li se aplică articolele 107, 108 și 109 din tratat, ajutoare de funcționare care au ca scop atenuarea constrângerilor specifice producției agricole din insulele mici din Marea Egee, legate de insularitatea acestora, suprafața redusă, relieful muntos, climă, dependența economică de un număr mic de produse și distanța acestora față de piețe.

⁽⁸⁰⁾ A se vedea definiția sectorului agricol de la punctul (35) subpunctul 2 din prezentele orientări.

Costuri eligibile

- (477) Costurile suplimentare de transport de produse agricole care au fost fabricate în regiunile ultraperiferice și în insulele mici din Marea Egee sunt eligibile pentru compensare dacă îndeplinesc următoarele condiții:
- (a) beneficiarii își au activitate de producție în regiunile ultraperiferice și în insulele mici din Marea Egee;
  - (b) ajutoarele sunt cuantificabile în mod obiectiv în avans, pe baza unei sume fixe sau per tonă/kilometru sau în orice altă unitate relevantă;
  - (c) costurile de transport suplimentare sunt calculate pe baza traseului produselor în interiorul frontierei naționale a statului membru în cauză, folosind mijloacele de transport care generează cele mai mici costuri pentru beneficiar, luând în considerare costurile externe de mediu;
  - (d) pentru regiunile ultraperiferice, costurile de transport suplimentare eligibile pot include costurile transportării produselor agricole de la locul de producție la locații în regiunile ultraperiferice în care acestea sunt ulterior prelucrate.
- (478) Comisia va examina propunerile de acordare de ajutoare de stat pentru costurile altele decât costurile de transport suplimentare menite să satisfacă nevoile regiunilor ultraperiferice și ale insulelor mici din Marea Egee, pe baza principiilor comune de evaluare și a dispozițiilor legale specifice aplicabile acestor regiuni și, ținând seama, dacă este cazul, de compatibilitatea măsurilor respective cu programele de dezvoltare rurală pentru regiunile în cauză și de efectele acestora asupra concurenței atât în regiunile în cauză, cât și în alte părți ale Uniunii.

1.3.4. Ajutoarele pentru consolidarea terenurilor agricole

- (479) Comisia consideră că ajutoarele pentru consolidarea terenurilor agricole sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

Costuri eligibile

- (480) În ceea ce privește consolidarea terenurilor, costurile eligibile trebuie să se limiteze la costurile juridice, la costurile administrative și la costurile aferente studiilor.

Intensitatea ajutoarelor

- (481) Intensitatea ajutoarelor trebuie să fie de până la 100 % din costurile reale suportate.

1.3.5. Ajutoarele pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate

- (482) Ajutoarele pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate din sectorul agricol vor fi evaluate în conformitate cu Liniile directoare comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate, astfel cum au fost modificate sau înlocuite⁽⁸¹⁾.
- (483) Cu toate acestea, în ceea ce privește ajutoarele pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul producției agricole primare, se aplică excepțiile prezentate în continuare.
- (a) Prin derogare de la punctul 79 din Orientările comunitare privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate, Comisia poate excepta ajutorul pentru IMM-uri de la obligația de notificare individuală, în cazul în care IMM-ul în cauză nu îndeplinește oricare dintre criteriile stabilite la punctul 10 din Liniile directoare comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate;

⁽⁸¹⁾ Pentru proiectul de linii directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate, vă rugăm să consultați următorul site internet: http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_state_aid_rescue_restructuring/index_en.html

- (b) principiul conform căruia ajutorul pentru salvare sau pentru restructurare ar trebui acordat o singură dată se aplică și în cazul sectorului producției agricole primare; Cu toate acestea, în locul perioadei de 10 ani prevăzute la secțiunea 3.3 din Orientările comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate, se aplică o perioadă de cinci ani.

1.3.6. *Ajutoarele pentru cercetare și dezvoltare în sectorul agricol*

- (484) Comisia consideră că ajutoarele pentru cercetare și dezvoltare în sectorul agricol sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (485) Prezenta secțiune se aplică întregului sector agricol⁽⁸²⁾.
- (486) Proiectul care beneficiază de ajutor trebuie să prezinte interes pentru toate întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul sau subsectorul agricol specific în cauză.
- (487) Înainte de data începerii proiectului care beneficiază de ajutor, trebuie publicate pe internet următoarele informații:
- (a) faptul că se efectuează proiectul care beneficiază de ajutor;
  - (b) obiectivele proiectului care beneficiază de ajutor;
  - (c) o dată aproximativă de publicare a rezultatelor preconizate ale proiectului care beneficiază de ajutor;
  - (d) locul publicării pe internet a rezultatelor preconizate ale proiectului care beneficiază de ajutor;
  - (e) mențiunea că rezultatele sunt puse în mod gratuit la dispoziția tuturor întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul sau subsectorul agricol specific în cauză.
- (488) Rezultatele proiectului care beneficiază de ajutor trebuie să fie puse la dispoziție pe internet fie începând cu data încheierii proiectului care beneficiază de ajutor, fie începând cu data la care sunt comunicate membrilor oricărei organizații orice informații privind rezultatele respective, în funcție de care dintre aceste acțiuni are loc mai întâi. Rezultatele trebuie să rămână disponibile pe internet pentru o perioadă de cel puțin 5 ani de la data încheierii proiectului care beneficiază de ajutor.
- (489) Ajutoarele trebuie să se acorde direct organismului de cercetare și de diseminare a cunoștințelor. Măsura nu trebuie să implice furnizarea de ajutor pe baza prețului produselor agricole întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul agricol.

Costuri eligibile

(490) Costurile eligibile includ următoarele:

- (a) costuri de personal privind cercetătorii, tehnicienii și alți membri ai personalului de sprijin în măsura în care sunt angajați în proiect;
- (b) costurile instrumentelor și ale echipamentelor, în măsura în care acestea sunt utilizate în cadrul proiectului și pe durata acestei utilizări. În cazul în care aceste instrumente și echipamente nu sunt folosite pe întreaga lor durată de viață în proiect, sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate;
- (c) costurile cu clădirile și terenurile, în măsura utilizării acestora în cadrul proiectului și pe durata perioadei acestei utilizări. În ceea ce privește clădirile, sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate. În cazul terenurilor, sunt eligibile costurile transferului comercial sau costurile de capital efectiv suportate;

⁽⁸²⁾ A se vedea definiția sectorului agricol de la punctul (35) subpunctul 2 din prezentele orientări.

- (d) costurile aferente cercetării contractuale, cunoștințelor și brevetelor cumpărate sau obținute cu licență din surse externe, în condiții de concurență deplină, precum și costurile aferente serviciilor de consultanță și serviciilor echivalente folosite exclusiv pentru proiect;
- (e) cheltuielile de regie suplimentare și alte costuri de exploatare, inclusiv costurile materialelor, consumabilelor și ale altor produse similare, suportate direct ca urmare a proiectului;

Intensitatea ajutoarelor

- (491) Intensitatea ajutoarelor trebuie să fie limitată la 100 % din costurile eligibile.
- (492) Ajutoarele pentru cercetare și dezvoltare în sectorul agricol care nu îndeplinesc condițiile de mai sus vor fi evaluate în conformitate cu Cadrul pentru ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare⁽⁸³⁾.

Capitolul 2. Ajutoarele pentru sectorul forestier care sunt cofinanțate de FEADR, sunt acordate ca finanțare națională suplimentară măsurilor cofinanțate respective sau sunt acordate ca simple ajutoare de stat

- (493) Sectorul forestier nu intră în domeniul de aplicare al articolul 42 din tratat și al anexei I la acesta. Articolele 107, 108 și 109 din tratat se aplică ajutorului acordat de statele membre în sectorul forestier. În pofida faptului că producția de plută naturală, brută concasată, granulată sau pulverizată, deșeurile de plută (rubrica 4501 din NC) și producția de castane (cod NC 0802 41 00) intră sub incidența anexei I din tratat, toate ajutoarele pentru activități forestiere privind acești arbori se poate încadra în domeniul de aplicare al prezentului capitol din prezentele orientări.
- (494) În conformitate cu obiectivul Uniunii, în conformitate cu considerentul 20, articolul 4 și articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, ajutoarele pentru utilizarea terenurilor într-un mod durabil și benefic pentru climă ar trebui să includă dezvoltarea zonelor împădurite și gestionarea durabilă a pădurilor. Aceste orientări au ca scop asigurarea coerenței cu Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 și cu măsurile sale de punere în aplicare și actele delegate și cu principiile generale care reglementează ajutorul de stat. Aceste principii afectează costurile eligibile și intensitățile ajutorului, în temeiul prezentelor orientări.
- (495) Dispozițiile capitolului 2 din prezentele orientări nu aduc atingere posibilității de a se acorda de ajutoare de stat pentru sectorul forestier în temeiul normelor Uniunii care sunt comune fie tuturor sectoarelor, fie comerțului și industriei, astfel cum se prevede la punctul (34) din prezentele orientări. Ajutoarele pentru investiții în economisirea de energie și energiile regenerabile sunt excluse din domeniul de aplicare al capitolului 2 din partea II a prezentelor orientări, un astfel de ajutor trebuind să fie acordat în conformitate cu Orientările privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020, dacă nu sunt exceptate de la obligația de notificare. Cu toate acestea, în conformitate cu articolul 5 alineatul (5) litera (c), articolul 21 alineatul (1) litera (e) și articolul 26 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, aceste orientări acoperă investițiile legate de utilizarea lemnului ca materie primă sau ca sursă de energie, care se limitează la toate operațiunile anterioare prelucrării industriale. Prezentele orientări nu se aplică industriilor forestiere.
- (496) În temeiul prezentului capitol, Comisia va declara ajutoarele de stat pentru sectorul forestier compatibile cu piața internă în temeiul articolul 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care ele respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări și cerințele specifice stabilite în secțiunile 2.1-2.9 de mai jos.

⁽⁸³⁾ JO C 198, 27.6.2014, p. 1.

- (497) Domeniul de aplicare al acestui capitol se referă la ajutoarele pentru sectorul forestier prevăzute la punctul (23) litera (b) din prezentele orientări.
- (498) Structura acționariatului și gestionarea pădurilor în întreaga Uniune sunt diverse. Articolele 22-26 și articolul 34 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 stabilesc restricții specifice în ceea ce privește potențialii beneficiari ai ajutorului pentru măsuri cofinanțate de FEADR în sectorul forestier. Pentru măsuri forestiere care fac parte dintr-un program de dezvoltare rurală, care beneficiază de sprijinul FEADR, restricțiile în ceea ce privește sfera beneficiarilor ajutorului prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 se aplică, cu excepția pădurilor tropicale sau subtropicale și a suprafețelor împădurite de pe teritoriul insulelor Azore, Madeira și Canare, al insulelor mici din Marea Egee, în sensul definiției din Regulamentul (UE) nr. 229/2013 și al celor de pe teritoriul departamentele franceze de peste mări, în partea II secțiunile 2.1.1-2.1.5 din prezentele orientări. Pentru a completa politica de dezvoltare rurală a UE, restricțiile în ceea ce privește beneficiarii potențiali nu se aplică măsurilor pentru sectorul forestier similare măsurilor de dezvoltare rurală care sunt finanțate exclusiv din resurse naționale și nici măsurilor specifice de ajutor menționate în partea II secțiunea 2.8 și 2.9 din prezentele orientări. Cu toate acestea, pentru investiții în tehnologii forestiere și în prelucrarea, mobilizarea și comercializarea produselor forestiere și înființarea de grupuri de producători, după cum se menționează în secțiunea 2.1.5 și, respectiv, secțiunea 2.7, limitările în ceea ce privește dimensiunea beneficiarilor eligibili ar trebui să se aplice întotdeauna în conformitate cu articolul 26 și articolul 27 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013.

2.1. Investițiile în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor

- (499) Comisia consideră că ajutoarele pentru investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (500) Prezenta secțiune vizează ajutoarele pentru împădurire și crearea de suprafețe împădurite, crearea de sisteme agrosilvice, prevenirea și refacerea pagubelor provocate pădurilor de incendii, de calamități naturale, de fenomene meteorologice nefavorabile, de evenimente catastrofale și de evenimente legate de schimbările climatice, de infestarea cu organisme dăunătoare, de izbucnirea unor boli, pentru investiții în ameliorarea rezilienței și a valorii ecologice, precum și a potențialului de atenuare a ecosistemelor forestiere, pentru investiții în tehnologii forestiere și în prelucrarea, în mobilizarea și în comercializarea produselor forestiere.
- (501) Strategia UE în domeniul biodiversității pentru 2020 din 3 mai 2011⁽⁸⁴⁾ încurajează stabilirea de planuri de gestionare a pădurilor pentru a asigura sustenabilitatea forestieră, în cazurile în care sunt disponibile fonduri ale Uniunii. Prin urmare, de fiecare dată când Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 o prevede pentru măsuri forestiere specifice care fac parte dintr-un program de dezvoltare rurală, în cazul exploatațiilor peste o anumită dimensiune, care urmează să fie stabilită de statele membre în cadrul programelor lor de dezvoltare rurală sau în alt mod, ajutoarele trebuie să fie condiționate de prezentarea de informații relevante dintr-un plan de gestionare a pădurilor sau dintr-un instrument echivalent în concordanță cu gestionarea durabilă a pădurilor, astfel cum a fost definită de Conferința ministerială din 1993 privind protecția pădurilor în Europa⁽⁸⁵⁾ („gestionarea durabilă a pădurilor”). Această cerință nu se aplică ajutoarelor pentru sectorul forestier în temeiul prezentelor orientări, care sunt finanțate exclusiv din bugetul național.

⁽⁸⁴⁾ A se vedea Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Asigurarea noastră de viață, capitalul nostru natural: o strategie a UE în domeniul biodiversității pentru 2020”, COM(2011) 244 final.

⁽⁸⁵⁾ A doua Conferință ministerială privind protecția pădurilor în Europa, 16-17 iunie 1993, Helsinki/Finlanda, „Rezoluția H1 – Orientări generale privind gestionarea durabilă a pădurilor în Europa”.

Costuri eligibile

- (502) Fondul de rulment nu ar trebui să fie considerat cost eligibil pentru investiții în sectorul forestier. Următoarele costuri eligibile comune pentru investiții sunt prevăzute la articolul 45 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013.
- (a) construcția, achiziția, inclusiv prin leasing, sau renovarea de bunuri imobile, terenurile achiziționate fiind eligibile numai într-un procent de până la 10 % din totalul costurilor eligibile aferente operațiunii în cauză. În cazuri excepționale și justificate corespunzător, această limită poate fi majorată peste procentajele pentru operațiunile privind conservarea mediului;
  - (b) achiziționarea sau cumpărarea prin leasing de mașini și echipamente, în limita valorii pe piață a activului;
  - (c) costurile generale legate de cheltuielile prevăzute la literele (a) și (b), cum ar fi onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind sustenabilitatea de mediu și sustenabilitatea economică, inclusiv studiile de fezabilitate; studiile de fezabilitate rămân cheltuieli eligibile chiar și în cazul în care, pe baza rezultatelor acestora, nu se efectuează cheltuieli în temeiul literelor (a) și (b);
  - (d) achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci;
  - (e) costurile elaborării planurilor de gestionare a pădurilor și echivalentul acestora;
  - (f) alte costuri conexe contractelor de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare, nu pot reprezenta costuri eligibile.
- (503) În plus, obiectivele și natura măsurilor pentru sectorul forestier prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, determină care dintre operațiuni, inclusiv intervenții punctuale, pot fi eligibile pentru ajutor. Pentru a se asigura consecvența cu Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, costurile eligibile pentru măsuri pentru sectorul forestier în conformitate cu prezentele orientări sunt în concordanță cu costurile eligibile pentru măsurile specifice relevante pentru sectorul forestier din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013.

2.1.1. Ajutoarele pentru împădurire și crearea de suprafețe împădurite

- (504) Comisia consideră că ajutoarele pentru împădurire și crearea de suprafețe împădurite sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări și condițiile prezentate în continuare.

Beneficiarii ajutorului

- (505) Ajutoarele pentru costurile de înființare și primele anuale se pot acorda deținătorilor publici și privați de terenuri și asociațiilor acestora.
- (506) Ajutoarele pentru împădurirea terenurilor aflate în proprietatea unor autorități publice sau pentru arbori cu creștere rapidă acoperă numai costurile de instalare. În cazul unor terenuri aflate în proprietatea statului, ajutoarele se pot acorda numai dacă organismul care gestionează terenul respectiv este un organism privat sau o municipalitate.

Costuri eligibile

- (507) Ajutoarele acoperă costurile de înființare a fondului forestier și a suprafețelor împădurite pe terenuri agricole și neagricole. În plus, se pot acorda ajutoare sub forma unei prime anuale pe hectar pentru a acoperi costurile aferente pierderii de venituri agricole și costurile de întreținere, inclusiv curățenia timpurie și cea târzie, pe o perioadă de maximum doisprezece ani.
- (508) Nu se pot acorda ajutoare pentru plantarea de arbori cu ciclu scurt de producție, de pomi de Crăciun sau de arbori cu creștere rapidă întrebuințați pentru producerea de energie. Speciile plantate trebuie să fie adaptate la condițiile climatice și de mediu ale zonei respective și respectă cerințele minime de mediu.

- (509) În contextul împăduririi și creării de suprafețe împădurite, se aplică următoarele cerințe minime în materie de mediu:
- (a) selectarea speciilor care urmează să fie plantate, precum și a zonelor și a metodelor care urmează să fie utilizate trebuie să evite împădurirea inadecvată a habitatelor sensibile, cum ar fi turbăriile și zonele umede, precum și efectele negative asupra zonelor cu valoare ecologică ridicată, inclusiv asupra suprafețelor agricole cu înaltă valoare naturală. În cadrul siturilor desemnate ca situri Natura 2000 în temeiul Directivei 92/43/CEE a Consiliului⁽⁸⁶⁾ și al Directivei 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁽⁸⁷⁾, trebuie să fie autorizată doar împădurirea compatibilă cu obiectivele de gestionare ale siturilor respective și aprobată de autoritatea statului membru însărcinată cu punerea în aplicare a rețelei Natura 2000;
  - (b) selectarea speciilor, a varietăților, a ecotipurilor și a originii arborilor trebuie să țină cont de necesitatea rezistenței la schimbările climatice, la calamitățile naturale și la condițiile pedologice și hidrologice ale zonei în cauză, precum și de caracterul potențial invaziv al speciilor în condițiile locale, astfel cum sunt definite de statele membre. Beneficiarul trebuie să aibă obligația de a proteja și de a îngriji pădurea cel puțin în perioada în care este plătită prima pentru acoperirea pierderilor de venituri agricole și a costurilor de întreținere. Această obligație trebuie să includă îngrijirea, rădarea arborilor sau pășunatul, după caz, în interesul dezvoltării viitoare a pădurii, păstrarea echilibrului cu vegetația erbacee și evitarea acumulării de subarboret care poate facilita propagarea incendiilor. În ceea ce privește speciile cu creștere rapidă, statele membre trebuie să definească termenele minime și maxime înainte de tăierea arborilor. Termenul minim nu trebuie să fie mai mic de 8 ani și termenul maxim nu trebuie să depășească 20 de ani;
  - (c) în cazul în care, din cauza condițiilor de mediu sau climatice dificile, inclusiv a degradării mediului, plantarea de specii lemnoase perene nu permite stabilirea unei acoperiri forestiere, astfel cum este definită în conformitate cu legislația națională aplicabilă, statul membru îi poate permite beneficiarului să creeze un alt strat de vegetație lemnoasă. Beneficiarul trebuie să asigure același nivel de îngrijire și de protecție ca și cel aplicabil pădurilor;
  - (d) în cazul operațiunilor de împădurire care duc la crearea de păduri a căror dimensiune depășește un anumit prag, care urmează să fie definit de statele membre, operațiunea trebuie să constea fie:
    - (i) în plantarea exclusivă a unor specii adaptate din punct de vedere ecologic și/sau a unor specii rezistente la schimbările climatice din zona biogeografică în cauză, care nu au fost considerate, în cursul evaluării impactului, ca fiind susceptibile de a amenința biodiversitatea și serviciile ecosistemice sau de a avea un impact negativ asupra sănătății umane; sau
    - (ii) într-un amestec de specii de arbori care include fie cel puțin 10 procente din suprafață plantate cu arbori cu frunza lată, fie cel puțin trei specii sau varietăți de arbori, dintre care cea mai puțin abundentă să reprezinte cel puțin 10 % din suprafață.
- (510) În zonele în care împădurirea este îngreunată de condiții pedoclimatice dificile, se pot acorda ajutoare pentru plantarea altor specii lemnoase perene, precum arbuști sau tufișuri adaptate la condițiile locale.
- (511) Notificarea către Comisie ar trebui să conțină o descriere amănunțită care să demonstreze respectarea condițiilor prevăzute la punctul (509) de mai sus și justificări, în cazul în care se aplică vreo derogare.

Intensitatea ajutoarelor

(512) Se pot acorda ajutoare până la 100 % din costurile eligibile.

2.1.2. Ajutoarele pentru înființarea de sisteme agrosilvice

(513) Comisia consideră că ajutoarele pentru înființarea de sisteme agrosilvice sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

⁽⁸⁶⁾ Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (JO L 206, 22.7.1992, p. 7) (Directiva „Habitat”)

⁽⁸⁷⁾ Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice (JO L 20, 26.1.2010, p. 7) (Directiva „Păsări”)

- (514) Ajutoarele pot fi acordate pentru înființarea de sisteme de utilizare a terenurilor care asociază silvicultura și agricultura pe aceleași suprafețe, astfel cum sunt definite la punctul (35) subpunctul 65 din prezentele orientări.

Beneficiarii ajutorului

- (515) Ajutoarele pot fi acordate deținătorilor privați de păduri, municipalităților și asociațiilor acestora.

Costuri eligibile

- (516) Ajutoarele acoperă costurile de înființare, putând fi acordată o primă anuală pe hectar pentru a acoperi costurile de întreținere pentru o perioadă de maximum cinci ani.
- (517) Statele membre trebuie să stabilească numărul minim și numărul maxim de arbori pe hectar, ținând seama de condițiile pedoclimatice și de mediu locale, de speciile forestiere și de necesitatea de a se asigura utilizarea durabilă a terenurilor în scopuri agricole.

Intensitatea ajutoarelor

- (518) Ajutoarele pot ajunge până la 80 % din cuantumul costurilor de investiție eligibile pentru înființarea de sisteme agrosilvice și până la 100 % din prima anuală.

2.1.3. *Ajutoarele pentru prevenirea și repararea pagubelor provocate pădurilor de incendii forestiere, de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unei calamități naturale, de alte fenomene meteorologice nefavorabile, de infestări ale plantelor cu organisme dăunătoare și de evenimente catastrofale*

- (519) Comisia consideră prevenirea și repararea pagubelor provocate pădurilor de incendii forestiere, de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unei calamități naturale, de alte fenomene meteorologice nefavorabile, de infestări ale plantelor cu organisme dăunătoare și de evenimente catastrofale ca fiind compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (b) din tratat sau, după caz, în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat, în cazul în care se respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

Beneficiarii ajutorului

- (520) Se pot acorda ajutoare deținătorilor privați și publici de păduri și altor organisme private și publice și asociațiilor acestora.

Costuri eligibile

- (521) Ajutoarele acoperă costurile aferente:

- (a) construirii de infrastructuri de protecție; în cazul infrastructurilor de protecție împotriva incendiilor, ajutoarele pot acoperi, de asemenea, contribuția la costurile de întreținere; nu se pot acorda ajutoare pentru activități legate de agricultură desfășurate în zone care fac obiectul unor angajamente de agromediu;
- (b) activităților de mică amploare de prevenire a incendiilor sau a altor pericole naturale, desfășurate la nivel local, inclusiv utilizarea pășunatului animalelor;
- (c) instalării și îmbunătățirii instalațiilor de monitorizare a incendiilor, a invaziilor de dăunători și a bolilor care afectează pădurile, precum și a echipamentelor de comunicații;
- (d) refacerii potențialului forestier afectat de incendii, de calamități naturale, de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate calamităților naturale, de alte fenomene meteorologice nefavorabile, infestări ale plantelor cu organisme dăunătoare, de evenimente catastrofale și de evenimente legate de schimbările climatice.

- (522) În cazul refacerii potențialului forestier prevăzut la punctul (521) litera (d), ajutoarele trebuie să facă obiectul recunoașterii oficiale de către autoritățile publice competente ale statului membru în cauză a faptului că s-a produs evenimentul menționat anterior și că fie evenimentul respectiv, fie măsurile adoptate în conformitate cu Directiva 2000/29/CE în scopul combaterii, al eradicării sau al prevenirii răspândirii unui organism dăunător, au cauzat distrugerea a cel puțin 20 % din potențialul forestier relevant.

- (523) În cazul ajutoarelor pentru prevenirea pagubelor provocate pădurilor de infestări cu organisme dăunătoare, riscul de apariție al infestării cu organisme dăunătoare trebuie să fie dovedit pe baza unor probe științifice și să fie recunoscut de o organizație științifică publică. În cazul în care este relevant, în notificare trebuie să se furnizeze lista organismelor dăunătoare care ar putea infesta plantele.
- (524) Operațiunile eligibile trebuie să fie coerente cu planul de protecție a pădurilor stabilit de statele membre. În cazul exploatațiilor care depășesc anumite dimensiuni, care urmează să fie stabilite de statele membre în programul de dezvoltare rurală, în cazul în care măsura este cofinanțată de FEADR, ajutoarele trebuie condiționate de prezentarea informațiilor relevante dintr-un plan de gestionare a pădurilor sau dintr-un instrument echivalent în concordanță cu gestionarea durabilă a pădurilor, astfel cum a fost definită de Conferința ministerială din 1993 privind protecția pădurilor în Europa, cu obiective detaliate în materie de prevenire.
- (525) Sunt eligibile pentru ajutoare destinate prevenirii incendiilor numai zonele forestiere care sunt clasificate ca prezentând un risc de incendiu mediu spre ridicat, în conformitate cu planul de protecție a pădurilor elaborat de statele membre.
- (526) Nu se acordă ajutoare pentru pierderea de venit cauzată de incendii, de calamități naturale, de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate calamităților naturale, de alte fenomene meteorologice nefavorabile, infestări ale plantelor cu organisme dăunătoare, de evenimente catastrofale și de evenimente legate de schimbările climatice.

Intensitatea ajutoarelor

- (527) Se pot acorda ajutoare până la 100 % din costurile eligibile.
- (528) Ajutoarele acordate pentru costurile eligibile, astfel cum sunt menționate la punctul (521) litera (d) și orice altă plată primită de către beneficiar, inclusiv plățile furnizate în cadrul altor măsuri naționale sau ale Uniunii ori în cadrul polițelor de asigurare pentru aceleași costuri eligibile, se limitează la 100 % din costurile eligibile.

2.1.4. *Ajutoarele pentru investiții care îmbunătățesc reziliența și valoarea de mediu a ecosistemelor forestiere*

- (529) Comisia consideră că ajutoarele pentru investiții care îmbunătățesc reziliența și valoarea de mediu a ecosistemelor forestiere sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

Beneficiarii ajutorului

- (530) Se pot acorda ajutoare persoanelor fizice, deținătorilor privați și publici de păduri și altor organisme de drept privat și altor organisme publice și asociațiilor acestora.

Costuri eligibile

- (531) Investițiile ar trebui să vizeze îndeplinirea angajamentelor în scopul protecției mediului, pentru furnizarea de servicii ecosistemice și/sau pentru îmbunătățirea utilității publice a pădurilor sau a suprafețelor împădurite din zona în cauză sau ameliorarea potențialului ecosistemelor de atenuare a schimbărilor climatice, fără a exclude beneficiile economice pe termen lung.

Intensitatea ajutoarelor

- (532) Se pot acorda ajutoare până la 100 % din costurile eligibile.

2.1.5. *Ajutoarele pentru investiții în tehnologii forestiere și în prelucrarea, mobilizarea și comercializarea de produse forestiere*

- (533) Comisia consideră că ajutoarele pentru investiții menite să sporească potențialul forestier sau care au legătură cu activități de prelucrare, mobilizare și comercializare care conferă valoare adăugată produselor forestiere sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări și condițiile prezentate în continuare.

- (534) Statele membre trebuie să solicite respectarea unor standarde minime în materie de eficiență energetică a investițiilor sprijinite în materie de infrastructură pentru energia din surse regenerabile, care consumă sau produc energie, în cazul în care există astfel de standarde la nivel național sau internațional.
- (535) Investițiile în instalații a căror destinație principală este producerea de energie electrică din biomasă nu sunt eligibile pentru ajutor, cu excepția cazului în care se utilizează un procentaj minim de energie termică, care urmează să fie stabilit de statele membre.
- (536) Ajutoarele acordate proiectelor în domeniul bioenergiei sunt limitate la bioenergia care îndeplinește criteriile de durabilitate aplicabile stabilite în legislația Uniunii, inclusiv articolul 17 alineatele (2)-(6) din Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului.

Beneficiarii ajutorului

- (537) Se pot acorda ajutoare deținătorilor privați de păduri, municipalităților și asociațiilor acestora și IMM-urilor. În cazul teritoriilor insulelor Azore, Madeira și Canare, al insulelor mici din Marea Egee în sensul Regulamentului (CEE) nr. 2019/93 și al departamentelor franceze de peste mări, se pot acorda ajutoare și întreprinderilor care nu sunt IMM-uri.

Costuri eligibile

- (538) Se pot acorda ajutoare pentru investiții menite să sporească potențialul forestier sau care au legătură cu activități de prelucrare, mobilizare și comercializare care conferă valoare adăugată produselor forestiere.
- (539) Investițiile care au legătură cu îmbunătățirea valorii economice a pădurilor trebuie să fie justificate în ceea ce privește îmbunătățirile preconizate pentru pădurile din cadrul uneia sau a mai multor exploatații și pot include investiții în echipamente și practici de recoltare favorabile solului și cu un consum redus de resurse.
- (540) Investițiile legate de utilizarea lemnului ca materie primă sau ca sursă de energie trebuie să se limiteze la toate operațiunile anterioare prelucrării industriale.

Intensitatea ajutoarelor

- (541) Intensitatea ajutoarelor nu trebuie să depășească:

- (a) 75 % din cuantumul costurilor eligibile în regiunile ultraperiferice;
- (b) 75 % din cuantumul costurilor eligibile în insulele mici din Marea Egee;
- (c) 50 % din cuantumul costurilor eligibile în regiunile mai puțin dezvoltate și în toate regiunile al căror PIB pe cap de locuitor în perioada 1 ianuarie 2007-31 decembrie 2013 a fost mai mic de 75 % din PIB-ul mediu al UE-25 în perioada de referință, dar al căror PIB pe cap de locuitor este de peste 75 % din PIB-ul mediu al UE-27;
- (d) 40 % din cuantumul costurilor eligibile în alte regiuni.

2.1.6. Ajutoarele pentru investiții în infrastructură care au legătură cu dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea sectorului forestier

- (542) Comisia consideră că ajutoarele pentru investiții în infrastructură care au legătură cu dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea sectorului forestier sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

Costuri eligibile

- (543) Ajutoarele acoperă investițiile tangibile și intangibile referitoare la infrastructura care are legătură cu dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea pădurilor, inclusiv accesul la terenurile forestiere, consolidarea și ameliorarea terenurilor, aprovizionarea cu energie și apă și economisirea acestora.

Intensitatea ajutoarelor

- (544) În cazul investițiilor neproductive care vizează exclusiv îmbunătățirea valorii de mediu a pădurilor și al investițiilor pentru drumuri forestiere care sunt deschise publicului în mod gratuit și care servesc aspectele multifuncționale ale pădurii, intensitatea ajutorului se limitează la 100 % din costurile eligibile.

(545) În cazul investițiilor care îmbunătățesc potențialul economic pe termen scurt sau pe termen lung al pădurilor, intensitatea ajutorului trebuie limitată la:

- (a) 75 % din cuantumul costurilor eligibile în regiunile ultraperiferice;
- (b) 75 % din cuantumul costurilor eligibile în insulele mici din Marea Egee;
- (c) 50 % din cuantumul costurilor eligibile în regiunile mai puțin dezvoltate și în toate regiunile al căror PIB pe cap de locuitor în perioada 1 ianuarie 2007-31 decembrie 2013 a fost mai mic de 75 % din PIB-ul mediu al UE-25 în perioada de referință, dar al căror PIB pe cap de locuitor este de peste 75 % din PIB-ul mediu al UE-27;
- (d) 40 % din cuantumul costurilor eligibile în alte regiuni.

2.2. Ajutoarele pentru dezavantaje legate de zonele forestiere Natura 2000

(546) Comisia consideră ajutoarele de stat pentru dezavantaje legate de zonele forestiere Natura 2000 ca fiind compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

Beneficiarii ajutorului

(547) Se pot acorda ajutoare deținătorilor privați de păduri și asociațiilor de deținători privați de păduri.

Costuri eligibile

(548) Ajutoarele din cadrul acestei măsuri trebuie să se acorde anual pe hectar de pădure, în scopul compensării beneficiarilor pentru costurile suplimentare suportate și pentru pierderile de venit generate de dezavantajele din zonele în cauză, legate de punerea în aplicare a Directivei „Habitat” și a Directivei „Păsări”.

(549) Următoarele zone pot fi eligibile pentru ajutor:

- (a) zonele forestiere Natura 2000 desemnate în temeiul Directivei „Habitat” și al Directivei „Păsări”;
- (b) alte suprafețe delimitate de protecție a naturii în care există restricții de mediu aplicabile activităților forestiere, care contribuie la punerea în aplicare a articolului 10 din Directiva „Habitat”; cu condiția ca, în cazul în care măsura este cofinanțată de FEADR ca măsură de dezvoltare rurală, aceste zone nu depășesc, pe program de dezvoltare rurală, 5 % din zonele Natura 2000 desemnate incluse în domeniul de aplicare teritorială al acestuia; în cazul măsurilor de ajutor finanțate exclusiv din fonduri naționale, nu se aplică ultima restricție teritorială menționată.

Cuantumul ajutorului

(550) Ajutoarele trebuie să se limiteze la următoarele cuanțumuri maxime: maximum 500 EUR pe hectar și pe an în perioada inițială care nu depășește cinci ani și maximum 200 EUR pe hectar și pe an în perioada ulterioară. Aceste cuanțumuri maxime pot fi majorate în cazuri justificate în mod corespunzător, ținând seama de circumstanțe specifice care trebuie justificate în cadrul programelor de dezvoltare rurală sau în alt mod, în cazul în care măsura este finanțată exclusiv din fonduri naționale.

2.3. Ajutoarele pentru servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor

(551) Comisia consideră că ajutoarele pentru servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

(552) În cadrul acestei măsuri, ajutoarele trebuie să se acorde per hectar de pădure. În cazul exploatațiilor forestiere care depășesc un anumit prag, care urmează să fie stabilit de statele membre în cadrul programelor lor de dezvoltare rurală, ajutoarele trebuie să fie condiționate de prezentarea informațiilor relevante dintr-un plan de gestionare a pădurilor sau dintr-un instrument echivalent în concordanță cu gestionarea durabilă a pădurilor, astfel cum a fost definită de Conferința ministerială din 1993 privind protecția pădurilor în Europa.

- (553) Ajutoarele acoperă angajamentele voluntare care depășesc cerințele obligatorii relevante prevăzute de legea națională a pădurilor sau de alte acte legislative naționale relevante. În cazul unei măsuri de dezvoltare rurală cofinanțată de FEADR, cerința obligatorie relevantă ar trebui identificată și descrisă clar în cadrul programului de dezvoltare rurală. În cazul măsurilor de ajutor finanțate exclusiv din fonduri naționale, cerința obligatorie relevantă ar trebui identificată și descrisă clar în notificarea către Comisie a ajutorului de stat.
- (554) Angajamentele trebuie să fie luate pentru o perioadă cuprinsă între cinci și șapte ani. Cu toate acestea, dacă este necesar și justificat în mod corespunzător, statele membre pot stabili o perioadă de timp mai lungă pentru anumite tipuri de angajamente. În cazul unei măsuri de dezvoltare rurală cofinanțată de FEADR, aceasta ar trebui precizată în cadrul programului de dezvoltare rurală. În cazul măsurilor de ajutor finanțate exclusiv din fonduri naționale, acestea ar trebui identificate în notificarea ajutorului de stat.
- (555) Dacă este cazul, ar trebui să se respecte normele privind plățile pe suprafață prevăzute la articolul 47 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 și dispozițiile relevante ale actului delegat al acestuia.

Beneficiarii ajutorului

- (556) Se pot acorda ajutoare deținătorilor publici și privați de păduri și altor organisme de drept privat și altor organisme publice și asociațiilor acestora. În cazul pădurilor aflate în proprietatea statului, se pot acorda ajutoare numai dacă organismul care gestionează pădurea respectivă este un organism privat sau o municipalitate.
- (557) Entitățile publice și private sunt eligibile pentru ajutor acordat în scopul conservării și al promovării resurselor genetice forestiere pentru operațiuni care nu fac în alt mod obiectul prezentei secțiuni.

Costuri eligibile și modalități ale ajutorului

- (558) Ajutoarele compensează integral sau parțial beneficiarii pentru costurile suplimentare și pierderile de venit care rezultă din angajamentele asumate. Dacă este necesar, acestea pot acoperi, de asemenea, costurile de tranzacție până la un nivel de 20 % din prima de ajutor plătită pentru angajamentele de silvomediu.
- (559) În cazuri justificate în mod corespunzător, pentru operațiuni de conservare a mediului se pot acorda ajutoare ca plată forfetară sau ca plată unică pe unitate, calculată pe baza costurilor suplimentare suportate și a pierderilor de venit, pentru angajamentele de a renunța la utilizarea comercială a arborilor și a pădurilor.
- (560) Se pot acorda ajutoare în scopul conservării și al promovării resurselor genetice forestiere pentru operațiuni care nu fac obiectul dispozițiilor de la punctele de mai sus din prezenta secțiune.
- (561) Operațiunile de conservare a resurselor genetice în sectorul forestier trebuie să includă următoarele:
- acțiuni de promovare a conservării, a caracterizării, a colectării și a utilizării, *in situ* și *ex situ*, a resurselor genetice în sectorul forestier, inclusiv inventarele online ale resurselor genetice conservate în prezent *in situ*, inclusiv conservarea în cadrul exploatației forestiere, precum și colectări *ex situ* și baze de date;
  - acțiuni concertate: acțiuni de promovare a schimburilor de informații între organizațiile competente din statele membre în vederea conservării, caracterizării, colectării și utilizării resurselor genetice în silvicultura Uniunii;
  - acțiuni adiacente: acțiuni de informare, de diseminare și de consiliere care implică participarea organizațiilor neguvernamentale și a altor părți interesate relevante, cursuri de formare și pregătirea de rapoarte tehnice.

Cuquantumul ajutorului

- (562) Ajutoarele, cu excepția ajutoarelor pentru operațiunile de conservare a resurselor genetice, astfel cum se menționează la punctul (560), trebuie să fie limitate la maximum 200 EUR pe hectar și pe an. Acest cuantum poate fi majorat în cazuri justificate în mod corespunzător, ținând seama de circumstanțe specifice care trebuie justificate în cadrul programelor de dezvoltare rurală sau în alt mod în notificarea către Comisie.
- (563) Pentru conservarea resurselor genetice forestiere, cuquantumul ajutorului trebuie să fie limitat la 100 % din costurile eligibile.

2.4. Ajutoarele pentru acțiuni de transfer de cunoștințe și de informare în sectorul forestier

- (564) Comisia consideră că ajutoarele pentru acțiuni de transfer de cunoștințe și de informare în sectorul forestier sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (565) Ajutoarele pentru transfer de cunoștințe și acțiuni de informare destinate persoanelor care își desfășoară activitatea în sectorul forestier ar trebui să respecte condițiile aplicabile prevăzute în secțiunea 1.1.10.1 din partea II, cu excepția condițiilor de la punctul (294), cuantumul maxim al ajutorului menționat la punctul (298) și posibilitatea de a efectua plata ajutorului direct către beneficiar, menționată la punctul (296).
- (566) Ajutoarele pot să acopere schimburile pe termen scurt în materie de gestionare a pădurilor și vizitele forestiere.
- (567) Durata și conținutul schemelor de schimb pe termen scurt în materie de gestionare a pădurilor și de vizite forestiere trebuie să fie definite, în cazul măsurii cofinanțate prin FEADR în cadrul programului de dezvoltare rurală, precum și în cazul unei scheme finanțate la nivel național, în notificarea adresată Comisiei. Aceste programe și vizite trebuie să se axeze, în special, pe metode și/sau tehnologii forestiere durabile, pe dezvoltarea de noi oportunități de afaceri și de noi tehnologii, precum și pe îmbunătățirea rezistenței pădurilor.

2.5. Ajutoarele pentru servicii de consiliere în sectorul forestier

- (568) Comisia consideră că ajutoarele pentru servicii de consiliere în sectorul forestier sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (569) Ajutoarele pentru servicii de consiliere în sectorul forestier pentru deținătorii de păduri trebuie acordate în conformitate cu condițiile aplicabile relevante stabilite în partea II secțiunea 1.1.10.2 din prezentele orientări, precum și cu dispozițiile specifice suplimentare referitoare la sectorul forestier care sunt prezentate în continuare.

Costuri eligibile

- (570) Se vor acorda ajutoare pentru a-i sprijini pe deținătorii de păduri să beneficieze de servicii de consiliere în vederea ameliorării atât a performanțelor economice și de mediu ale exploatațiilor, ale întreprinderii și/sau ale investițiilor lor, cât și a capacității acestora de a genera beneficii pentru mediu și de a fi reziliente.
- (571) Serviciile de consiliere destinate deținătorilor de păduri trebuie să acopere cel puțin obligațiile relevante prevăzute în Directiva „Habitat”, în Directiva „Păsări” și în Directiva-cadru privind apa. Aceste servicii de consiliere pot viza, de asemenea, aspecte legate de performanțele economice și de mediu ale exploatației forestiere.

2.6. Ajutoarele pentru cooperare în sectorul forestier

- (572) Comisia consideră că ajutoarele pentru cooperare în sectorul forestier sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (573) Ajutoarele pentru cooperare care implică cel puțin două entități în sectorul forestier sau în sectoarele agricol și forestier trebuie să fie acordate în conformitate cu condițiile prevăzute în partea II secțiunea 1.1.11.
- (574) În sectorul forestier se aplică dispozițiile suplimentare prezentate în continuare.

Costuri eligibile și intensități ale ajutorului

- (575) Fără a aduce atingere costurilor menționate în partea II secțiunea 1.1.11 din prezentele orientări, ajutoarele pentru cooperare în sectorul forestier se pot referi, de asemenea, la elaborarea de planuri de gestionare a pădurilor sau a unui document echivalent.
- (576) Costuri directe menționate la punctul (321) litera (d) și costuri directe aferente unor proiecte specifice legate de implementarea unui plan de gestionare a pădurilor sau un echivalent trebuie limitate la costurile eligibile și intensitățile maxime de ajutor pentru investiții în sectorul forestier, astfel cum se specifică în secțiunea 2.1 din partea II din prezentele orientări privind ajutoarele pentru investiții.
- (577) Ajutoarele pentru cooperare în sectorul forestier pot viza, de asemenea, cooperarea orizontală și verticală între actorii din cadrul lanțurilor de aprovizionare în ceea ce privește producția durabilă de biomasă pentru producerea de energie și procese industriale în conformitate cu partea II capitolul 3.10 din prezentele orientări.

2.7. Ajutoarele la înființare destinate grupurilor și organizațiilor de producători din sectorul forestier

- (578) Comisia consideră că ajutoarele la înființare destinate grupurilor și organizațiilor de producători din sectorul forestier sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (579) Pot fi eligibile pentru ajutor numai grupurile sau organizațiile de producători care au fost recunoscute în mod oficial de autoritatea competentă a statului membru în cauză, pe baza prezentării unui plan de afaceri. Ajutoarele trebuie să se acorde cu condiția respectării de către statele membre a obligației de a verifica faptul că obiectivele planului de afaceri au fost îndeplinite într-o perioadă de cinci ani de la data recunoașterii grupului sau a organizației de producători.
- (580) Acordurile, deciziile și practicile concertate încheiate în cadrul grupului sau al organizației de producători trebuie să respecte dispozițiile relevante ale dreptului concurenței, în special dispozițiile articolelor 101 și 102 din tratat.
- (581) Nu trebuie să se acorde ajutoare:
- (a) organizațiilor, entităților sau organismelor de producători, cum ar fi societățile sau cooperativele, care au ca obiectiv gestionarea uneia sau mai multor exploatații forestiere și care, în consecință, sunt, de fapt, producători individuali;
  - (b) altor asociații forestiere care desfășoară activități, cum ar fi sprijinul reciproc și servicii de gestionare a pădurilor, în cadrul exploatației membrilor, fără a fi implicate în adaptarea în comun a ofertei la piață.

Beneficiarii ajutorului

- (582) Sprijinul este limitat la grupurile și organizațiile care sunt IMM-uri. Comisia nu va autoriza ajutoare de stat pentru întreprinderi mari care vizează costurile care fac obiectul prezentei secțiuni.
- (583) Ca alternativă la acordarea de ajutoare grupurilor sau organizațiilor de producători, ajutoare de până la același quantum total se pot acorda în mod direct producătorilor pentru a compensa contribuțiile acestora la costurile aferente asigurării funcționării grupurilor sau organizațiilor în timpul primilor cinci ani de la formarea grupului.

Costuri eligibile

- (584) Costurile eligibile includ costurile aferente închirierii unor spații corespunzătoare, achiziționarea de echipamente de birou, inclusiv hardware și software, costurile cu personalul administrativ, cheltuielile generale și taxele juridice și administrative. În cazul în care sunt achiziționate spații, costurile eligibile pentru spații trebuie să se limiteze la costurile de închiriere la prețul pieței.
- (585) Ajutoarele trebuie să se plătească ca ajutoare forfetare în tranșe anuale în primii cinci ani de la data la care grupul sau organizația de producători a fost oficial recunoscut(ă) de autoritatea competentă pe baza planului său de afaceri.
- (586) Statele membre trebuie să plătească ultima rată numai după ce au verificat dacă planul de afaceri a fost implementat corect.

Intensitatea ajutoarelor

- (587) Intensitatea ajutoarelor trebuie să fie limitată la 100 % din costurile eligibile.
- (588) Cuantumul total al ajutorului trebuie să se limiteze la 500 000 EUR. Ajutoarele trebuie să fie degresive.

2.8. Alte ajutoare pentru sectorul forestier cu obiective în materie de ecologie, protecție și recreere

- (589) În concordanță cu politica pe care a instituit-o în perioada 1 ianuarie 2007-31 decembrie 2013, pentru a contribui la menținerea și la îmbunătățirea pădurilor și pentru a promova funcțiile ecologice, de protecție și de recreere ale acestora, Comisia va considera că măsurile de ajutor de stat având ca obiectiv principal menținerea, îmbunătățirea sau refacerea funcțiilor ecologice, de protecție și de recreere ale pădurilor, biodiversitatea și sănătatea ecosistemului forestier sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat, în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții.
- (590) Statele membre ar trebui să demonstreze că măsurile contribuie în mod direct la menținerea sau la refacerea funcțiilor ecologice, de protecție și de recreere ale pădurilor, la biodiversitatea și la sănătatea ecosistemului forestier.
- (591) Niciun ajutor nu poate fi acordat, în temeiul prezentei secțiuni pentru industriile forestiere sau pentru operațiunile viabile din punct de vedere comercial de extracție a lemnului, transport al lemnului sau pentru operațiuni de prelucrare a lemnului sau a altor resurse forestiere sau în produse sau pentru producerea de energie. Nu se pot acorda ajutoare pentru tăierile al căror scop principal este extracția viabilă din punct de vedere comercial a lemnului sau pentru reîmpădurire, în cazul în care arborii tăiați sunt înlocuiți cu unii echivalenți.

Intensitatea ajutoarelor

- (592) Ajutoarele acordate pentru toate măsurile descrise în prezenta secțiune pot ajunge până la 100 % din costurile eligibile.

Beneficiarii ajutorului

- (593) Ajutoarele pot fi acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul forestier.

2.8.1. Ajutoarele pentru măsuri forestiere și intervenții specifice al căror obiectiv principal este să contribuie la menținerea sau la refacerea ecosistemului forestier și a biodiversității sau a peisajului tradițional

- (594) Comisia va considera ajutoarele de plantare și de rărire, elagaj, tăiere a arborilor și a altor forme de vegetație din pădurile existente, îndepărtarea arborilor căzuți și costurile de planificare a acestor măsuri ca fiind compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care ajutoarele sunt în conformitate cu principiile comune de evaluare și cu dispozițiile comune aplicabile secțiunii 2.8 din partea II a prezentelor orientări și în cazul în care obiectivul principal al unor astfel de măsuri este să contribuie la menținerea sau la refacerea ecosistemului forestier și a biodiversității sau a peisajului tradițional.

2.8.2. Ajutoarele pentru menținerea și îmbunătățirea calității solului în păduri și pentru asigurarea unei creșteri echilibrate și sănătoase a arborilor în sectorul forestier

- (595) Comisia consideră că ajutoarele pentru menținerea și îmbunătățirea calității solului în păduri și pentru asigurarea unei creșteri echilibrate și sănătoase a arborilor în sectorul forestier sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, dispozițiile comune aplicabile părții II secțiunea 2.8 din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

(596) Se pot acorda ajutoare pentru menținerea și îmbunătățirea calității solului în păduri și pentru asigurarea unei creșteri echilibrate și sănătoase a arborilor.

(597) Printre măsuri se pot număra îmbunătățirea solului prin fertilizare și alte tratamente pentru menținerea echilibrului său natural, reducerea densității vegetale excesive și asigurarea unei retenții suficiente a apei și un drenaj corespunzător. Statele membre ar trebui să demonstreze că măsurile nu reduc biodiversitatea, nu duc la percolarea nutrienților sau nu afectează în mod negativ ecosistemele naturale ale apelor sau zonele de protecție a apelor.

(598) Ajutoarele pot acoperi costurile de planificare aferente măsurilor respective.

2.8.3. *Refacerea și întreținerea căilor naturale, ale elementelor și caracteristicilor peisajelor și ale habitatelor naturale ale animalelor în sectorul forestier*

(599) Comisia consideră că ajutoarele pentru refacerea și întreținerea căilor naturale, ale elementelor și caracteristicilor peisajelor și ale habitatelor naturale ale animalelor în sectorul forestier sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, dispozițiile comune aplicabile părții II secțiunea 2.8 din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

(600) Se pot acorda ajutoare pentru refacerea și menținerea căilor naturale, ale elementelor și caracteristicilor peisajelor și ale habitatelor naturale ale animalelor, inclusiv costurile de planificare.

(601) Măsurile care vizează punerea în aplicare a Directivei „Habitat” și a Directivei „Păsări” sunt excluse din acest tip de ajutoare, întrucât acestea ar trebui puse în practică în conformitate cu condițiile prevăzute în partea II secțiunea 2.2 din prezentele orientări.

2.8.4. *Ajutoare pentru întreținerea drumurilor pentru prevenirea incendiilor forestiere*

(602) Comisia consideră că ajutoarele pentru întreținerea drumurilor pentru prevenirea incendiilor forestiere sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, dispozițiile comune aplicabile părții II secțiunea 2.8 din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

(603) Ajutoarele pentru întreținerea drumurilor ar trebui să vizeze prevenirea incendiilor forestiere. Legătura dintre obiectivul ajutorului și întreținerea drumurilor ar trebui să fie demonstrată în notificarea adresată Comisiei.

2.8.5. *Ajutoarele destinate reparării pagubelor provocate în păduri de animale reglementate prin lege*

(604) Comisia consideră că ajutoarele destinate reparării pagubelor provocate în păduri de animale reglementate prin lege sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, dispozițiile comune aplicabile părții II secțiunea 2.8 din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

(605) Pentru sectorul forestier, animale reglementate prin lege acoperă protecția animalelor definite la punctul (35) subpunctul 28 și speciile care fac obiectul legislației naționale specifice, în cazul în care există un interes demonstrat pentru menținerea populației speciilor.

(606) Este necesară o contraprestație minimă din partea beneficiarilor în vederea reducerii riscului de denaturare a concurenței și pentru a oferi un stimulent pentru reducerea la minimum a riscurilor. Respectiva contribuție trebuie să ia forma unor măsuri de prevenire rezonabile, cum ar fi garduri de siguranță, dacă este posibil, care sunt proporționale cu riscul ca animalele reglementate să producă pagube în zona forestieră în cauză. În cazul în care nu sunt posibile măsuri de prevenire rezonabile, ar trebui ca statul membru să demonstreze în notificarea către Comisie imposibilitatea adoptării vreunei măsuri de prevenire pentru ca ajutorul să fie considerat compatibil.

(607) O legătură causală directă între pagubele suferite și comportamentul animalelor trebuie să fie stabilită.

(608) Schemele de ajutoare legate de un anumit eveniment care a provocat pagube trebuie instituite în termen de trei ani de la producerea evenimentului care a provocat pagube. Ajutoarele trebuie să se plătească în termen de patru ani de la data respectivă.

(609) Pagubele trebuie să se calculeze la nivelul fiecărui beneficiar.

Costuri eligibile

- (610) Costurile eligibile sunt costurile pagubelor suferite ca o consecință directă a unui eveniment care a provocat pagubele, astfel cum au fost evaluate fie de către o autoritate publică, de un expert independent recunoscut de autoritatea competentă sau de către o firmă de asigurări.
- (611) Pagubele pot include următoarele:
- (a) deteriorarea arborilor vii. Se pot acorda ajutoare în vederea compensării pierderii stocului și a costurilor de reîmpădurire în limita valorii de piață a stocului distrus de animale reglementate. În calcularea valorii de piață a pierderii de creștere, se ia în considerare creșterea potențială a stocului distrus până la atingerea vârstei normale de tăiere a arborilor;
  - (b) alte costuri suportate de beneficiar din cauza evenimentului care a provocat pagubele, cum ar fi măsurile de tratare, inclusiv pregătirea solului pentru replantare și produsele, aparatul și materialele necesare pentru astfel de operațiuni;
  - (c) pagubele materiale suferite de următoarele active: echipamente, mașini și clădiri forestiere. Calcularea pagubelor materiale trebuie să se bazeze pe costurile de reparare sau pe valoarea economică a bunului afectat înainte de evenimentul care a provocat pagubele. Această valoare nu trebuie să depășească costul reparației sau scăderea valorii echitabile de piață provocate de eveniment, adică diferența dintre valoarea bunului respectiv imediat înainte și imediat după producerea evenimentului care a provocat pagubele.
- (612) Această sumă trebuie să fie redusă cu orice costuri care nu sunt suportate ca urmare a evenimentului care a provocat pagubele și care, altfel, ar fi fost suportate de către beneficiar.
- (613) Măsurile preventive împotriva pagubelor provocate de animalele în păduri pot fi sprijinite în temeiul secțiunii 2.1.4 din partea II a prezentelor orientări, ca acțiuni de protejare a habitatelor și legate de biodiversitate.
- (614) Ajutoarele pentru refacerea pagubelor provocate pădurilor de animale reglementate de dreptul național pot fi acordate în cazul în care condițiile prevăzute la punctul 2.1.3 sunt respectate.

Intensitatea ajutoarelor

- (615) Compensarea este permisă până la 100 % din costurile eligibile.
- (616) Ajutoarele și oricare alte plăți primite în scopul compensării pagubelor, inclusiv plățile efectuate în cadrul măsurilor naționale sau ale Uniunii sau în cadrul polițelor de asigurare, se limitează la 100 % din costurile eligibile.

2.8.6. Ajutoarele pentru crearea de planuri de gestionare a pădurilor

- (617) Comisia consideră că ajutoarele pentru planurile de gestionare a pădurilor sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, dispozițiile comune aplicabile părții II secțiunea 2.8 din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (618) Deoarece politica de dezvoltare rurală 2014-2020 prevede că planurile de gestionare a pădurilor sau instrumentele echivalente reprezintă o condiție preliminară de eligibilitate pentru ajutoare în cadrul mai multor măsuri, cu scopul de a consolida realizările obiectivelor de dezvoltare rurală, Comisia menține politica sa actuală, în cadrul căreia ajutoarele se pot acorda pentru elaborarea de planuri de gestionare a pădurilor.
- (619) Ajutoarele trebuie să îndeplinească condițiile ajutoarelor pentru servicii de consiliere în sectorul forestier, astfel cum sunt stabilite în partea II punctele (288), (289), (299) și (303)-(306).

2.9. Ajutoarele din sectorul forestier alinate la măsurile de ajutor din sectorul agricol

- (620) În trecut, Comisia a stabilit politica sa în cadrul căreia, pentru anumite măsuri de ajutor cu un efect de denaturare mai puțin important, normele sunt comune în sectorul agricol și în cel forestier.

- (621) Ca urmare a tendinței de a alinia politicile agricole și forestiere în care ajutorul este considerat a fi mai puțin denaturant, Comisia va considera că ajutoarele pentru cercetare și dezvoltare în sectorul forestier și ajutoarele pentru consolidarea terenurilor forestiere sunt compatibile cu piața internă în cazul în care condițiile specifice din aceste secțiuni sunt îndeplinite.
- (622) Intensitatea ajutoarelor trebuie să fie limitată la 100 % din costurile eligibile.
- 2.9.1. *Ajutoare pentru cercetare și dezvoltare în sectorul forestier*
- (623) Comisia consideră că ajutoarele pentru cercetare și dezvoltare în sectorul forestier sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări, condițiile menționate în secțiunea 2.9 și condițiile prezentate în continuare.
- (624) Proiectul care beneficiază de ajutor ar trebui să prezinte interes pentru toate întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul sau subsectorul forestier specific în cauză.
- (625) Înainte de data începerii proiectului care beneficiază de ajutor, trebuie publicate pe internet următoarele informații:
- (a) faptul că urmează să se desfășoare proiectul care beneficiază de ajutor;
  - (b) obiectivele proiectului care beneficiază de ajutor;
  - (c) o dată aproximativă de publicare a rezultatelor preconizate ale proiectului care beneficiază de ajutor;
  - (d) locul publicării pe internet a rezultatelor preconizate ale proiectului care beneficiază de ajutor;
  - (e) mențiunea că rezultatele proiectului care beneficiază de ajutor sunt puse în mod gratuit la dispoziția tuturor întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul sau subsectorul forestier în cauză.
- (626) Rezultatele proiectului care beneficiază de ajutor trebuie să fie puse la dispoziție pe internet fie începând cu data încheierii proiectului care beneficiază de ajutor, fie începând cu data la care sunt comunicate membrilor oricărei organizații orice informații privind rezultatele respective, în funcție de care dintre aceste acțiuni are loc mai întâi. Rezultatele rămân disponibile pe internet pentru o perioadă de cel puțin cinci ani de la data încheierii proiectului care beneficiază de ajutor
- (627) Ajutoarele ar trebui acordate direct organismului de cercetare și de diseminare a cunoștințelor și nu ar trebui să implice furnizarea de ajutor pe baza prețului produselor forestiere întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul forestier.

Costuri eligibile

- (628) Ajutoarele trebuie limitate la următoarele costuri eligibile:
- (a) costuri de personal privind cercetătorii, tehnicienii și alți membri ai personalului de sprijin în măsura în care sunt angajați în proiect;
  - (b) costurile instrumentelor și ale echipamentelor, în măsura în care acestea sunt utilizate în cadrul proiectului și pe durata acestei utilizări. În cazul în care aceste instrumente și echipamente nu sunt folosite pe întreaga lor durată de viață în proiect, sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate;
  - (c) costurile cu clădirile și terenurile, în măsura utilizării acestora în cadrul proiectului și pe durata perioadei acestei utilizări. În ceea ce privește clădirile, sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate. În cazul terenurilor, sunt eligibile costurile transferului comercial sau costurile de capital efectiv suportate;
  - (d) costurile aferente cercetării contractuale, cunoștințelor și brevetelor cumpărate sau obținute cu licență din surse externe, în condiții de concurență deplină, precum și costurile aferente serviciilor de consultanță și serviciilor echivalente folosite exclusiv pentru proiect;
  - (e) cheltuielile de regie suplimentare și alte costuri de exploatare, inclusiv costurile materialelor, consumabilelor și ale altor produse similare, suportate direct ca urmare a proiectului.

2.9.2. Ajutoare pentru consolidarea terenurilor forestiere

(629) Comisia consideră că ajutoarele pentru consolidarea terenurilor forestiere sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare din prezentele orientări, condițiile menționate în secțiunea 2.9 și condițiile prezentate în continuare.

Costuri eligibile

(630) În ceea ce privește consolidarea terenurilor, costurile eligibile trebuie să se limiteze la costurile juridice suportate în mod real, la costurile administrative și la costurile aferente studiilor.

Capitolul 3. Ajutoare în zonele rurale care sunt cofinanțate de FEADR sau acordate ca finanțare națională suplimentară pentru măsurile cofinanțate respective

Dispoziții comune aplicabile părții II capitolul 3 din prezentele orientări

(631) Ajutoarele acordate în temeiul părții II capitolul 3 din prezentele orientări ar trebui să îndeplinească următoarele condiții: ajutoarele trebuie să se acorde în cadrul unui program de dezvoltare rurală în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 și în conformitate cu acesta, fie ca ajutoare cofinanțate de FEADR, fie ca finanțare națională suplimentară unor astfel de ajutoare.

(632) Dispozițiile capitolului 3 nu aduc atingere posibilității de a se acorda ajutoare de stat pentru zonele rurale în temeiul normelor Uniunii care sunt comune fie tuturor sectoarelor, fie comerțului și industriei.

(633) În ceea ce privește investițiile în temeiul părții II capitolul 3 secțiunile 3.1, 3.2, 3.6 și 3.10 din prezentele orientări, ajutoarele trebuie să respecte următoarele dispoziții comune, astfel cum sunt prevăzute la punctele (634)-(639).

(634) Investițiile în economisirea de energie și producerea de energie din surse regenerabile sunt excluse din domeniul de aplicare al părții II capitolul 3 din prezentele orientări. Aceste ajutoare trebuie să fie conforme cu orientările privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și pentru energie 2014-2020, cu excepția cazului în care sunt scutite de obligația de notificare.

Costuri eligibile pentru investiții care fac obiectul părții II capitolul 3 din prezentele orientări

(635) Costurile eligibile în cazul măsurilor de ajutor pentru investiții care fac obiectul secțiunii II capitolul 3 din prezentele orientări trebuie să se limiteze la următoarele costuri:

(a) construirea, achiziționarea, inclusiv prin leasing, sau îmbunătățirea unor bunuri imobile, terenurile achiziționate fiind eligibile numai într-un procent de până la 10% din totalul costurilor eligibile aferente operațiunii în cauză; Cu toate acestea, în cazuri excepționale și justificate corespunzător, se poate stabili un procentaj mai ridicat pentru operațiunile privind conservarea mediului;

(b) achiziționarea sau cumpărarea prin leasing de mașini și echipamente, în limita valorii pe piață a activului;

(c) costurile generale legate de cheltuielile prevăzute la punctul (635) literele (a) și (b), cum ar fi onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind sustenabilitatea de mediu și sustenabilitatea economică, inclusiv studiile de fezabilitate; studiile de fezabilitate rămân cheltuieli eligibile chiar și în cazul în care, pe baza rezultatelor acestora, nu se suportă cheltuielile prevăzute la punctul (635) literele (a) și (b);

(d) investiții în următoarele active intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor și mărci.

(636) Costurile, altele decât cele prevăzute la punctul (635), aferente contractelor de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare, nu sunt considerate costuri eligibile.

(637) Fondul de rulment nu reprezintă cost eligibil în conformitate cu partea II capitolul 3.

Intensitatea ajutorului pentru măsuri de investiții care fac obiectul părții II capitolul 3 din prezentele orientări

(638) Intensitatea ajutoarelor nu trebuie să depășească:

- (a) în regiunile mai puțin dezvoltate:
  - (i) 50 % din cuantumul costurilor eligibile pentru investiții în regiuni al căror PIB pe cap de locuitor este sub 45 % din media UE-27;
  - (ii) 35 % din cuantumul costurilor eligibile pentru investiții în regiuni al căror PIB pe cap de locuitor este cuprins între 45 % și 60 % din media UE-27;
  - (iii) 25 % din cuantumul costurilor eligibile pentru investiții în regiuni al căror PIB pe cap de locuitor este mai mare de 60 % din media UE-27;
- (b) în regiunile ultraperiferice: intensitățile maxime ale ajutoarelor prevăzute la litera (a) pot fi majorate fie cu până la 20 de puncte procentuale în regiunile ultraperiferice al căror PIB pe cap de locuitor este mai mic sau egal cu 75 % din media UE-27, fie cu până la 10 puncte procentuale în alte regiuni ultraperiferice;
- (c) în zonele „c”:
  - (i) 15 % din cuantumul costurilor eligibile pentru investiții în zone slab populate și în regiuni NUTS 3 sau în părți din regiuni NUTS 3 care au o graniță teritorială comună cu o țară care nu aparține SEE sau Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS);
  - (ii) 10 % din cuantumul costurilor eligibile pentru investiții în zone „c” care nu sunt predefinite;
  - (iii) în fostele zone „a”, intensitățile ajutoarelor pot fi majorate cu până la 5 puncte procentuale în perioada 1 iulie 2014-31decembrie 2017;
  - (iv) în cazul în care o zonă „c” se învecinează cu o zonă „a”, intensitatea maximă a ajutoarelor permisă în zonele NUTS 3 sau în părți din zonele NUTS 3 care fac parte din respectiva zonă „c” care se învecinează cu zona „a” poate fi majorată după caz, astfel încât diferența în ceea ce privește intensitatea ajutorului între ambele zone să nu depășească 15 puncte procentuale;
- (d) cu excepția ajutoarelor acordate pentru proiecte mari de investiții, intensitățile maxime ale ajutoarelor prevăzute la literele (a)-(c) de mai sus pot fi majorate cu până la 10 puncte procentuale în cazul întreprinderilor mijlocii și cu până la 20 de puncte procentuale pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici;
- (e) în toate celelalte zone: 10 % din cuantumul costurilor eligibile pentru investiții în cazul întreprinderilor mijlocii și 20 % din cuantumul costurilor eligibile pentru investiții în cazul microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici;
- (f) intensitatea maximă a ajutorului pentru proiecte mari de investiții trebuie să fie redusă la cuantumul ajustat al ajutorului definit la punctul (35) din prezentele orientări.

(639) Ajutoarele individuale pentru investiții acordate în cadrul unei scheme notificate fac în continuare obiectul obligației de notificare în temeiul articolului 108 alineatul (3) din tratat, în cazul în care ajutoarele din toate sursele depășesc pragul de notificare, astfel cum se precizează la punctul (37) litera (c).

3.1. Ajutoarele pentru investiții care vizează prelucrarea de produse agricole în produse neagricole și producția de bumbac sau pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole

(640) Comisia consideră că ajutoarele pentru investiții care vizează prelucrarea de produse agricole în produse neagricole și producția de bumbac sau pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, dispozițiile comune aplicabile părții II capitolul 3 din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

(641) În cadrul acestei măsuri, ajutoarele acoperă investiții în active corporale și necorporale.

(642) Prezenta secțiune se aplică ajutoarelor pentru:

- (a) prelucrarea produselor agricole, în cazul în care rezultatul procesului de producție este un produs neagricol;
- (b) producția de bumbac, inclusiv activității de egrenare;
- (c) investiții în activități neagricole de care beneficiază fermierii, sau membrii unei gospodării agricole care își diversifică activitatea prin practicarea unor activități neagricole, precum și microîntreprinderile, întreprinderile mici și persoanele fizice din zonele rurale.

3.2. Ajutoarele pentru servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

(643) Comisia consideră că ajutoarele pentru servicii de bază⁽⁸⁸⁾ și reînnoirea satelor în zonele rurale sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) literele (c) și (d) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, dispozițiile comune aplicabile părții II capitolul 3 din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

(644) Ajutoarele din cadrul acestei măsuri acoperă:

- (a) elaborarea și actualizarea planurilor de dezvoltare a municipalităților și a satelor în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea, precum și ale planurilor de protecție și de gestionare legate de zonele Natura 2000 și de alte zone cu înaltă valoare naturală;
- (b) investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea tuturor tipurilor de infrastructură la scară mică, astfel cum sunt definite la punctul (35) subpunctul 48 exclusiv investițiile în domeniul energiei din surse regenerabile, al economisirii energiei și al infrastructurii de transmisii în bandă largă;
- (c) investiții în crearea, ameliorarea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente;
- (d) investiții de uz public în infrastructura de recreere, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică;
- (e) studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică;
- (f) investiții care vizează relocarea activităților și conversia clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul sau în apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective.

(645) Investițiile din cadrul acestei măsuri sunt eligibile pentru ajutor dacă operațiunile relevante sunt implementate în conformitate cu planurile de dezvoltare a municipalităților și a satelor în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea, acolo unde există asemenea planuri, și trebuie să fie coerente cu orice strategie de dezvoltare locală relevantă.

(646) Ajutoarele prevăzute la punctul (644) litera (e) ar trebui acordate pentru patrimoniul care este recunoscut în mod oficial ca patrimoniu cultural sau natural de autoritățile publice competente ale unui stat membru.

⁽⁸⁸⁾ Articolele 107, 108 și 109 din tratat se aplică ajutoarelor pentru servicii de bază în zonele rurale în măsura în care acestea constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat, luând, de asemenea, în considerare interpretarea dată ajutorului de stat în viitoarea comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor.

Costuri eligibile

(647) Costurile eligibile sunt următoarele:

- (a) costurile aferente elaborării și actualizării planurilor de dezvoltare și de gestionare care se referă la zonele rurale și la serviciile de bază ale acestora, precum și la siturile cu valoare naturală ridicată;
- (b) costurile investițiilor în active corporale și necorporale;
- (c) costurile aferente elaborării studiilor care au legătură cu patrimoniul cultural și natural, cu peisajele rurale și cu siturile cu valoare naturală ridicată; costurile aferente acțiunilor de sensibilizare cu privire la aspecte de mediu;
- (d) costurile lucrărilor capitale pot fi, de asemenea, eligibile pentru ajutoarele menționate la punctul (644) litera (e).

Intensitatea ajutoarelor

(648) Intensitatea ajutoarelor pentru activitățile prevăzute la punctul (644) literele (a) și (b) nu trebuie să depășească 100 % din costurile eligibile.

(649) Intensitatea ajutorului pentru activitățile prevăzute la punctul (644) literele (c), (d) și (e) nu trebuie să depășească 100 % din costurile eligibile. Veniturile nete trebuie să se deducă *ex ante* din costurile eligibile sau prin intermediul unui mecanism de recuperare.

(650) Intensitatea ajutorului pentru activitățile prevăzute la punctul (644) litera (f) nu trebuie să depășească:

- (a) 100 % din costurile reale suportate pentru aceste activități, în cazul în care relocarea activităților sau conversia clădirilor sau a altor instalații constă în dezmembrarea, îndepărtarea și reconstruirea instalațiilor existente;
- (b) în cazul în care relocarea activităților sau conversia clădirilor sau a altor instalații are ca rezultat, în plus față de dezmembrarea, îndepărtarea și reconstruirea instalațiilor existente, astfel cum se prevede la punctul (650) litera (a), o modernizare a acestor instalații sau o creștere a capacității de producție, ar trebui aplicate intensitățile ajutoarelor prevăzute la punctul (638) în ceea ce privește costurile referitoare la modernizarea facilităților sau la creșterea capacității de producție.

(651) În sensul punctului (650) litera (b), simpla înlocuire a unei clădiri sau a unor instalații existente cu noi clădiri sau instalații moderne, fără a se modifica în mod fundamental producția obținută sau tehnologia utilizată nu se consideră că are legătură cu modernizarea.

3.3. Ajutoare la înființarea întreprinderilor care desfășoară activități neagricole în zonele rurale

(652) Comisia consideră că ajutoarele la înființarea întreprinderilor care desfășoară activități neagricole în zonele rurale sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, dispozițiile comune aplicabile părții II capitolul 3 din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

(653) Se pot acorda ajutoare fermierilor sau membrilor gospodăriei agricole care își diversifică activitatea prin practicarea unor activități neagricole, precum și microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și persoanelor fizice din zonele rurale. Ajutoarele pentru înființarea de servicii de gestionare a fermelor, de servicii de înlocuire în ferme și de servicii de consiliere agricolă, precum și de servicii de consiliere în sectorul forestier, inclusiv sistemul de consiliere agricolă prevăzut la articolele 12-14 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, se pot acorda, de asemenea, întreprinderilor mijlocii și mari din zonele rurale.

(654) Ajutoarele trebuie condiționate de prezentarea unui plan de afaceri. Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de nouă luni de la data deciziei de acordare a ajutorului.

(655) Planul de afaceri trebuie să descrie cel puțin următoarele:

- (a) situația economică inițială a beneficiarului care solicită ajutor;
- (b) etapele și obiectivele stabilite în vederea dezvoltării noilor activități ale beneficiarului;
- (c) detalii referitoare la acțiunile necesare în vederea dezvoltării activităților beneficiarului, cum ar fi detalii referitoare la investiții, formare, consiliere sau orice altă activitate.

- (656) Ajutoarele trebuie să fie plătite în cel puțin două tranșe de-a lungul unei perioade de maximum cinci ani. Tranșele pot fi degressive. Plata ultimei tranșe trebuie să fie condiționată de punerea corectă în aplicare a planului de afaceri.
- (657) În stabilirea cuantumului ajutorului, statele membre trebuie să ia în considerare și situația socioeconomică a zonei care face obiectul programului.

Cuquantumul ajutorului

- (658) Cuquantumul ajutorului trebuie să se limiteze la 70 000 EUR pe întreprindere. Statele membre trebuie să definească cuantumul ajutoarelor ținând seama, de asemenea, de situația socioeconomică a zonei în cauză.

3.4. Ajutoarele pentru angajamentele în materie de agromediu și climă destinate altor gestionari de terenuri și întreprinderilor care nu își desfășoară activitatea în sectorul agricol

- (659) Comisia consideră că ajutoarele pentru angajamentele în materie de agromediu și climă destinate altor gestionari de terenuri și întreprinderilor care nu își desfășoară activitatea în sectorul agricol sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, dispozițiile comune aplicabile părții II capitolul 3 din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (660) Ajutorul trebuie să fie acordat în conformitate cu condițiile relevante stabilite la punctul 1.1.5.1 din partea II din prezentele orientări, cu excepția următoarelor dispoziții suplimentare referitoare la alți gestionari de terenuri.
- (661) Ajutoarele pentru angajamente în materie de agromediu și climă pot fi acordate grupurilor de întreprinderi active în sectorul agricol și altor gestionari de terenuri care se angajează în mod voluntar să desfășoare operațiuni constând într-unul sau mai multe angajamente în materie de agromediu și climă având ca obiect terenuri agricole care urmează să fie definite de statele membre, inclusiv, dar fără a se limita la aceasta, suprafața agricolă definită la punctul (35) subpunctul 50 din prezentele orientări.
- (662) Atunci când acest lucru este justificat în mod corespunzător de realizarea obiectivelor de mediu, ajutoarele pentru angajamente în materie de agromediu și climă pot fi acordate și altor gestionari de terenuri sau grupuri de alți gestionari de terenuri.
- (663) Ajutoarele destinate întreprinderilor din zonele rurale care nu își desfășoară activitatea în sectorul agricol pot fi furnizate în scopul conservării, precum și în cel al utilizării și al dezvoltării durabile ale resurselor genetice în agricultură pentru operațiuni care nu intră sub incidența dispozițiilor de la punctele (208)-(219) din partea II secțiunea 1.1.5.1 din prezentele orientări.

3.5. Ajutoare acordate altor gestionari de terenuri pentru dezavantaje legate de zonele Natura 2000

- (664) Comisia consideră că ajutoarele acordate altor gestionari de terenuri pentru dezavantaje legate de zonele Natura 2000 sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, dispozițiile comune aplicabile părții II capitolul 3 din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (665) Ajutorul poate fi acordat și altor gestionari de terenuri numai în cazuri justificate în mod corespunzător.

Costuri eligibile

- (666) Ajutoarele se pot acorda în vederea compensării gestionarilor de terenuri pentru costurile suplimentare și pierderile de venit cauzate de dezavantajele din zonele în cauză, legate de punerea în aplicare a Directivei „Habitat” și a Directivei „Păsări”.
- (667) Sunt eligibile pentru ajutor numai măsurile întreprinse în cadrul următoarelor zone:

- (a) zonele agricole Natura 2000 desemnate în temeiul Directivei „Habitat” și al Directivei „Păsări”;
- (b) alte zone delimitate de protecție a naturii în care există restricții de mediu aplicabile activităților agricole, care contribuie la punerea în aplicare a articolului 10 din Directiva „Habitat”.

Cuantumul ajutorului

(668) Ajutoarele trebuie să se limiteze la următoarele cuantumuri: maximum 500 EUR pe hectar și pe an în perioada inițială care nu depășește cinci ani; maximum 200 EUR pe hectar și pe an în perioada ulterioară. Cuantumurile maxime de 500 EUR și de 200 EUR pot fi majorate în cazuri excepționale, ținând seama de circumstanțe specifice care trebuie justificate.

3.6. Ajutoarele pentru transfer de cunoștințe și acțiuni de informare în zonele rurale

(669) Comisia consideră că ajutoarele pentru transfer de cunoștințe și acțiuni de informare în zonele rurale sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, dispozițiile comune aplicabile părții II capitolul 3 din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

(670) Ajutoarele din cadrul acestei măsuri acoperă acțiuni de formare profesională și de dobândire de competențe (inclusiv cursuri de formare, ateliere și îndrumare), activități demonstrative și acțiuni de informare. Ajutoarele se pot acorda, de asemenea, pentru formarea consilierilor care are legătură cu serviciile de consiliere prevăzute în partea II secțiunile 1.1.10.2, 2.5 și 3.7.

(671) Ajutoarele se acordă pentru persoanele care își desfășoară activitatea în sectorul alimentar, gestionarii de terenuri alții decât întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul agricol și pentru IMM-urile din zonele rurale. Ajutoarele pentru formarea consilierilor se pot acorda, de asemenea, întreprinderilor mari din zonele rurale.

(672) Se pot acorda ajutoare pentru acoperirea următoarelor costuri eligibile:

(a) costurile aferente organizării și punerii în aplicare a acțiunii de transfer de cunoștințe sau de informare;

(b) în cazul proiectelor demonstrative, ajutoarele pot acoperi, de asemenea, costurile relevante ale investițiilor;

(c) costurile aferente deplasărilor, cazării și diurnei participanților.

(673) Ajutoarele prevăzute la punctul (672) literele (a) și (b) din prezentele orientări nu trebuie să implice plăți directe către beneficiari. Ajutoarele trebuie să se plătească prestatorului activității de formare sau prestatorului unei alte acțiuni de transfer de cunoștințe și de informare.

(674) Ajutoarele trebuie să fie accesibile tuturor întreprinderilor eligibile care își desfășoară activitatea în zonele rurale în cauză, pe baza unor condiții definite în mod obiectiv.

(675) Organismele care furnizează servicii de transfer de cunoștințe și de informare trebuie să dispună de capacități corespunzătoare, și anume de personal calificat și de formare periodică, pentru a îndeplini sarcina respectivă.

Intensitatea ajutoarelor

(676) Intensitatea ajutoarelor trebuie să se limiteze la 50 % din costurile eligibile în cazul întreprinderilor mari, la 60 % în cazul întreprinderilor mijlocii și la 70 % în cazul microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici. Ajutoarele pentru formarea consilierilor trebuie să se limiteze la 200 000 EUR pentru o perioadă de trei ani.

3.7. Ajutoarele pentru servicii de consiliere în zonele rurale

(677) Comisia consideră că ajutoarele pentru servicii de consiliere în zonele rurale sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, dispozițiile comune aplicabile părții II capitolul 3 din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

(678) Ajutoarele ar trebui acordate în scopul de a sprijini gestionarii de terenuri și IMM-urile din zonele rurale să beneficieze de servicii de consiliere pentru îmbunătățirea performanțelor economice și de mediu ale întreprinderii și/sau ale investițiilor lor, precum și pentru îmbunătățirea capacității acestora de a respecta clima și de a fi reziliente la schimbările climatice.

(679) Consilierea acordată IMM-urilor din zonele rurale poate să acopere aspecte legate de performanțele economice și de mediu ale beneficiarului.

- (680) Consilierea acordată altor gestionari de terenuri din zonele rurale ar trebui să acopere cel puțin unul dintre elemente prevăzute în partea II secțiunea 1.1.10.2 punctul (301) din prezentele orientări. Consilierea poate acoperi, de asemenea, alte aspecte, astfel cum se prevede la punctul (302).
- (681) Ajutoarele nu trebuie să implice plăți directe către beneficiari. Ajutoarele trebuie să se plătească furnizorului serviciilor de consiliere.
- (682) Atunci când oferă servicii de consiliere, furnizorii acestora trebuie să respecte obligațiile de nedivulgare prevăzute la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013.
- (683) Dacă este justificat și adecvat, consultanța poate fi acordată, parțial, în grup, luându-se însă în considerare situația fiecărui utilizator al serviciilor respective.

Intensitatea ajutoarelor

- (684) Ajutoarele trebuie să se limiteze la 1 500 EUR pe consiliere.

3.8. Ajutoare destinate fermierilor activi care participă pentru prima dată la sisteme de calitate pentru bumbac și produse alimentare

- (685) Comisia consideră că ajutoarele destinate fermierilor activi care participă pentru prima dată la sisteme de calitate pentru bumbac sau produse alimentare sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, dispozițiile comune aplicabile părții II capitolul 3 din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.
- (686) Ajutoarele vizează participarea pentru prima dată a fermierilor activi la una dintre următoarele categorii de sisteme de calitate:
- (a) sisteme de calitate pentru bumbac sau produse alimentare instituite de legislația Uniunii;
  - (b) sisteme de calitate pentru bumbac sau produse alimentare recunoscute de statele membre ca îndeplinind următoarele criterii:
    - (i) specificitatea produsului final produs în cadrul sistemelor de calitate respective derivă din obligații clare de a garanta:
      - caracteristicile specifice ale produselor; sau
      - metodele specifice de cultivare sau de producție; sau
      - o calitate a produsului final care depășește semnificativ standardele comerciale aplicabile produselor de larg consum în ceea ce privește sănătatea publică, sănătatea animalelor sau a plantelor, bunăstarea animalelor sau protecția mediului;
    - (ii) sistemul de calitate trebuie să fie deschis tuturor producătorilor;
    - (iii) sistemul de calitate trebuie să prevadă un caiet de sarcini obligatoriu al produsului final, iar respectarea acestuia trebuie să fie verificată de autoritățile publice sau de un organism de inspecție independent;
    - (iv) sistemul de calitate trebuie să fie transparent și să asigure trasabilitatea completă a produselor agricole;
  - (c) sistemele de certificare voluntară a produselor agricole, recunoscute de statele membre ca respectând Orientările UE privind cele mai bune practici pentru sistemele de certificare voluntară a produselor agricole.

Costuri eligibile

- (687) Ajutoarele trebuie să se acorde sub forma unui stimulent financiar anual, care urmează să fie stabilit în funcție de nivelul costurilor fixe rezultate din participarea la sisteme de calitate.
- (688) Ajutoarele se pot acorda pentru o perioadă de maximum cinci ani.

Cuantumul ajutorului

- (689) Ajutoarele trebuie să se limiteze la 3 000 EUR pe beneficiar și pe an.

3.9. Ajutoarele pentru activități de informare și de promovare privind bumbacul și produsele alimentare care fac obiectul unui sistem de calitate

- (690) Comisia consideră că ajutoarele pentru activități de informare și de promovare privind bumbacul și produsele alimentare care fac obiectul unui sistem de calitate sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, dispozițiile comune aplicabile părții II capitolul 3 din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

Costuri eligibile

- (691) Se pot acorda ajutoare pentru activități de informare și de promovare privind bumbacul și produsele alimentare care fac obiectul unui sistem de calitate care beneficiază de ajutoare în temeiul părții II secțiunea 3.8 din prezentele orientări.
- (692) Ajutoarele se pot acorda grupurilor de producători care pun în aplicare activitățile de informare și de promovare.
- (693) Ajutoarele trebuie să acopere costurile pentru acțiuni care prezintă următoarele caracteristici:
- (a) sunt menite să atragă consumatorii să cumpere produsele alimentare sau bumbacul care face (fac) obiectul unui sistem de calitate;
  - (b) atrag atenția asupra caracteristicilor specifice sau a avantajelor produselor alimentare ori ale bumbacului, în special asupra calității, a metodei specifice de producție, a standardelor ridicate privind bunăstarea animalelor și a respectării mediului, care au legătură cu sistemul de calitate în cauză.
- (694) Acțiunile prevăzute la punctul (693) nu trebuie să atragă consumatorii să cumpere un produs alimentar sau bumbac datorită originii sale specifice, cu excepția produselor care fac obiectul sistemelor de calitate instituite prin titlul II din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012.
- (695) Originea produsului alimentar sau a bumbacului poate fi însă indicată, cu condiția ca menționarea originii să fie secundară în raport cu mesajul principal.
- (696) Activitățile de informare și promovare legate de o anumită întreprindere sau de mărci comerciale nu sunt eligibile pentru ajutor.
- (697) Sunt eligibile doar acțiunile de informare și de promovare puse în aplicare în cadrul pieței interne.

Intensitatea ajutoarelor

- (698) Intensitatea ajutoarelor trebuie să fie limitată la 70 % din costurile eligibile.

3.10. Ajutoarele pentru cooperare în zonele rurale

- (699) Comisia consideră că ajutoarele pentru cooperare în zonele rurale sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, dispozițiile comune aplicabile părții II capitolul 3 din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

- (700) Ajutoarele ar trebui să fie acordate pentru promovarea formelor de cooperare între întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul agricol, întreprinderile care își desfășoară activitatea în cadrul lanțului alimentar și alți actori care contribuie la realizarea obiectivelor și a priorităților politicii de dezvoltare rurală, inclusiv grupurile de producători, cooperativele și organizațiile interprofesionale, în cazul în care cooperarea aduce beneficii zonelor rurale.
- (701) Cooperarea trebuie să implice cel puțin două entități și se poate referi în special la:
- (a) abordări în materie de cooperare;
  - (b) crearea de clustere și rețele;
  - (c) înființarea și funcționarea grupurilor operaționale din cadrul PEI în materie de productivitate și durabilitate în sectorul agricol, astfel cum se prevede la articolul 56 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013.
- (702) Ajutoarele se pot acorda pentru cooperarea care vizează următoarele activități:
- (a) proiecte-pilot;
  - (b) dezvoltare de noi produse, practici, procese și tehnologii în sectorul alimentar;
  - (c) cooperarea între micii operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și/sau comercializarea de servicii turistice aferente turismului rural;
  - (d) cooperare orizontală și verticală între actorii din cadrul lanțului alimentar în vederea instituirii și a dezvoltării lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale;
  - (e) activități de promovare pe plan local legate de dezvoltarea unor lanțuri scurte de aprovizionare și a piețelor locale;
  - (f) acțiuni comune în scopul atenuării schimbărilor climatice sau al adaptării la acestea;
  - (g) abordări comune privind proiectele de mediu și practicile ecologice în curs, inclusiv gestionarea eficientă a apei, utilizarea energiei din surse regenerabile și conservarea peisajelor agricole;
  - (h) cooperare orizontală și verticală între actorii din cadrul lanțurilor de aprovizionare în ceea ce privește producția durabilă de biomasă, care să fie utilizată în scopul producerii de alimente și de energie și în cadrul proceselor industriale;
  - (i) punerea în aplicare, în special de către grupuri de parteneri din domeniul public și din cel privat, altele decât cele definite la articolul 32 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, a strategiilor de dezvoltare locală, altele decât cele definite la articolul 2 alineatul (19) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, care abordează una sau mai multe dintre prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.
  - (j) diversificarea activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate și educația cu privire la mediu și alimentație.
- (703) Ajutoarele pentru crearea de clustere și de rețele pot fi acordate numai clusterelor și rețelilor nou-formate și celor care încep o activitate nouă.
- (704) Ajutoarele pentru proiectele-pilot menționate la punctul (702) litera (a) și pentru dezvoltarea de noi produse, practici, procese și tehnologii în sectorul alimentar menționate la punctul (702) litera (b) se pot acorda, de asemenea, actorilor individuali, în cazul în care această posibilitate este prevăzută în programul de dezvoltare rurală. Rezultatele proiectelor-pilot de la punctul (702) litera (a) și ale activităților de la punctul (702) litera (b) care sunt realizate de actori individuali trebuie să fie diseminate.

- (705) Ajutoarele pentru crearea și dezvoltarea unor lanțuri scurte de aprovizionare, astfel cum se menționează la punctul (702) literele (d) și (e), trebuie să acopere numai lanțurile de aprovizionare în care sunt implicate nu mai mult de un intermediar între fermier și consumator.
- (706) Ajutoarele care fac obiectul prezentei secțiuni trebuie să respecte dispozițiile relevante ale dreptului concurenței, în special dispozițiile articolelor 101 și 102 din tratat.
- (707) Ajutoarele trebuie să se limiteze la o perioadă de maximum șapte ani, cu excepția acțiunilor colective în domeniul mediului, în cazuri justificate în mod corespunzător.

Costuri eligibile

- (708) Ajutoarele pot fi acordate pentru a acoperi următoarele costuri eligibile:
- (a) costurile aferente realizării de studii cu privire la zona în cauză și de studii de fezabilitate, precum și costurile aferente elaborării unui plan de afaceri sau a unei strategii de dezvoltare locală, alta decât cea prevăzută la articolul 33 din viitorul Regulament (UE) nr. 1303/2013;
  - (b) costurile aferente animării zonei în cauză pentru a face posibilă realizarea unui proiect teritorial colectiv sau a unui proiect care ar urma să fie realizat de un grup operațional al PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii, după cum se menționează la articolul 56 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013; în cazul clusterelor, animarea poate viza, de asemenea, interconectarea membrilor și recrutarea de noi membri;
  - (c) costurile de funcționare a cooperării, cum ar fi salariul unui „coordonator”;
  - (d) costurile directe aferente unor proiecte specifice legate de punerea în aplicare a unui plan de afaceri, a unui plan de mediu, a unei strategii de dezvoltare locală, alta decât cea prevăzută la articolul 29 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 sau alte acțiuni care au ca obiectiv inovarea, inclusiv testarea;
  - (e) costurile aferente activităților de promovare.
- (709) Costurile directe prevăzute la punctul (708) litera (d) trebuie să se limiteze la costurile eligibile ale ajutoarelor pentru investiții, astfel cum se precizează la punctele (635)-(636) și trebuie să îndeplinească condițiile specifice prevăzute la punctul (634).

Intensitatea ajutoarelor

- (710) Intensitatea ajutorului pentru costurile eligibile menționate la punctul (708) literele (a), (b),(c) și (e) nu trebuie să depășească 50 %.
- (711) Intensitatea ajutorului pentru costurile directe prevăzute la punctul (708) litera (d) nu trebuie să depășească intensitățile prevăzute la punctul (638) din prezentele orientări, inclusiv mecanismul de reducere pentru proiectele mari de investiții. Intensitatea ajutorului care se aplică zonei în care este situată investiția se va aplica tuturor beneficiarilor participanți la proiectul de cooperare. În cazul în care investiția este situată în două sau mai multe zone, intensitatea maximă a ajutorului pentru investiții este cea aplicabilă în zona în care se suportă cea mai mare parte a costurilor eligibile.
- (712) Pragul de notificare prevăzut la punctul (639) se aplică ajutoarelor pentru costuri directe conexe investițiilor de la punctul (708) litera (d).

3.11. Ajutoarele pentru înființarea de fonduri mutuale

- (713) Comisia consideră că ajutoarele pentru înființarea de fonduri mutuale sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care acestea respectă principiile comune de evaluare ale prezentelor orientări, dispozițiile comune aplicabile părții II capitolul 3 din prezentele orientări și condițiile prezentate în continuare.

(714) Fondul mutual în cauză trebuie:

- (a) să fie acreditat de autoritatea competentă în conformitate cu legislația națională;
- (b) să urmeze o politică transparentă în ceea ce privește plățile vărsate în fond și sumele retrase din acesta;
- (c) să aibă norme clare privind atribuirea responsabilităților legate de orice datorie realizată;
- (d) să plătească contribuții financiare întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul producției agricole primar pentru pierderile cauzate de fenomene meteorologice nefavorabile asimilate calamităților naturale, de boli ale animalelor și de organisme dăunătoare plantelor, astfel cum sunt definite în partea II secțiunile 1.2.1.2 și 1.2.1.3 din prezentele orientări, și/sau pentru pierderile cauzate de incidente de mediu.

(715) Statele membre trebuie să definească normele privind constituirea și gestionarea fondurilor mutuale, în special normele privind acordarea plăților compensatorii, precum și pe cele privind administrarea și monitorizarea respectării normelor respective. Statele membre trebuie să se asigure că sistemul de alocare a fondurilor prevede penalizări în caz de neglijență din partea întreprinderii.

Costuri eligibile

(716) Ajutoarele de mai sus pot să vizeze numai costurile administrative aferente înființării fondului mutual, repartizate pe o perioadă de maximum trei ani, în mod degresiv. Statele membre pot limita costurile care sunt eligibile pentru ajutor prin aplicarea unor plafoane pentru fiecare fond.

(717) Nu se pot acorda ajutoare pentru capitalul social inițial.

Intensitatea ajutoarelor

(718) Ajutoarele trebuie se limiteze la 65 % din costurile eligibile.

PARTEA A TREIA. ASPECTE PROCEDURALE

1. Durata și evaluarea schemelor de ajutor

(719) Conform practicii instituite în cadrul orientărilor sale anterioare, pentru a contribui la transparența și la analiza periodică a tuturor schemelor de ajutoare existente, Comisia autorizează numai scheme de ajutoare cu o durată limitată. Schemele care vizează ajutoare de stat pentru măsuri care pot beneficia, de asemenea, de o cofinanțare din partea FEADR în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1305/2013, ar trebui să fie limitate la durata perioadei de programare 2014 -2020. În cazul în care dreptul Uniunii permite acest lucru și în conformitate cu condițiile prevăzute de acesta, statele membre pot continua să își asume noi angajamente în materie de dezvoltare rurală pe baza Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 și a regulamentului său de punere în aplicare. Prin urmare, Comisia va aplica prezentele orientări și în cazul unor astfel de noi angajamente. Alte scheme de ajutoare nu se vor aplica pentru o perioadă mai mare de șapte ani.

(720) Pentru a se asigura în continuare că denaturările concurenței și ale comerțului sunt limitate, Comisia poate solicita ca anumite scheme să fie limitate în timp (în mod normal, la patru ani sau mai puțin) și să facă obiectul evaluării menționate la punctul (40). Vor fi evaluate schemele care au un efect potențial deosebit de ridicat de denaturare a concurenței, adică schemele care pot restricționa sau denatura concurența în mod semnificativ dacă punerea lor în aplicare nu este reexaminată în timp util.

(721) Având în vedere obiectivele evaluării și pentru a nu impune statelor membre suportarea unei sarcini disproporționate în ceea ce privește quantumurile mai mici ale ajutoarelor, evaluarea se aplică doar în cazul schemelor de ajutoare care au bugete mari sau caracteristici noi ori atunci când se preconizează că se vor înregistra schimbări semnificative în ceea ce privește piața, tehnologia sau reglementarea. Evaluarea trebuie să fie efectuată de un expert independent de autoritatea de acordare a ajutorului, pe baza unei metodologii comune, și trebuie să fie făcută publică. Statele membre trebuie să notifice, împreună cu schema de ajutoare relevantă, un proiect de plan de evaluare care va face parte integrantă din evaluarea schemei de către Comisie.

- (722) În cazul schemelor de ajutor care nu se încadrează în domeniul de aplicare al unui regulament de excepție pe categorii exclusiv din cauza bugetului mare de care dispun, Comisia va evalua compatibilitatea acestor scheme numai pe baza planului de evaluare.
- (723) Evaluarea trebuie transmisă Comisiei în timp util pentru a permite analiza eventualei prelungiri a schemei de ajutor și, în orice caz, la expirarea acesteia. Orice măsură de ajutor ulterioară cu un obiectiv similar trebuie să țină seama de rezultatele evaluării.

2. **Clauză de revizuire**

- (724) Pentru operațiunile întreprinse în temeiul secțiunilor 1.1.5.1, 1.1.5.2, 1.1.8, 2.3 și 3.4 din partea II se prevede o clauză de revizuire pentru a permite ajustarea acestora în cazul modificării standardelor obligatorii relevante, a cerințelor sau a obligațiilor relevante, prevăzute în secțiunile respective, pe care angajamentele trebuie să le depășească.
- (725) Operațiunile întreprinse în temeiul secțiunilor 1.1.5.1, 1.1.5.2, 1.1.8, 2.3 și 3.4 care depășesc perioada de programare pentru dezvoltare rurală 2014-2020 ar trebui să conțină o clauză de revizuire pentru a permite ajustarea acestora la cadrul juridic al următoarei perioade de programare.
- (726) În cazul în care ajustările menționate la punctele (724) și (725) nu sunt acceptate sau nu sunt implementate de către beneficiar, angajamentul va expira și quantumul ajutorului ar trebui redus la quantumul ajutorului corespunzător perioadei până la expirarea angajamentului.

3. **Raportare și monitorizare**

- (727) În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului⁽⁸⁹⁾, cu Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei⁽⁹⁰⁾ și cu modificările lor ulterioare, statele membre trebuie să transmită Comisiei rapoarte anuale.
- (728) Raportul anual trebuie să conțină, de asemenea, informații cu privire la următoarele aspecte:
- (a) boli ale animalelor sau infestarea plantelor în cauză cu organisme dăunătoare, în conformitate cu secțiunea 1.2.1.3;
  - (b) informații meteorologice cu privire la tipul, momentul producerii, amploarea relativă și localizarea fenomenelor meteorologice care pot fi asimilate unei calamități naturale sau a calamităților naturale în temeiul secțiunilor 1.2.1.1 și, respectiv, 1.2.1.2.
- (729) Comisia își rezervă dreptul de a solicita, de la caz la caz, informații suplimentare cu privire schemele de ajutoare existente dacă acest lucru este necesar pentru a-și putea exercita responsabilitățile care îi revin în temeiul articolului 108 alineatul (1) din tratat.
- (730) Statele membre trebuie să se asigure că sunt ținute evidențe detaliate referitoare la toate măsurile care presupun acordarea de ajutoare. Aceste evidențe trebuie să conțină toate informațiile necesare pentru a se putea stabili dacă au fost respectate toate condițiile din prezentele orientări referitoare, după caz, la costurile eligibile și la intensitatea maximă admisibilă a ajutorului. Aceste evidențe trebuie păstrate pe o perioadă de 10 ani de la data acordării ajutorului și trebuie puse la dispoziția Comisiei la cererea acesteia.

4. **Aplicarea prezentelor orientări**

- (731) Comisia va aplica prezentele orientări începând cu 1 iulie 2014.
- (732) Comisia va aplica prezentele orientări tuturor măsurilor de ajutor notificate în privința cărora i se solicită să ia o decizie după 1 iulie 2014, chiar dacă ajutoarele au fost notificate anterior acelei date. Cu toate acestea, ajutoarele individuale acordate în temeiul schemelor de ajutoare aprobate și care au fost notificate Comisiei în temeiul unei obligații de a notifica astfel de ajutoare în mod individual vor fi evaluate în temeiul orientărilor care se aplică schemei de ajutoare aprobate pe care se bazează ajutorul individual.
- (733) Ajutoarele acordate ilicit vor fi evaluate în conformitate cu normele în vigoare la data acordării ajutorului. Ajutoarele individuale acordate în temeiul unei scheme de ajutoare ilegale vor fi evaluate în temeiul orientărilor care se aplică schemei de ajutoare ilegale în momentul acordării ajutorului individual.

⁽⁸⁹⁾ Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO L 83, 27.3.1999, p. 3).

⁽⁹⁰⁾ Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO L 140, 30.4.2004, p. 1).

(734) Orientările comunitare anterioare privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier pentru perioada 2007-2013 se abrogă de la data aplicării prezentelor orientări. În ceea ce privește măsurile de dezvoltare rurală cofinanțate de FEADR, în cazul în care dreptul Uniunii permite acest lucru, și în conformitate cu condițiile stabilite în normele privind dezvoltarea rurală, statele membre pot continua să își asume noi angajamente în temeiul Orientărilor anterioare privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier pentru perioada 2007-2013, în conformitate cu punctul 189 din acestea⁽⁹¹⁾.

5. **Propuneri pentru măsuri adecvate**

(735) În conformitate cu articolul 108 alineatul (1) din tratat, Comisia propune ca statele membre să își modifice schemele de ajutoare existente pentru a se conforma prezentelor orientări până cel târziu la data de 30 iunie 2015. Cu privire la acest termen, se aplică următoarele derogări:

- (a) în cazul în care evaluarea compatibilității în temeiul Orientărilor comunitare privind ajutoarele de stat în sectorul agricol și forestier 2007-2013 a fost efectuată de către Comisie, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1857/2006, schemele de ajutoare existente trebuie să se conformeze prezentelor orientări până la 1 ianuarie 2015, cel târziu;
- (b) schemele de ajutoare existente pentru respectarea standardelor în temeiul subcapitolului IV.E din Orientările comunitare privind ajutoarele de stat în sectorul agricol și forestier pentru perioada 2007-2013 și ajutoarele pentru achiziționarea de terenuri forestiere utilizate ca zone de protecție a naturii trebuie să înceteze până la data de 30 iunie 2016.
- (c) schemele de ajutoare existente pentru reducerile și scutiile de taxe în temeiul Directivei 2003/96/CE menționate la subcapitolul VI.F din Orientările comunitare privind ajutoarele de stat în sectorul agricol și forestier 2007-2013 trebuie să se conformeze normelor orizontale aplicabile din Orientările privind ajutorul de stat pentru protecția mediului și pentru energie 2014-2020 până la data de 30 iunie 2016, cu excepția cazului în care un astfel de ajutor este exceptat de la obligația de notificare;
- (d) schemele de ajutoare existente pentru pensionarea anticipată ar trebui să fie eliminate progresiv până cel târziu la data de 31 decembrie 2018.

(736) Statele membre sunt invitate să-și dea acordul explicit și necondiționat cu privire la aceste măsuri adecvate propuse, în termen de două luni de la data publicării prezentelor Orientări în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. În absența unui răspuns, Comisia va considera că statul membru în cauză nu este de acord cu măsurile propuse.

6. **Expirare**

(737) Prezentele orientări se aplică până la 31 decembrie 2020. Comisia poate decide să revizuiască sau să modifice prezentele orientări în orice moment, în cazul în care acest lucru ar fi necesar din motive legate de politica în domeniul concurenței sau pentru a ține seama de alte politici ale Uniunii, cum ar fi considerațiile în materie de politică agricolă și de dezvoltare rurală sau de politică privind sănătatea umană și cea animală, protecția plantelor și mediu, precum și de angajamente internaționale sau din orice alt motiv justificat.

⁽⁹¹⁾ Modificate la 19 noiembrie 2013, JO C 339, 20.11.2013, p. 1.

ISSN 1977-1029 (ediție electronică)
ISSN 1830-3668 (ediție tipărită)

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

RO